

Rotterdamse groepen 2017

Een monitor van de maatschappelijke positie van Rotterdamse groepen

J. de Boom

P. van Wensveen

Rotterdamse groepen 2017

Een monitor van de maatschappelijke positie van Rotterdamse groepen

J. de Boom
P. van Wensveen

Rotterdamse groepen 2017
Een monitor van de maatschappelijke positie van
Rotterdamse groepen

Januari 2018

J. de Boom, P. van Wensveen
Rotterdam: Risbo / Erasmus Universiteit.

Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141

© Copyright RISBO Contractresearch BV. Alle rechten
voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van
druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder
voorafgaande toestemming van de Directie van het Instituut.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	1
Hoofdstuk 2	Demografie	5
Hoofdstuk 3	Onderwijs	19
Hoofdstuk 4	Arbeid en uitkeringen	35
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	49
Bijlagen	69
Begrippenlijst	109

De monitor Rotterdamse groepen brengt jaarlijks aan de hand van indicatoren op het gebied van onderwijs, werk en veiligheid de maatschappelijke positie van verschillende groepen Rotterdammers in kaart. In deze monitor worden deze groepen gevolgd en onderling vergeleken.

Deze monitor wordt sinds 2008 uitgevoerd. In de eerste jaren lag de nadruk in de monitor op de positie van Rotterdamse jongeren met een Antilliaanse of Marokkaanse migratieachtergrond. Met de beëindiging van het beleid in 2013 m.b.t. deze doelgroepen is de aandacht verlegd en verbreed. Het doel van de monitor is om de ontwikkeling van de verschillende groepen te volgen en ontwikkelingen en trends signaleren. De monitor biedt nadrukkelijk geen verklaringen voor eventuele achterstanden of trends, maar verschaft wel inzichten. Deze inzichten kunnen als input dienen voor verdiepende analyses op de gesignaleerde trends en ontwikkelingen en kunnen helpen om beleidsinspanningen beter te richten.

De bevolking van Rotterdam is zeer divers als het gaat om hun migratieachtergrond. De keuze voor de groepen in deze monitor is gebaseerd op enerzijds de omvang van de bevolkingsgroepen en anderzijds hun kwetsbare maatschappelijke positie. In deze monitor is aandacht voor de maatschappelijke positie van de zes in omvang grootste groepen te weten: Rotterdammers met een Surinaamse, Turkse, Marokkaanse, Antilliaanse en Kaapverdische migratieachtergrond, alsmede Rotterdammers met een Nederlandse achtergrond. Naast deze zes grootste groepen wordt er een aantal in omvang kleinere groepen onderscheiden. Het zijn Rotterdammers met een Poolse, Bulgaarse, Roemeense, Dominicaanse, Somalische en Iraakse migratieachtergrond. In de rapportage van 2017 zijn voor het eerst ook gegevens opgenomen van Rotterdammers met een Ethiopische/Eritrese en Syrische migratieachtergrond. De monitor is gebaseerd op bestaande gemeentelijke en landelijke registraties. Cijfers over al deze afzonderlijke groepen worden in de grafieken en tabellen in de hoofdstukken en bijlagen gepresenteerd en in de tekst kort beschreven en toegelicht.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de gegevens gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken. Vervolgens komen in hoofdstuk 3 de onderwijspositie, schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten aan de orde. De sociaaleconomische positie wordt beschreven in hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 gaat in op veiligheid. Deze monitor is gebaseerd op de meest actuele beschikbare cijfers. In het algemeen betreft dit cijfers per 1-1-2017 en over 2016. Daar waar relevant en mogelijk wordt teruggeblikt op de periode 2005-2015.

Methode

De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals het bevolkingsregister, onderwijsregistraties en registraties van verdachten. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. De gegevens zijn op persoonsniveau opgevraagd. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen. Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen. Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.¹ Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd. Daarnaast is voor hoofdstuk 4 gebruik gemaakt van de faciliteiten van het Centrum voor Beleidsstatistiek (CvB) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het CvB beschikt onder de noemer 'Sociaal Statistisch Bestand' (SSB) over een groot aantal databestanden. Ook hierbij zijn koppelingen op persoonsniveau mogelijk. Voor dit rapport is gebruik gemaakt van een registratie van alle personen die in de periode 1995-2017 in het bevolkingsregister geregistreerd staan (of hebben gestaan) en bestanden waarin informatie is opgenomen over de sociaaleconomische positie van deze personen.

¹ Risbo is een onafhankelijk instituut voor onderzoek, training en advies, verbonden aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Risbo is NEN-EN-ISO 9001:2008 gecertificeerd en onderschrijft de gedragscode voor onderzoek en statistiek.

Gehanteerde definities

In dit rapport spreken we van Rotterdammers met een specifieke migratieachtergrond zoals een Surinaamse (migratie)achtergrond. Deze term sluit aan bij het woordgebruik dat door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt gehanteerd. Een Rotterdammer met een Surinaamse (migratie)achtergrond is een in Suriname geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Suriname is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Suriname is geboren (de tweede generatie).

In de tabellen en figuren worden Rotterdammers met een Surinaamse (migratie)achtergrond om praktische reden met de kortere term 'Suriname' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In de hoofdstukken zijn verschillende leeftijdsindelingen gebruikt. Dit is enerzijds ingegeven vanwege de aansluiting bij bestaande (of in het verleden gehanteerde) beleidsprogramma's. Anderzijds heeft dit te maken met de beschikbaarheid van de brongegevens. Zo zijn gegevens over onderwijs voor deze monitor bijvoorbeeld alleen beschikbaar voor jongeren tot en met 22 jaar.

Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de diverse groepen Rotterdammers zetten we in dit hoofdstuk eerst hun demografische kenmerken uiteen. Achtereenvolgens gaan we in op de stand en de ontwikkeling van de onderscheiden bevolkingsgroepen. Vervolgens kijken we naar de ruimtelijke spreiding, de buitenlandse en binnenlandse migratie, de generatie- en leeftijdsopbouw, de huishoudensamenstelling en het aandeel jonge moeders onder de Rotterdamse bevolkingsgroepen.

Demografie

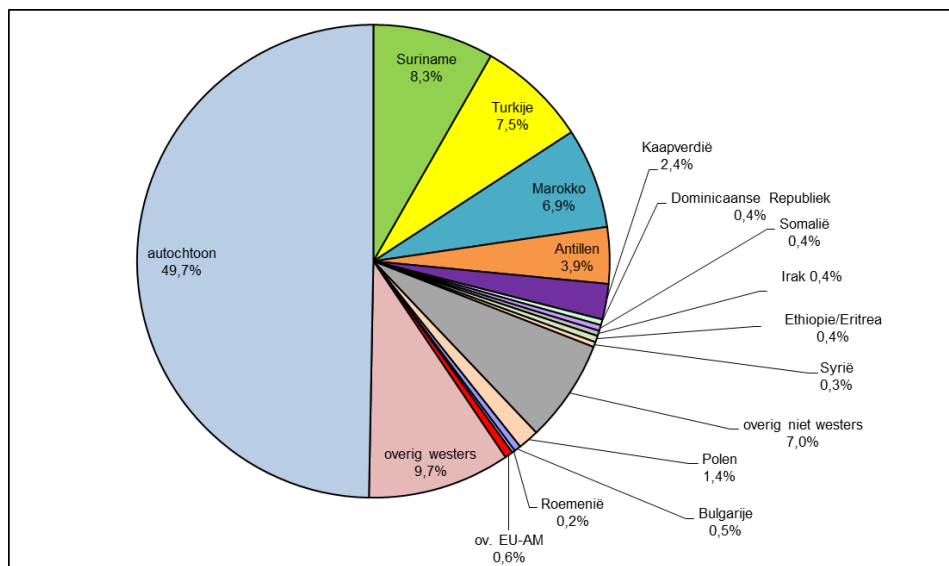
Ruim de helft van de Rotterdammers heeft een migratieachtergrond. De Rotterdammers met een Surinaamse achtergrond vormen 8,3 procent van de totale Rotterdamse bevolking en zijn daarmee de grootste minderheid in Rotterdam (zie figuur 2.1) (52.541 personen per 1 januari 2017). Rotterdammers met een Turkse achtergrond vormen met 47.748 personen de tweede grote groep. Zij maken 7,5 procent uit van de totale Rotterdamse bevolking. Per 1 januari 2017 wonen er in Rotterdam 43.548 personen met Marokkaanse achtergrond (6,9 procent van de totale Rotterdamse bevolking). De groep Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond maakt 3,9 procent uit van de Rotterdamse bevolking, Rotterdammers met een Kaapverdianse achtergrond 2,4 procent.

Onder Rotterdamse jongeren is het aandeel met een migratieachtergrond groter dan het aandeel met een Nederlandse achtergrond (zie figuur 2.1b). Onder jongeren tot en met 26 jaar met een migratieachtergrond vormen de Rotterdammers met een Marokkaanse achtergrond met 10,0 procent de grootste groep, gevolgd door de jongeren met een Turkse (9,0 procent), Surinaamse (7,6 procent) of Antilliaanse achtergrond (5,5 procent).

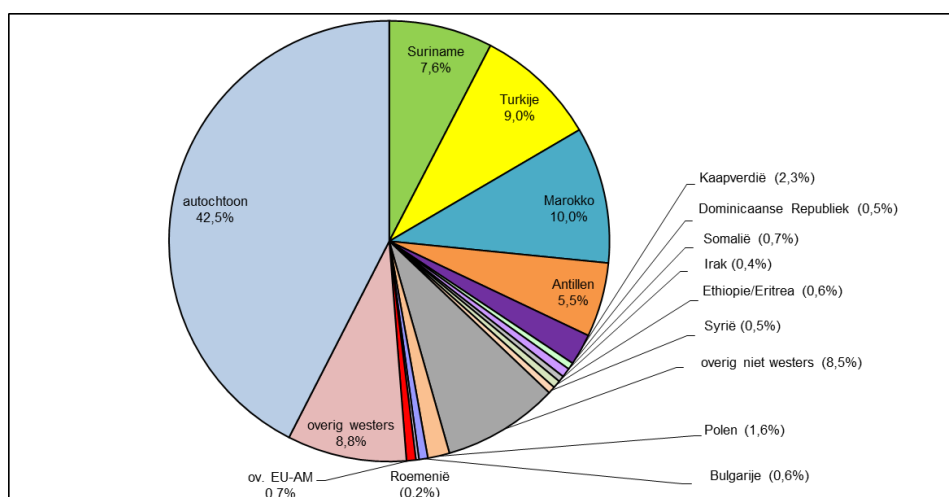
De omvang van de nieuwere migrantengroepen zoals Rotterdammers met een Dominicaanse, Somalische, Irakese, Ethiopische/Eritrese, Syrische maar ook Midden- en Oost-Europese achtergrond is geringer. Dit geldt zowel voor de totale Rotterdamse bevolking als voor jongeren tot en met 26 jaar.² In de

² De bevolking van Rotterdam is qua migratieachtergrond zeer divers. Naast de in dit rapport geschetste grotere en kleinere groepen zijn er nog vele groepen met een ander migratieachtergrond. In tabel b2.0 in de bijlage zijn alle groepen waarvan 10 of meer personen in Rotterdam wonen weergegeven.

bijlage zijn de achterliggende aantallen van deze cijfers opgenomen. (zie tabel b2.1a en tabel b2.1c in bijlage 2). Bijlagentabel b2.0 bevat een overzicht van alle groepen met een migratieachtergrond, in deze tabel zijn alle groepen met minimaal 10 personen vermeld. In deze tabel is ook het onderscheid gemaakt tussen groepen met niet-westerse en westerse migratieachtergrond.

Figuur 2.1a: Rotterdammers naar migratieachtergrond, 1-1-2017
(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

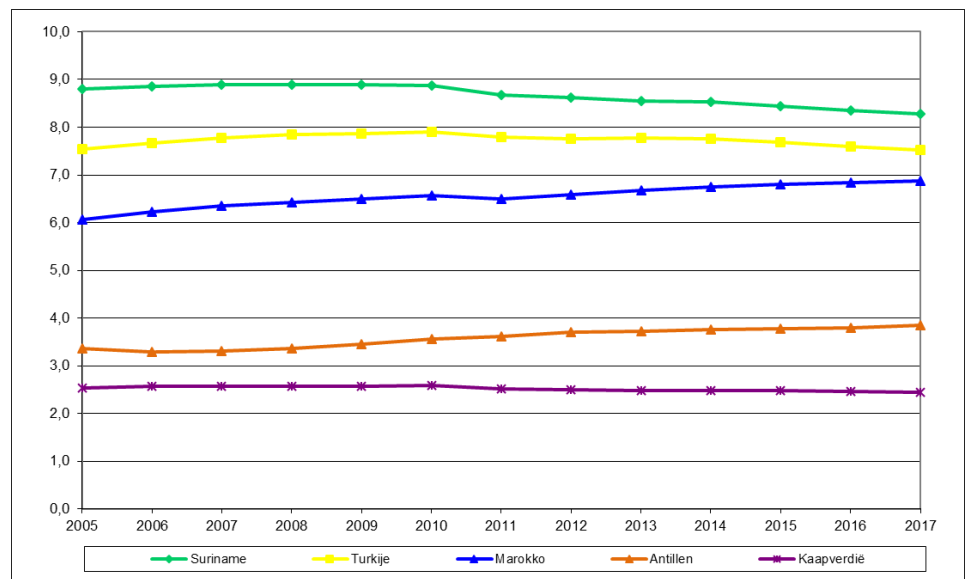
Figuur 2.1b: Rotterdammers (0 t/m 26 jaar) naar migratieachtergrond, 1-1-2017
(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

Ontwikkeling van de bevolking

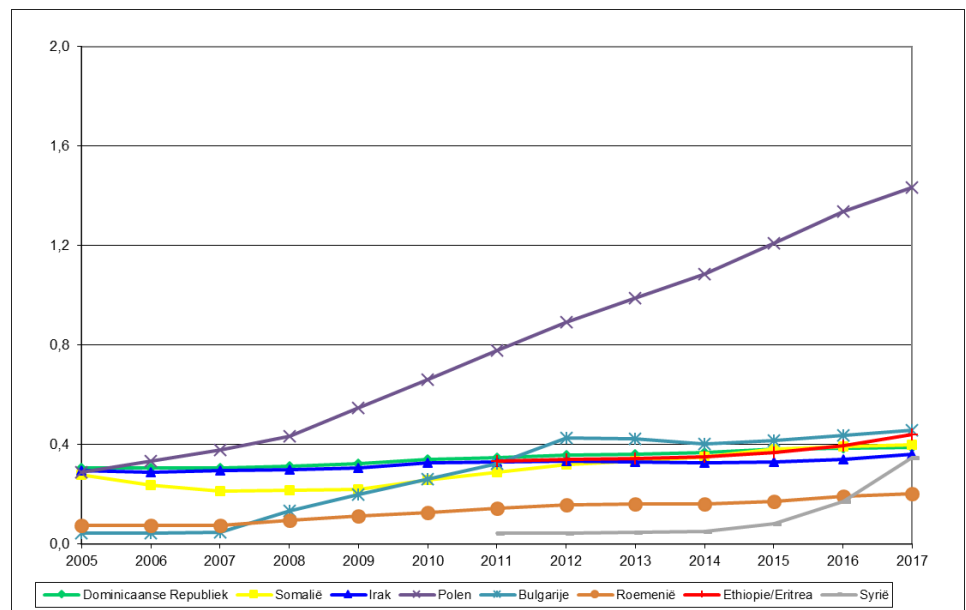
In figuur 2.2a en 2.2b is de ontwikkeling van de Rotterdamse bevolking vanaf 2005 weergegeven. De lijnen geven de relatieve omvang van de onderscheiden bevolkingsgroepen als aandeel van de totale bevolking. Bij de grote Rotterdamse minderheden kijken (zie figuur 2.2a), is er een lichte

afname van het aandeel Rotterdammers met een Surinaamse of Turkse achtergrond en een lichte toename van Rotterdammers met een Marokkaanse of Antilliaanse achtergrond.

Van de in dit rapport onderscheiden kleine minderheden neemt in deze periode met name het aandeel Rotterdammers met een Poolse achtergrond toe, van 0,3 procent in 2005 naar 1,4 procent van de Rotterdamse bevolking per 1 januari 2017.

Figuur 2.2a: Ontwikkeling van het aandeel Rotterdammers 2005-2017 (per 1 januari)
(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

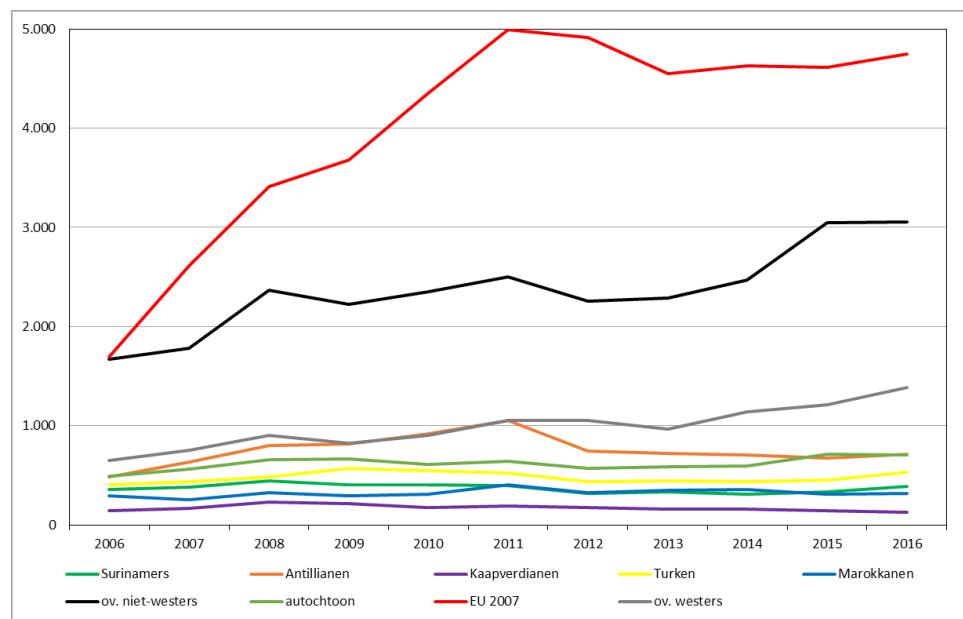
Figuur 2.2b: Ontwikkeling van het aandeel Rotterdammers 2005-2017 (per 1 januari)
(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

Ruimtelijke spreiding van de bevolking

Meer dan de helft van de Rotterdammers heeft een migratieachtergrond. Er bestaan grote verschillen in de ruimtelijke spreiding van de verschillende groepen over Rotterdam. In de bijlagentabel b2.2 is de verdeling van de verschillende groepen over de gebieden (de voormalige deelgemeenten) opgenomen. In bijlagentabel b2.3 is de verdeling nog fijnmaziger, naar CBS-buurt opgenomen. In deze tabellen zijn voor de overzichtelijkheid kleuren gebruikt, rood duidt aan dat een groep in een bepaald gebied een groter deel uitmaakt van de bevolking dan gemiddeld in Rotterdam. Een groen percentage geeft aan dat in het aandeel van die groep in dat gebied kleiner is dan gemiddeld in Rotterdam. We noemen hieronder de opvallende verschillen per gebied voor de grotere migrantengroepen. Rotterdammers met een Surinaamse achtergrond zijn vooral oververtegenwoordigd in de gebieden Delfshaven, Feijenoord, IJsselmonde en Charlois. Rotterdammers met een Turkse achtergrond zijn oververtegenwoordigd in Delfshaven, Feijenoord en Charlois en Rotterdammers met een Marokkaanse achtergrond zijn oververtegenwoordigd in Delfshaven, Noord, Kralingen-Crooswijk en Feijenoord. Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond zijn oververtegenwoordigd in Feijenoord, IJsselmonde, Charlois en Hoogvliet en Rotterdammers met een Kaapverdische achtergrond zijn oververtegenwoordigd in Delfshaven.

Buitenlandse migratie³

In 2016 komen totaal 11.971 migranten vanuit het buitenland naar Rotterdam. In de periode 2006-2011 neemt met name het aantal migranten uit de Europese Unie (waaronder personen met een Poolse, Bulgaarse of Roemeense achtergrond) sterk toe (zie figuur 2.3). In de twee daarop volgende twee jaren daalt het aantal migranten dat uit de Europese Unie enigszins tot 4.552 in 2013. In de periode 2014-2016 is er vervolgens weer een kleine toename tot 4.745 in 2016.

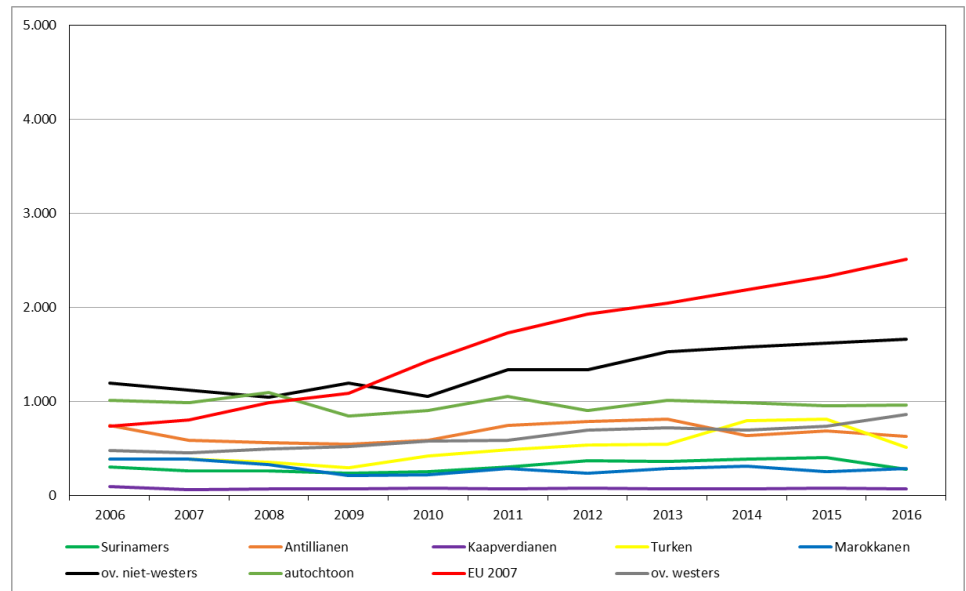
Figuur 2.3: Immigratie van Rotterdammers 2006-2016
(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

In figuur 2.4 is het vertrek van Rotterdammers naar het buitenland geschetst. In de periode 2006-2016 stijgt de totale emigratie van 5.361 in 2006 naar 7.806 in 2016. De in figuur 2.4 gepresenteerde cijfers laten zien dat deze stijgende trend grotendeels wordt veroorzaakt door een sterke toename van de emigratie van Rotterdammers die afkomstig zijn uit de EU-landen. Het aantal emigranten met een achtergrond van één van de landen van de Europese Unie is en blijft echter wel aanzienlijk kleiner dan het aantal immigranten uit de EU-landen. Ook de emigratie van migranten met een overig niet-westerse en overig westerse achtergrond neemt in de periode 2006-2016 toe. De emigratiecijfers van de grote groepen met een

³ De cijfers in de grafieken over migratie zijn gebaseerd op bestaande gegevens van OBI van de gemeente Rotterdam en hebben een iets andere indeling van de bevolkingsgroepen dan de overige grafieken in dit rapport.

Hoofdstuk 2

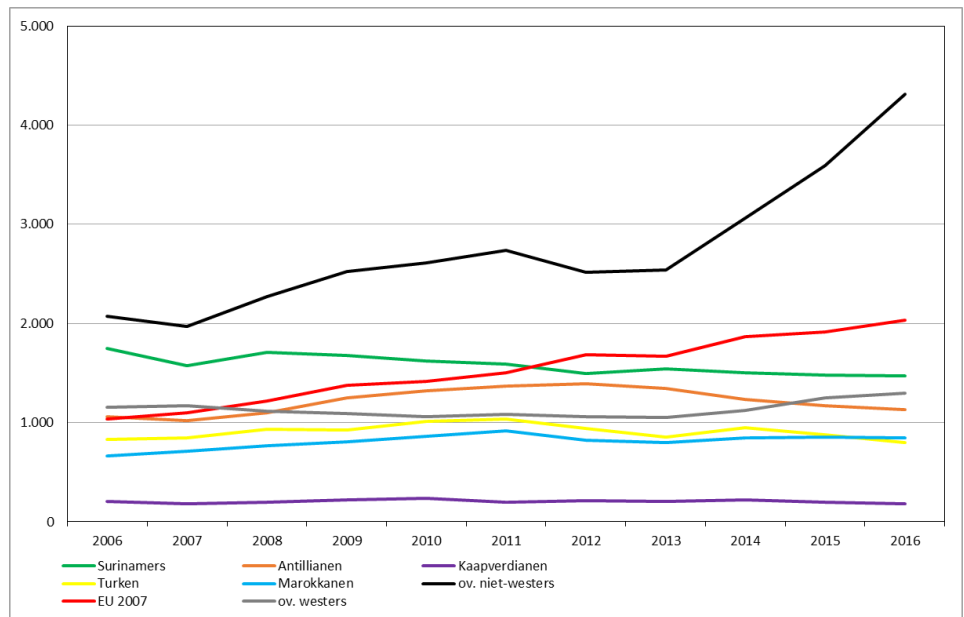
migratieachtergrond zijn tijdens de periode 2006-2016 redelijk stabiel. De exacte cijfers staan in tabel b2.4a en tabel b2.4b in de bijlage bij dit hoofdstuk.

Figuur 2.4: Emigratie van Rotterdammers 2006-2016
(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

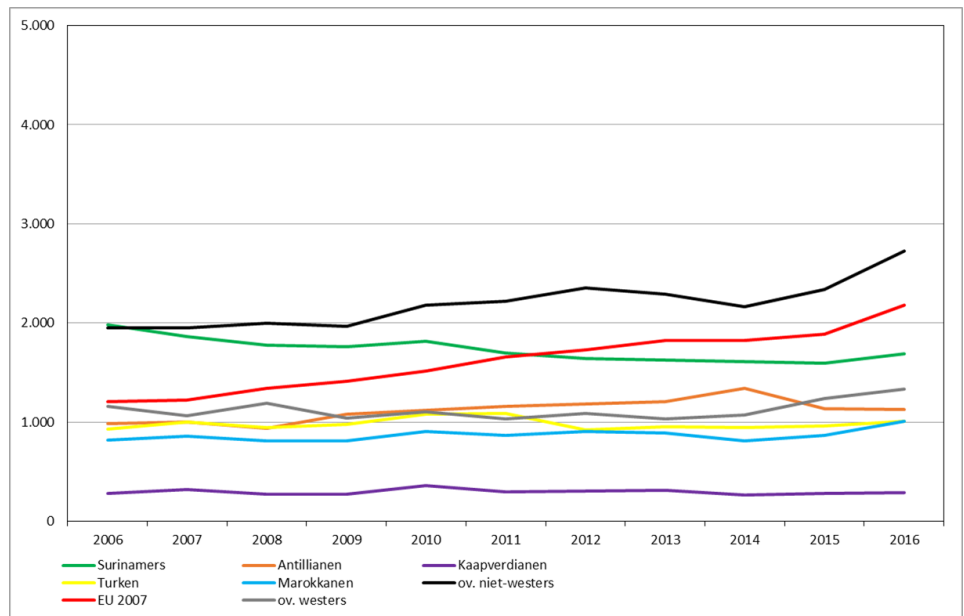
Binnenlandse migratie

De binnenlandse migratie, dat wil zeggen de personen die zich in Rotterdam vestigen vanuit een andere gemeente in Nederland of vanuit Rotterdam vertrekken naar een andere Nederlandse gemeente, is in de periode 2006-2013 redelijk stabiel. In de drie jaar daarna 2014-2016 neemt zowel vestiging in Rotterdam vanuit een andere Nederlandse gemeente als het vertrek vanuit Rotterdam naar een andere Nederlandse gemeente toe. Deze stijgende trend wordt grotendeels veroorzaakt door personen die afkomstig zijn uit de EU-landen en de kleine minderheden met een niet-westerse achtergrond. In beide figuren zijn de vertrek- en vestigingsstromen van autochtonen om praktische reden buiten beschouwing gelaten. De vertrek- en vestigingsstromen van autochtonen zijn in absolute omvang veruit het grootst. In 2016 komen 14.646 autochtone Nederlanders vanuit een andere gemeente naar Rotterdam en vertrekken er 15.022 uit Rotterdam naar een andere Nederlandse gemeente. De vertrek- en vestigingsstromen van autochtonen zijn in de periode 2006-2016 redelijk in balans. Voor de exacte cijfers verwijzen wij naar tabel b2.4a en tabel b2.4b in de bijlage bij dit hoofdstuk.

Figuur 2.5: Vestiging van personen in Rotterdam vanuit een andere Nederlandse gemeente 2006-2016

(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

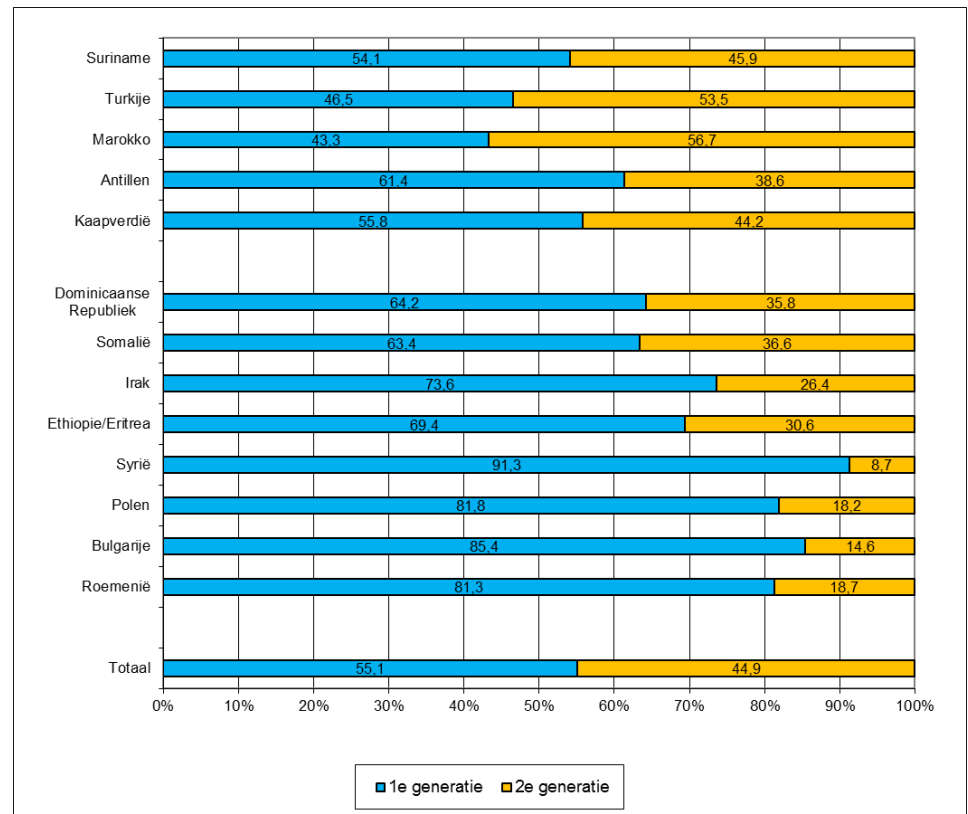

Figuur 2.6: Vertrek van Rotterdammers naar een andere Nederlandse gemeente 2006-2016

(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

Generatie

Van de Rotterdammers met een migratieachtergrond is meer dan de helft (55,1 procent) in het buitenland geboren en behoort daarmee tot de eerste generatie. Een kleiner deel behoort tot de tweede generatie (44,9 procent) (in Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders) (zie figuur 2.7a).

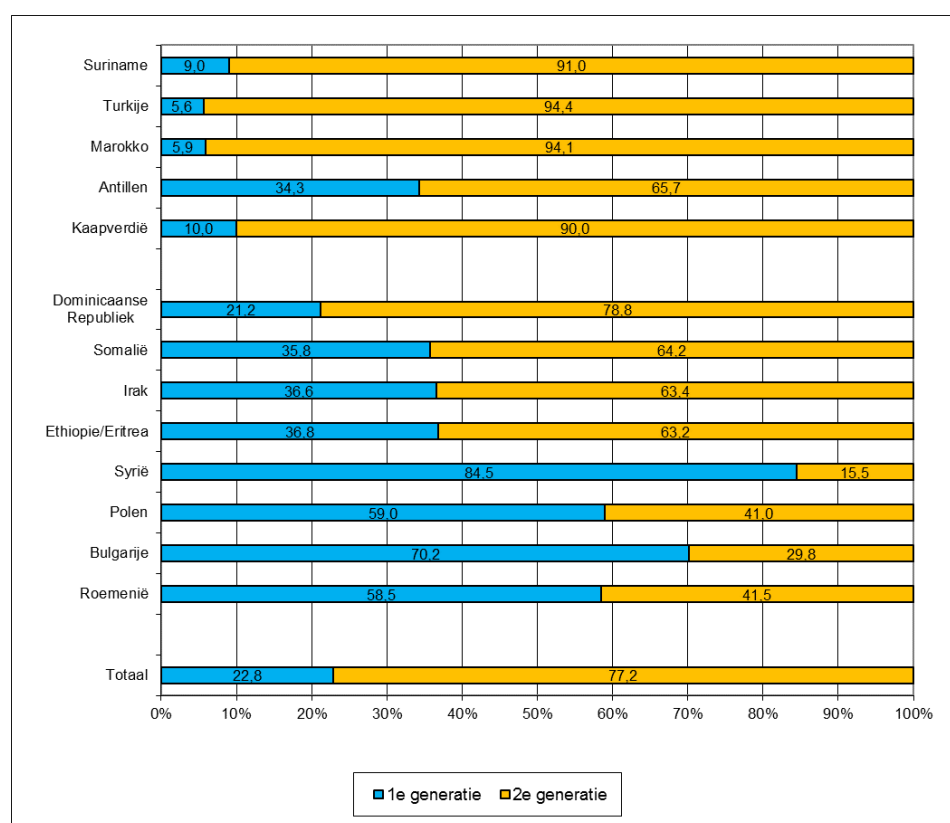
Figuur 2.7a: Rotterdammers naar generatie en migratieachtergrond, 1-1-2017
(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

Van de traditionele migrantengroepen zoals Rotterdammers met een Surinaamse, Turkse of Marokkaanse achtergrond is een groter deel van de tweede generatie dan van nieuwere groepen zoals Rotterdammers met een Somalische, Syrische, Poolse, Bulgaarse of Roemeense achtergrond. Van de bevolking met een Marokkaanse achtergrond is meer dan de helft (56,7 procent) van de tweede generatie. De tweede generatie onder Rotterdammers met Marokkaanse achtergrond is daarmee in relatieve zin de grootste van alle onderscheiden bevolkingsgroepen. Van de bevolking met een Syrische achtergrond is slechts 8,7 procent van de tweede generatie en daarmee in relatieve zin de kleinste van alle onderscheiden bevolkingsgroepen.

Onder jongeren

Van de jongeren tot en met 26 jaar met een migratieachtergrond is een veel kleiner deel van de eerste generatie. Van de totale groep jongeren is 22,8 procent van de eerste generatie.

Onder Rotterdamse jongeren met een Turkse achtergrond is het aandeel van eerste generatie met 5,6 procent het kleinst en onder Rotterdammers met een Syrische achtergrond is het aandeel van de eerste generatie met 84,5 procent het grootst. Ook onder de nieuwe EU-arbeidsmigranten is het percentage eerste generatie relatief groot.

Figuur 2.7b: Rotterdamse jongeren (0 t/m 26 jaar) naar generatie en migratieachtergrond, 1-1-2017

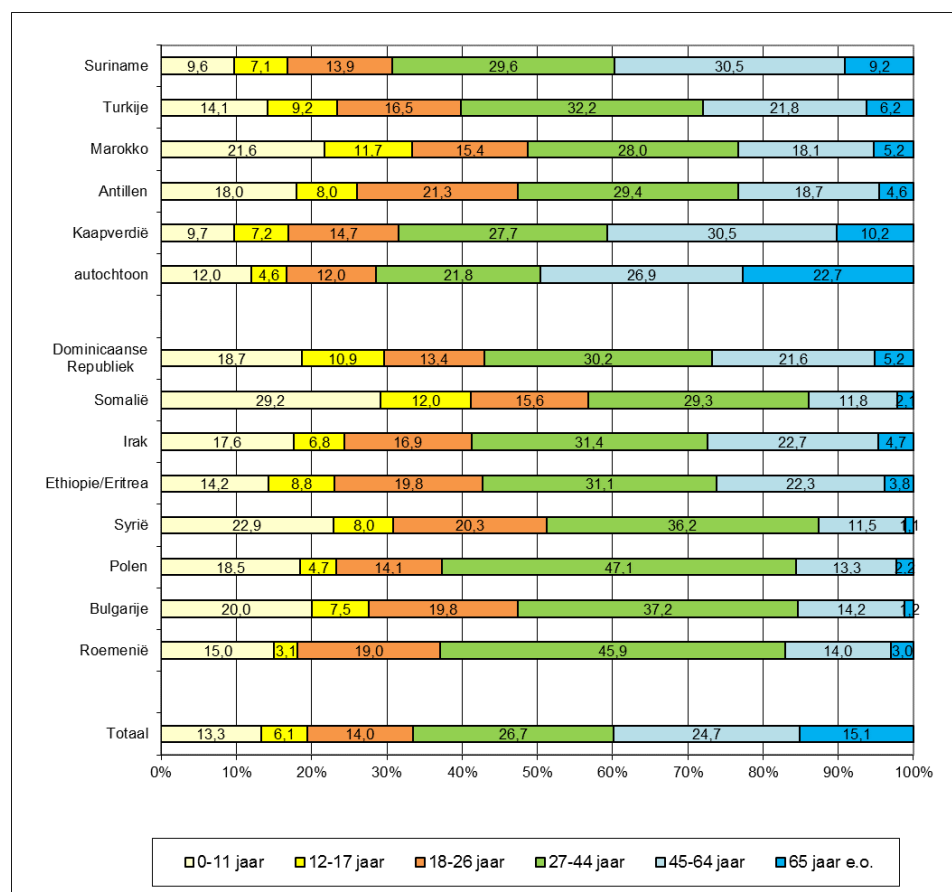
(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

Leeftijd

In figuur 2.8 wordt de leeftijdsopbouw van de verschillende Rotterdamse bevolkingsgroepen vergeleken. Wat ten eerste opvalt is dat het aandeel 65-plussers relatief klein is onder de verschillende onderscheiden migrantengroepen ten opzichte van de autochtonen. Het aandeel 65-plussers is voor veel groepen met een migratieachtergrond (veel) kleiner dan 10 procent, voor autochtonen is dit 22,7 procent.

Van de traditionele groepen met een migratieachtergrond kent de Rotterdamse bevolking met een Marokkaanse achtergrond met 33,3 procent het grootste aandeel minderjarigen (0-17 jaar).

Verder valt op dat van de andere onderscheiden groepen het aandeel 27 tot en met 44-jarigen onder Rotterdammers met een Poolse en Roemeense achtergrond (47,1 procent respectievelijk 45,9 procent) in vergelijking met andere groepen relatief groot is.

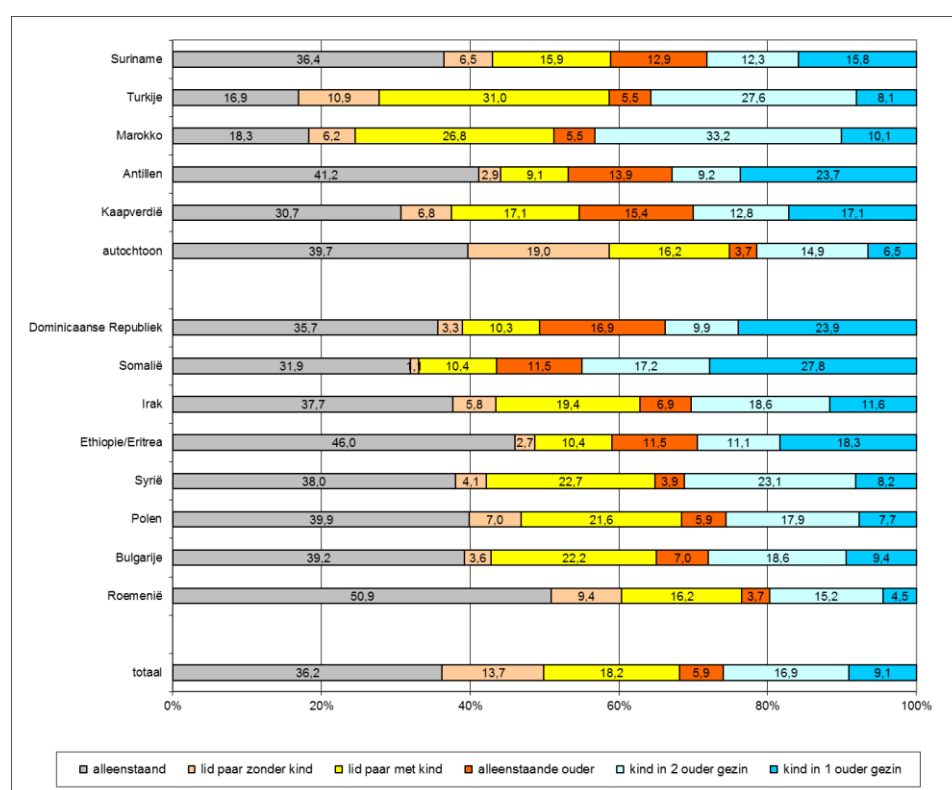
Figuur 2.8: Rotterdammers naar leeftijd en migratieachtergrond, 1-1-2017

(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI))

Personen in huishoudens

Van de totale Rotterdamse bevolking is 36,2 procent alleenstaand, 13,7 procent is lid van een (echt)paar zonder kinderen en 18,2 procent is lid van een (echt)paar met kinderen.

Van alle Rotterdammers is 5,9 procent een alleenstaande ouder. Het aandeel eenouderhuishoudens onder de Rotterdamse bevolking met een Dominicaanse (16,9 procent), Kaapverdiaanse (15,4 procent), Antilliaanse (13,9 procent) of Surinaamse (12,9 procent) achtergrond is groter dan gemiddeld. Van de Rotterdammers met een Syrische of Roemeense achtergrond is het aandeel alleenstaande ouders kleiner dan gemiddeld.

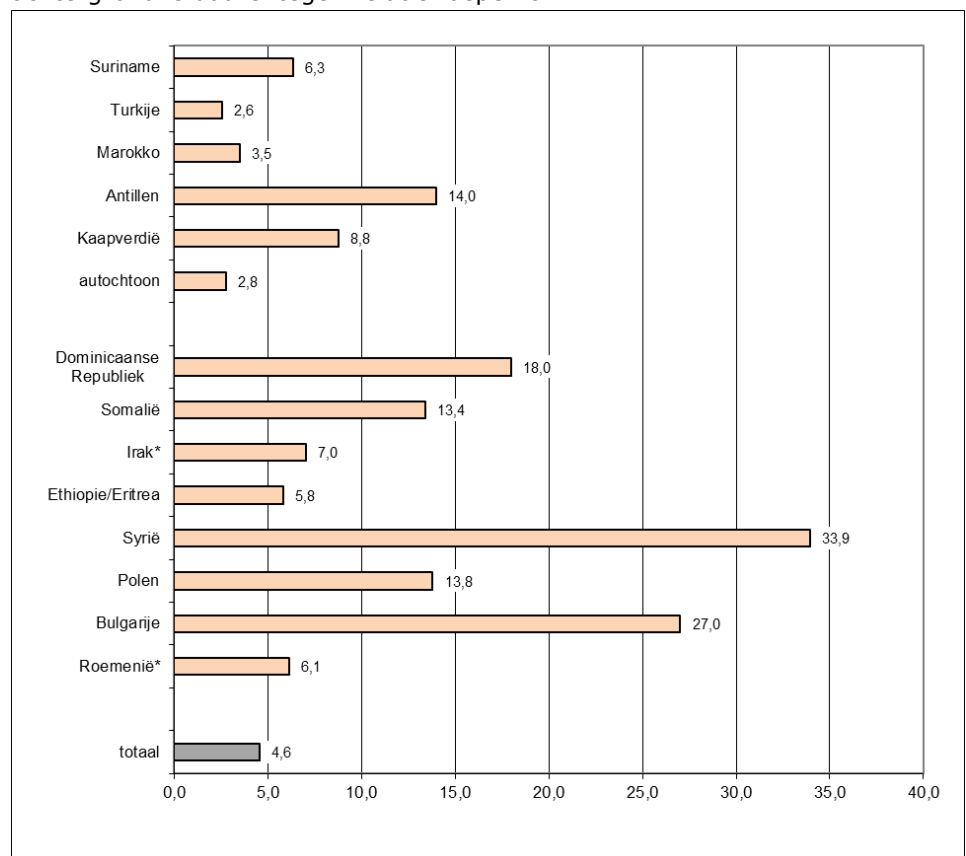

Figuur 2.9: Personen naar gezinssituatie en migratieachtergrond, 1-1-2017

(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo)

Jonge moeders

Per 1 januari 2017 wonen er in Rotterdam 34.000 vrouwen in de leeftijd van 16 t/m 23 jaar. Hiervan hebben er 1.549 één of meerdere kinderen.⁴ Daarmee is 4,6 procent van de Rotterdamse vrouwen in de leeftijd van 16 t/m 23 jaar moeder (zie figuur 2.10). Het aandeel jonge moeders onder Rotterdammers met een Antilliaanse (14,0 procent) of Kaapverdiaanse (8,8 procent) achtergrond is aanzienlijk groter dan dit gemiddelde. Het aandeel moeders onder jonge vrouwen met Marokkaanse of Turkse achtergrond is met respectievelijk 3,5 en 2,6 procent juist kleiner dan gemiddeld. Bij de kleine Rotterdamse migrantengroepen, is het aandeel jonge moeders onder Rotterdammers met een Syrische (33,9 procent), Bulgaarse (27,0 procent), Dominicaanse (18,0 procent), Poolse (13,8 procent) en Somalische (13,4 procent) achtergrond aanzienlijk. Het aandeel jonge moeders onder Rotterdammers met een Iraakse (7,0 procent) of Roemeense (6,1 procent) achtergrond is daarentegen relatief beperkt.

Figuur 2.10: Aandeel moeders onder de 16 t/m 23-jarige vrouwen naar migratieachtergrond, 1-1-2017

(bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo, *vanwege kleine aantallen is voor deze groepen een tweejaarsgemiddelde berekend)

⁴ Het aantal jonge moeders is bepaald op basis van leeftijd, geslacht en positie in het huishouden. Vrouwen in de leeftijd van 16 t/m 23 jaar die als huishoudpositie "gehuwd of samenwonend hoofd/partner in huishouden met kinderen" of "hoofd van een eenouder gezin" zijn daarbij gecategoriseerd als "jonge moeder".

Jonge moeders 2005-2017

Het aandeel moeders onder de 16 t/m 23 jarige Rotterdamse vrouwen in 2017 is in vergelijking met de situatie in 2005 gedaald. Begin 2005 was 9,5 procent van de Rotterdamse vrouwen in de leeftijd van 16 t/m 23 jaar moeder, per 1 januari 2017 is dit gedaald naar 4,6 procent. Deze dalende trend is bij alle grote Rotterdamse minderheden zichtbaar. Onder vrouwen met een Turkse of Marokkaanse achtergrond is de dalende trend echter sterker dan onder vrouwen met een Antilliaanse, Surinaamse of Kaapverdiaanse achtergrond. Zie voor de achterliggende cijfers tabel b2.7a in de bijlage bij dit hoofdstuk.

Moeders in de leeftijd t/m 26 jaar

In tabel b2.6 in de bijlage is het percentage moeders weergegeven onder de vrouwelijke bevolking van 16 t/m 26 jaar. Van alle 16 t/m 26 jarige vrouwen heeft 9,2 procent één of meerdere kinderen. In de tabel is onderscheid gemaakt in drie leeftijdsgroepen:

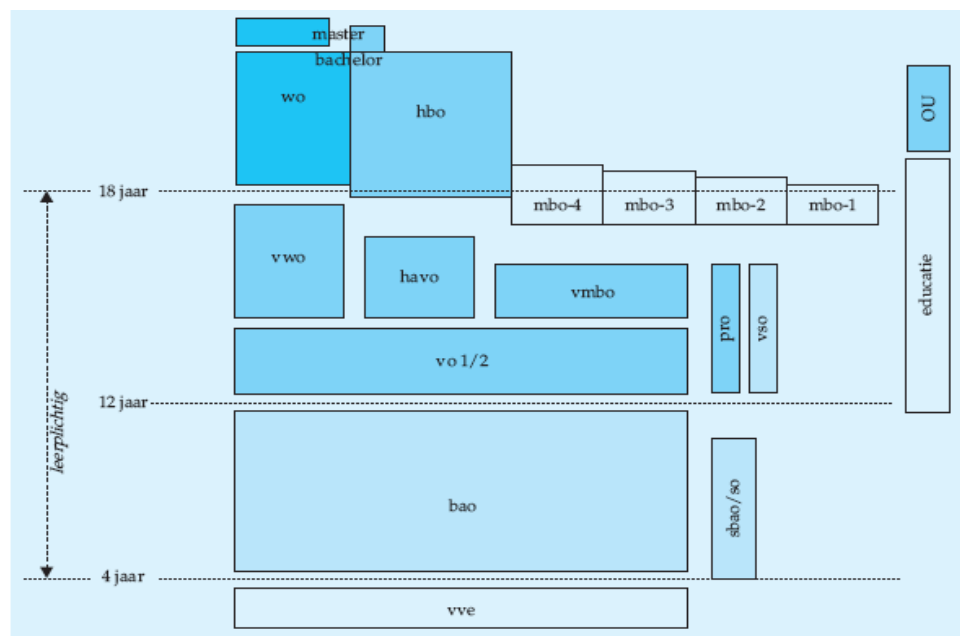
- Van de jongste groep vrouwen, van 16 t/m 19 jaar is 0,9 procent moeder. Alleen bij Rotterdammers met een Surinaamse of Antilliaanse achtergrond gaat in absolute aantallen om meer dan 10 vrouwen;
- van de Rotterdamse vrouwen van 20 t/m 23 jaar is 7,2 procent moeder;
- van de 24 t/m 26 jarige vrouwen is 18,2 procent moeder.

Binnen deze leeftijdscategorieën is het aandeel moeders relatief groot onder Rotterdammers met een Antilliaanse, Kaapverdiaanse, Surinaamse, Dominicaanse, Somalische, Poolse, Syrische of Bulgaarse achtergrond en relatief klein onder Rotterdammers met een Turkse achtergrond.

Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de onderwijssituatie van de diverse groepen Rotterdammers. Er wordt stilgestaan bij hun positie in het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het mbo. Tevens wordt er gerapporteerd over (relatief) schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

In onderstaande figuur is het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.⁵

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbl	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Figuur 3.0: Het Nederlandse onderwijsstelsel (bron: CBS)

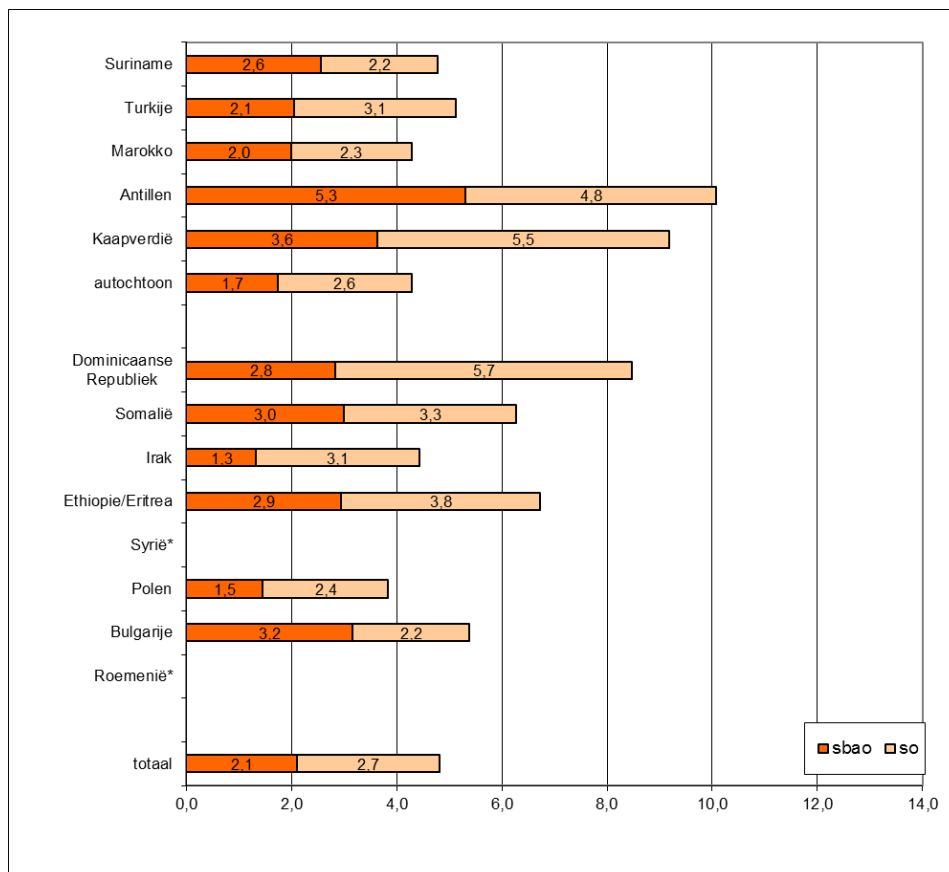
⁵ Onderwijs wordt door de overheid dermate belangrijk geacht dat in 2007 de leerplichtige leeftijd is uitgebreid van zestien naar achttien jaar. Het doel hiervan is schoolverzuim en schooluitval onder zestienjarige tot achttienjarige jongeren terug te dringen. Per 1 augustus 2007 geldt de kwalificatieplicht. Alle leerlingen blijven volledig leerplichtig tot het einde van het schooljaar waarin ze zestien jaar worden. Na het laatste schooljaar van de leerplicht begint de kwalificatieplicht. Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de leerling een startkwalificatie heeft gehaald, of tot de dag dat de leerling 18 jaar wordt. Een startkwalificatie is een havo-, vwo- of mbo-niveau 2-, 3-, of 4- diploma.

Leerlingen in het basisonderwijs

In Nederland is ieder kind vanaf vijf jaar verplicht om naar school te gaan. Leerlingen verlaten het basisonderwijs in elk geval aan het einde van het schooljaar waarin zij veertien jaar worden. Onderstaande analyse heeft betrekking op Rotterdamse kinderen in de leeftijd van vijf tot en met dertien jaar. Veruit het grootste deel van deze kinderen volgt het reguliere basisonderwijs. Daarnaast krijgt een deel les op een school voor speciaal basisonderwijs. Het speciaal basisonderwijs is bedoeld voor kinderen die meer hulp nodig hebben bij de opvoeding en het leren dan het reguliere basisonderwijs kan bieden. Vergeleken met scholen voor regulier basisonderwijs hebben scholen voor speciaal basisonderwijs kleinere groepen leerlingen en beschikken ze over meer afzonderlijke deskundigen om de leerlingen met leer- en gedragsproblemen te begeleiden (CBS 2008:31). Figuur 3.1 laat zien dat van alle Rotterdammers kinderen in het basisonderwijs 2,1 procent op een school voor speciaal basisonderwijs zit. Met name bij Rotterdamse kinderen met een Antilliaanse achtergrond is dit percentage hoger (5,3 procent). Ook bij Rotterdamse kinderen met een Kaapverdiaanse (3,6 procent) achtergrond is het aandeel dat speciaal basisonderwijs volgt substantieel hoger dan het gemiddelde in Rotterdam. Naast het speciaal basisonderwijs bestaan er ook speciale scholen. Deze scholen zijn bedoeld voor basis- en voortgezet onderwijs aan leerlingen met een functiebeperking. Het gaat hier om kinderen met een visuele, auditieve of lichamelijke handicap. Daarnaast bieden deze scholen plaats aan zeer moeilijk lerende of moeilijk opvoedbare kinderen en langdurig zieken. Van alle Rotterdamse kinderen zit 2,7 procent op een speciale school, dit is vergelijkbaar met het percentage dat op een speciale basisschool zit. Het beeld van de deelname van de verschillende groepen aan het speciaal onderwijs is grotendeels vergelijkbaar met de deelname aan het speciaal basisonderwijs. Een substantieel groter dan gemiddeld deel van de Rotterdamse kinderen met een Dominicaanse, Kaapverdiaanse, Antilliaanse, of Ethiopische/Eritrese achtergrond zit op zo'n speciale school.⁶

Uitsplitsing naar geslacht laat zien dat jongens (2,6 procent) relatief vaker speciaal basis onderwijs volgen dan meisjes (1,6 procent). Ook in het Speciaal onderwijs is dit beeld te zien, 4,1 procent van de jongens volgt speciaal onderwijs, van de meisjes volgt 1,3 procent speciaal onderwijs. Zie tabel b3.1 in de bijlage voor een uitsplitsing naar migratieachtergrond.

⁶ Opgemerkt wordt dat het percentage kinderen in het speciaal (basis)onderwijs onder de nieuwe migranten groepen is gebaseerd op relatief kleine aantallen. De cijfers kunnen als hiervan gevolg sterk fluctueren.

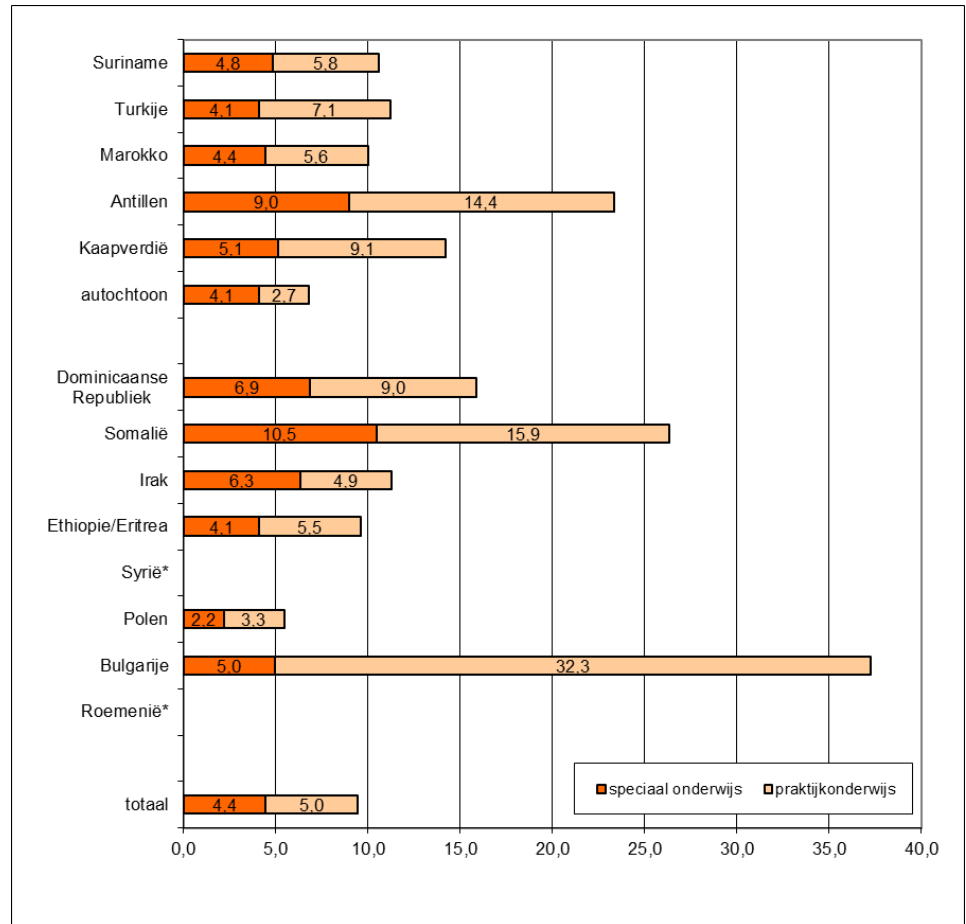
Figuur 3.1: Kinderen in het speciaal (basis)onderwijs naar migratieachtergrond, schooljaar 2016/2017

*het totaal aantal Syrische en Roemeense leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs is kleiner dan 10. De cijfers zijn daarom niet in de figuur opgenomen. Van deze groepen volgt evenwel een kleiner deel speciaal (basis)onderwijs dan het gemiddeld in de totale Rotterdamse bevolking.

(bron: Jeugd en Onderwijs gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

Leerlingen in het voortgezet onderwijs

De analyse in deze paragraaf heeft betrekking op Rotterdamse schoolgaande jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs. Het voortgezet onderwijs is onderverdeeld in het praktijkonderwijs, het vmbo, de havo en het vwo. Daarnaast is er het voortgezet speciaal onderwijs voor leerlingen met een handicap, chronische ziekte of stoornis.

Figuur 3.2: Jongeren (12 t/m 22 jaar) in het speciaal en praktijkonderwijs, schooljaar 2016/2017

*het totaal aantal Syrische en Roemeense leerlingen in het speciaal en praktijkonderwijs is kleiner dan 10. De cijfers zijn daarom niet in de figuur opgenomen. Van deze groepen volgt evenwel een kleiner deel speciaal en praktijkonderwijs dan het gemiddeld in de totale Rotterdamse bevolking.
(bron: Jeugd en Onderwijs gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

Uit figuur 3.2 wordt duidelijk dat bijna één op de tien Rotterdamse jongeren in het voortgezet onderwijs een opleiding in het speciaal onderwijs of praktijkonderwijs volgt (9,4 procent). Bij de traditionele migrantengroepen is de deelname aan speciaal onderwijs van Rotterdammers met een Marokkaanse, Turkse of Surinaamse achtergrond vergelijkbaar met het stedelijk gemiddelde. Er is sprake van een lichte oververtegenwoordiging van Rotterdammers met een Marokkaanse, Turkse of Surinaamse achtergrond op

het praktijkonderwijs. Van de Rotterdammers met een Somalische of Antilliaanse achtergrond volgt een veel groter deel een opleiding in het speciaal onderwijs. Verder valt het grote aandeel van Rotterdamse jongeren met een Bulgaarse, Somalische of Antilliaanse achtergrond dat praktijkonderwijs volgt op. Het praktijkonderwijs is ontstaan uit het speciaal voortgezet onderwijs en herbergt jongeren met leer- en opvoedmoeilijkheden.⁷

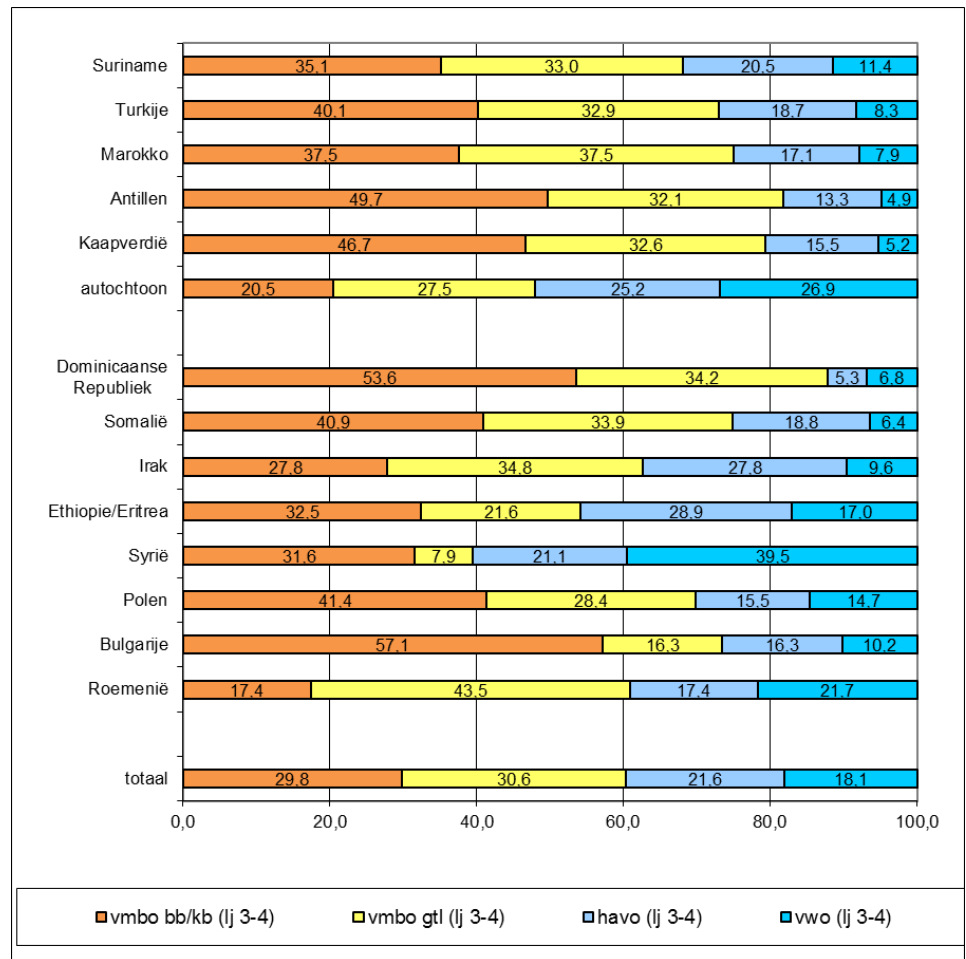
Uitsplitsing naar geslacht laat zien dat ook hier jongens relatief vaker speciaal onderwijs of praktijkonderwijs volgen dan meisjes. Dit verschil tussen jongens en meisjes komt bij nagenoeg alle onderscheiden bevolkingsgroepen voor (zie tabel b3.2 in de bijlage).

Figuur 3.3 gaat specifiek in op leerjaar 3 en 4 van het voortgezet onderwijs. Leerlingen in het speciaal onderwijs, het praktijkonderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten.

Van de totale groep leerlingen zit ruim 60 procent op het vmbo. Onder Rotterdamse jongeren met een Antilliaanse of Kaapverdiaanse achtergrond is dit aandeel met respectievelijk 81,8 en 79,3 procent veel hoger. Tevens volgen Rotterdamse jongeren met een Antilliaanse of Kaapverdiaanse achtergrond vaker dan gemiddeld de lagere leerwegen (de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg) van het vmbo. Bij de kleine migrantengroepen valt op dat met name onder Rotterdamse jongeren met een Dominicaanse achtergrond het aandeel vmbo-ers met 87,8 procent aanzienlijk hoger is dan het gemiddelde.⁵ Van de totale groep leerlingen volgt bijna 40 procent een havo of vwo opleiding. Onder Rotterdamse jongeren met een Nederlandse achtergrond is dit aandeel met 52,1 procent hoger. Ook onder Rotterdamse jongeren met een Ethiopisch/Eritrese of Syrische achtergrond is dit aandeel met respectievelijk 45,9 en 60,5 procent hoger.⁵

Uitsplitsing naar geslacht laat zien dat er bij de totale Rotterdamse bevolking geen groot verschil is tussen jongens en meisjes in het aandeel dat havo of vwo volgt (zie tabel b3.3 in de bijlage bij dit hoofdstuk). Voor enkele groepen geldt dat meisjes minder vaak een vmbo en dus vaker een havo of het vwo opleiding volgen. Het gaat dan met name om Rotterdammers met een Surinaamse, Kaapverdiaanse, Dominicaanse, Poolse of een Somalische achtergrond.

⁷ Het aantal Rotterdamse leerlingen uit de nieuwe migranten groepen in het voortgezet onderwijs is (zeer) beperkt. De voor deze groepen gepresenteerde cijfers moeten met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd. De cijfers kunnen als gevolg van de beperkte aantallen van jaar tot jaar sterk fluctueren.

Figuur 3.3: Jongeren (12 t/m 22 jaar) in leerjaar 3 en 4 van het voortgezet onderwijs schooljaar 2016/2017

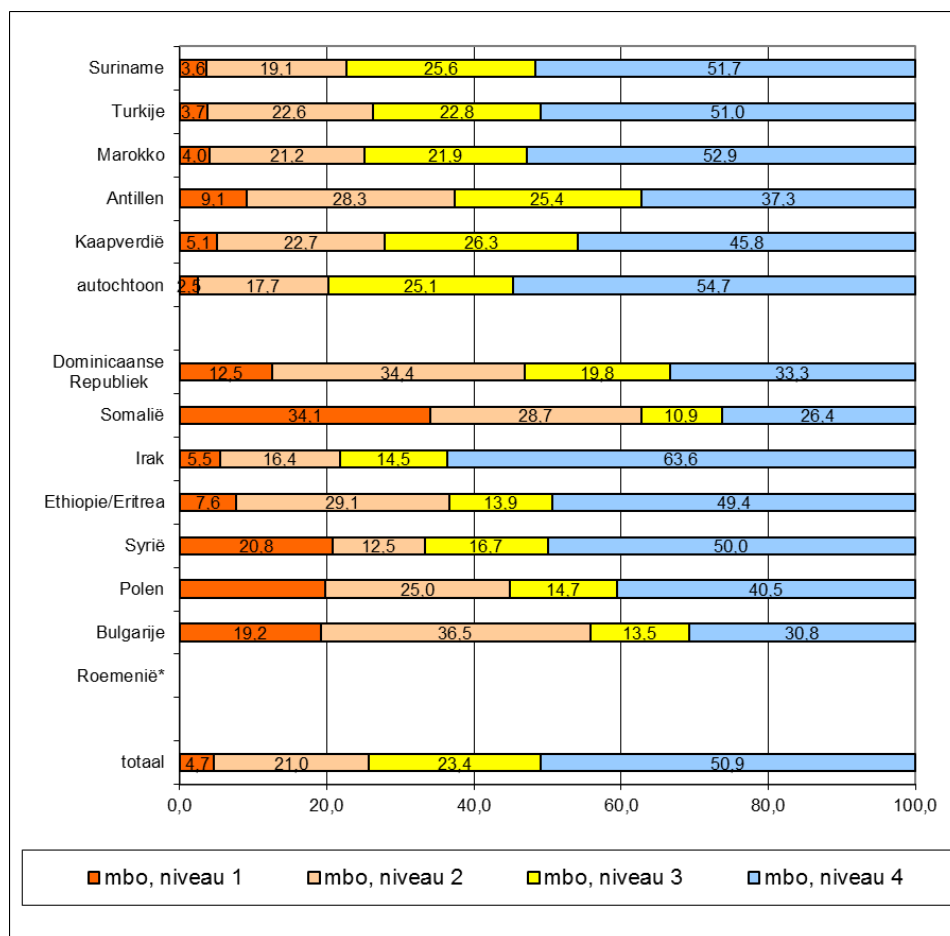
(bron: Jeugd en Onderwijs gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

Deelnemers in het mbo

De analyse in deze paragraaf heeft betrekking op Rotterdamse schoolgaande jongeren in de leeftijd van 15 t/m 22 jaar in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal deelnemers dat ouder is dan 22 jaar. Deze deelnemers blijven hier noodgedwongen buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn. De in figuur 3.4 gepresenteerde cijfers laten zien dat van alle deelnemers het aandeel dat mbo niveau 1 volgt het laagst is (4,7 procent) en het aandeel dat mbo niveau 4 volgt het grootst is (50,9 procent). Dit beeld is bij de meeste groepen terug te zien. Alleen bij Rotterdammers met een Dominicaanse, Somalische of Bulgaarse achtergrond is dit niet het geval.⁸ Van de

⁸ Het aantal Rotterdamse deelnemers uit de nieuwe migranten groepen in het middelbaar beroeps onderwijs is (zeer) beperkt. De voor deze groepen gepresenteerde cijfers moeten met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd. De cijfers kunnen als gevolg van de zeer beperkte aantallen sterk van jaar tot jaar fluctueren.

Rotterdamse jongeren met een Dominicaanse of Bulgaarse achtergrond volgt het grootst deel een opleiding op niveau 2 van de jongeren met een Somalische achtergrond volgt het grootste deel een mbo opleiding op niveau 1. Van de jongeren met een Irakese achtergrond volgt het grootste deel een mbo opleiding op niveau 4. In vergelijking met de jongens volgen meer meisjes een opleiding op het mbo 4 niveau, en minder meisjes een opleiding op niveau 1 en niveau 2 (zie tabel b3.4 in de bijlage bij dit hoofdstuk).

Figuur 3.4: Jongeren (15 t/m 22 jaar) in het mbo schooljaar 2016/2017

*het totaal aantal Roemeense leerlingen in het mbo is kleiner dan 10. De cijfers zijn daarom niet in de figuur opgenomen.

(bron: Jeugd en Onderwijs gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

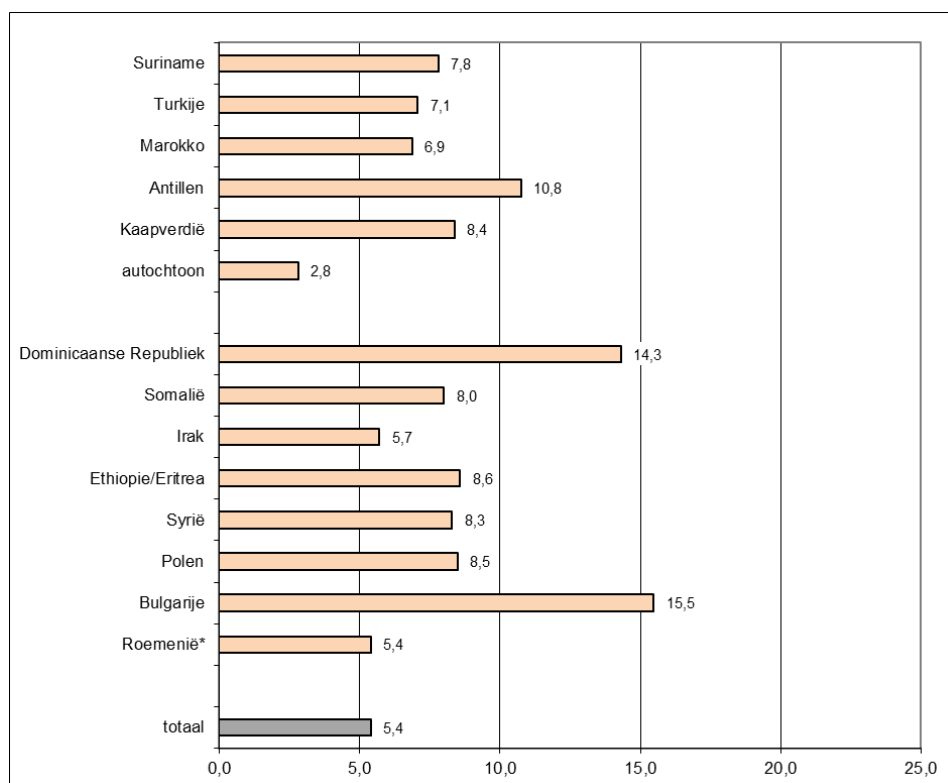
Absoluut schoolverzuim

Als een leerplichtige leerling langer dan vier weken niet is ingeschreven op een school is er sprake van absoluut verzuim. Het totaal aantal gevallen van absoluut verzuim is zeer beperkt. In 2016/2017 was slechts 0,1 procent van de jongeren in de leeftijd 5 t/m 17 jaar langer dan vier weken niet ingeschreven op een school.

Relatief schoolverzuim

Als een leerling incidenteel of geregeld ongeoorloofd afwezig is, is er sprake van relatief verzuim. Scholen zijn wettelijk verplicht om verzuim te melden aan de leerplichtambtenaar bij een ongeoorloofde afwezigheid van 16 uur of meer in een periode van 4 weken. Een leerplichtige die minder dan de wettelijke termijn – 16 uur in 4 weken – verzuimt, maar wel lessen of dagdelen overslaat, begint te verzuimen. Ook van dit verzuim mag de school melding doen aan de leerplichtambtenaar via het verzuimregister. Dit is echter niet verplicht. De verantwoordelijkheid voor aanpak van het verzuim ligt in eerste instantie bij de school (Bron: INGRADO, www.ingrado.nl).

In figuur 3.5 is het aandeel leerlingen in de leeftijd van 5 t/m 17 jaar opgenomen dat in Rotterdam woont en van wie in schooljaar 2016/2017 minimaal één verzuimincident is gemeld. Van alle leerlingen in deze leeftijdscategorie heeft in het schooljaar 2016/2017 5,4 procent minimaal één keer verzuimd. Van de Rotterdamse jongeren met een Antilliaanse achtergrond heeft een veel groter deel (10,8 procent) verzuimd. Ook bij de overige traditionele migrantengroepen is een lichte oververtegenwoordiging zichtbaar. Bij de kleine migrantengroepen is het relatieve verzuim bij de Rotterdamse jongeren met een Bulgaarse achtergrond (15,5%) of Dominicaanse achtergrond (14,3%) hoog. Van de 517 Rotterdamse jongeren met een Bulgaarse achtergrond hebben er 80 één keer of vaker verzuimd en van 538 Rotterdamse jongeren met een Dominicaanse achtergrond hebben er 77 één keer of meer verzuimd. Meer absolute aantallen staan in tabel b3.6 in de bijlage.

Figuur 3.5: Relatief schoolverzuim in schooljaar 2016/2017 naar migratieachtergrond

(bron: Jeugd en Onderwijs gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

*vanwege kleine aantallen is voor deze groep een tweejaarsgemiddelde berekend

Uitsplitsing naar geslacht, generatie en leeftijd laat zien dat jongens iets vaker verzuimen dan meisjes. Met name bij de traditionele migrantengroepen. Het verzuim bij de eerste generatie jongeren (jongeren die geboren zijn in het afkomstland) is aanmerkelijk hoger dan in de tweede generatie (jongeren die in Nederland zijn geboren met een in het buitenland geboren vader en/of moeder). Dit beeld geldt voor de totale groep en bij nagenoeg alle onderscheiden migrantengroepen (zie tabel b3.6 in de bijlage bij dit hoofdstuk).

Vanaf de leeftijd van 13 jaar is er een sterke toename van het relatieve schoolverzuim. Na de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs neemt het verzuim sterk toe. Het verzuim is het hoogst onder 15-, 16- en 17-jarigen. Hiervan komt in het schooljaar 2016/2017 respectievelijk 10,3 procent, 14,7 procent en 17,3 procent in aanraking met leerplicht omdat zij één of meerdere keren ongeoorloofd van school afwezig waren.

Relatief schoolverzuim 2004/2005 tot en met 2016/2017

In de figuren 3.6a en 3.6b staat het aandeel leerlingen in de leeftijd van 5 t/m 17 jaar dat in Rotterdam woont en van wie minimaal één verzuimincident is gemeld voor de periode 2004/2005 tot en met 2016/2017.

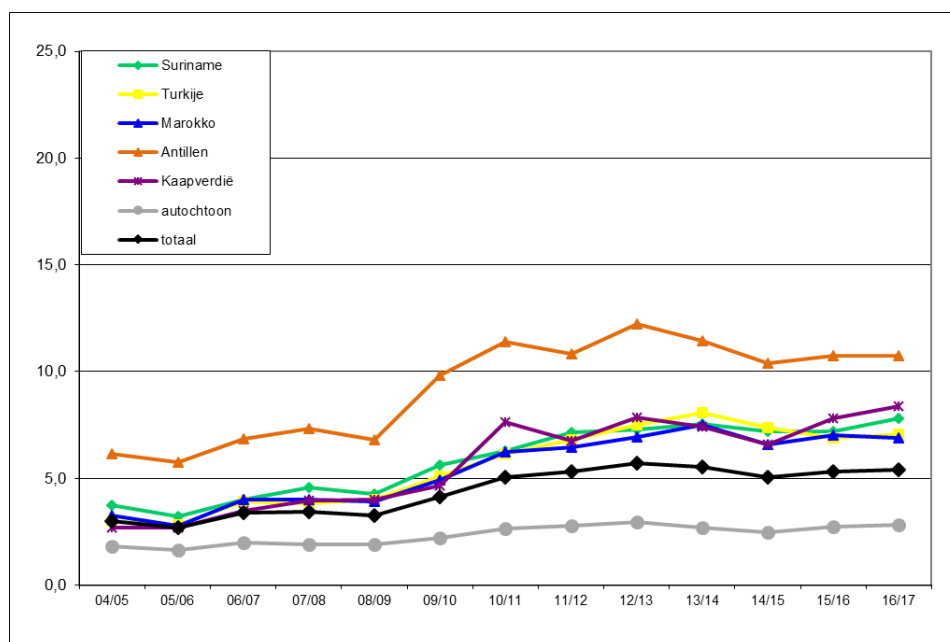
Het verzuim onder alle Rotterdamse leerlingen neemt vanaf 2004/2005 toe van 3,0 procent naar 5,7 procent in 2012/2013. Vanaf dat jaar daalt het relatieve schoolverzuim naar 5,1 procent in 2014/2015 om vervolgens weer licht te stijgen naar 5,4 procent in schooljaar 2016/2017.

Bij nagenoeg alle groepen in figuur 3.6a is in de loop van de jaren een stijging te zien. Met name vanaf 2008/2009 heeft er een stijging van het relatieve schoolverzuim plaatsgevonden. Deze scherpe stijging komt naar alle waarschijnlijkheid niet doordat er na 2008/2009 ineens veel meer werd verzuimd, maar doordat er meer en beter door de scholen gemeld wordt.⁹ Vanaf 2014/2015 lijkt het relatief verzuim gemiddeld genomen te stabiliseren.

Onder Rotterdamse leerlingen met een Antilliaanse achtergrond is het verzuim ten opzichte vanaf 2008/2009 gestegen van 6,8 procent naar 12,2 procent in 2012/2013. In 2016/2017 is dit gedaald naar 10,8 procent.

Onder Rotterdamse leerlingen met een Kaapverdische achtergrond is het verzuim ten opzichte vanaf 2008/2009 substantieel gestegen van 4,0 procent naar 8,4 procent in 2016/2017.

⁹ Met name in het voortgezet onderwijs en op het mbo is er sterk stijgend aantal verzuimmeldingen. Dat het mbo meer is gaan melden, komt niet doordat er meer verzuimd wordt, maar doordat deze scholen mede door het project verzuimaanpak op het Jongerenloket, er steeds meer op gewezen worden dat ongeoorloofd verzuim gemeld moet worden. De stijging van het aantal verzuimmeldingen in het voortgezet onderwijs heeft te maken met de steeds betere samenwerking tussen Leerplicht en school. Leerplicht heeft veel voorlichting gegeven op de scholen en verzocht het verzuim eerder te melden. Hierdoor kan het verzuim preventiever worden aangepakt (Jaarverslag Leerplicht 2009-2010, p14-15, Rotterdam: JOS).

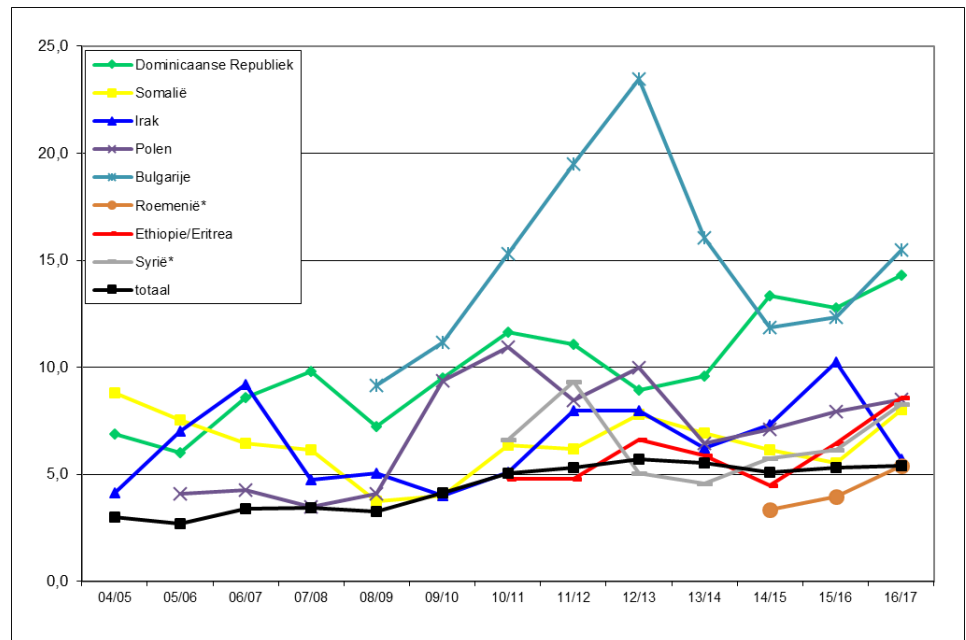

Figuur 3.6a: Relatief schoolverzuim naar migratieachtergrond 2004/2005 tot en met 2016/2017

(bron: Jeugd en Onderwijs gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

Het beeld van de ontwikkeling van het relatieve schoolverzuim in de overige groepen is grillig, zie figuur 3.6b.

In elk van de onderscheiden groepen kleine minderheden is het percentage relatief verzuim in het schooljaar 2016/2017 (iets) hoger dan gemiddeld in Rotterdam (met uitzondering van de groep Rotterdamse leerlingen met een Roemeense achtergrond). Meest opvallend is de ontwikkeling bij de Rotterdammers met een Bulgaarse achtergrond, vanaf 2008/2009 is er jaarlijks een sterke stijging zichtbaar tot 2012/2013. Toen lag het relatief verzuim voor deze groep op 23,5 procent. Vervolgens is het relatief verzuim onder Rotterdammers met een Bulgaarse achtergrond sterk gedaald naar ongeveer 12 procent in de schooljaren 2014/2015 en 2015/2016 om vervolgens in 2016/2017 weer te stijgen naar 15,5 procent. Ook onder Rotterdammers met een Dominicaanse achtergrond is er een stijgende trend.

Figuur 3.6b: Relatief schoolverzuim naar achtergrond 2004/2005 tot en met 2016/2017

(bron: Jeugd en Onderwijs gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

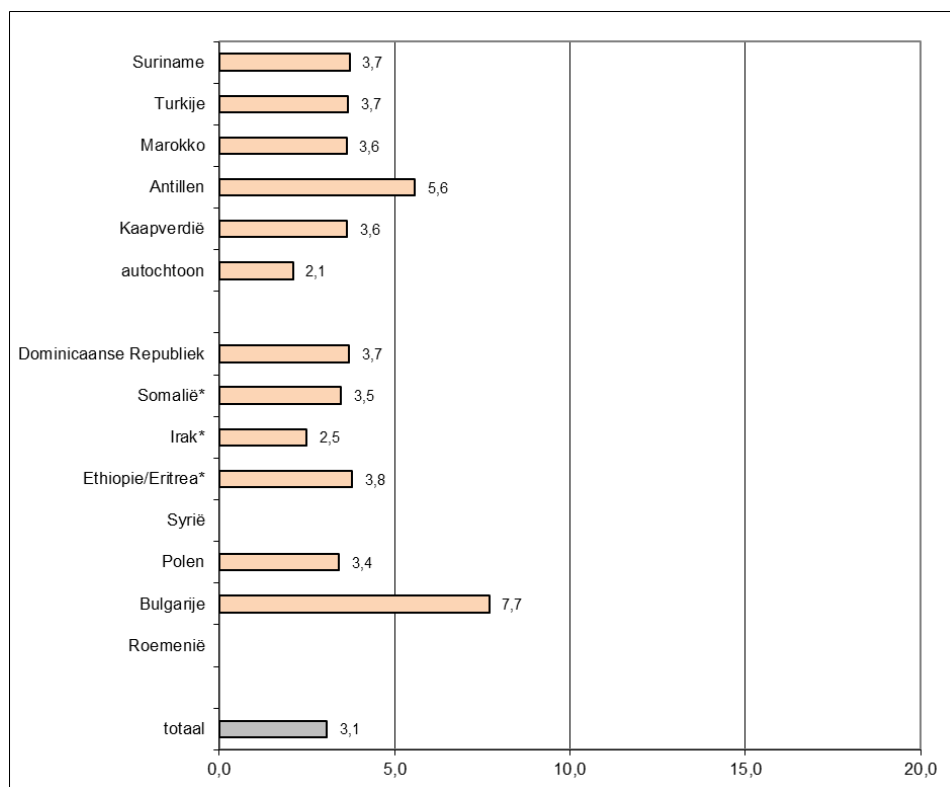
*vanwege kleine aantallen is voor deze groepen waar nodig een tweejaarsgemiddelde berekend

Nieuwe voortijdig schoolverlaters

Een andere indicator voor de onderwijspositie is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 tot 23 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 tot 23 jaar in Rotterdam en vermenigvuldigd met 100 procent.¹⁰ In figuur 3.7 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in schooljaar 2015/2016 gepresenteerd. Van alle Rotterdamse 12 tot 23-jarige onderwijsdeelnemers heeft in schooljaar 2015/2016 3,1 procent de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond is met 5,6 procent hoger dan het gemiddelde. Ook in de groep Rotterdammers met een Bulgaarse achtergrond is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters met 7,7 procent substantieel hoger dan gemiddeld.¹¹

¹⁰ De hier gehanteerde definitie van nieuwe voortijdig schoolverlaters sluit aan bij de definitie van het Ministerie van OCW. Het betreft voorlopige cijfers.

¹¹ Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Rotterdamse leerlingen met een Syrische of Roemeense achtergrond is in het schooljaar 2015/2016 nihil.

Figuur 3.7: Aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters (12 tot 23 jaar) in schooljaar 2015/2016 naar migratieachtergrond

(bron: DUO/gemeente Rotterdam, voorlopige cijfers, bewerking Risbo)

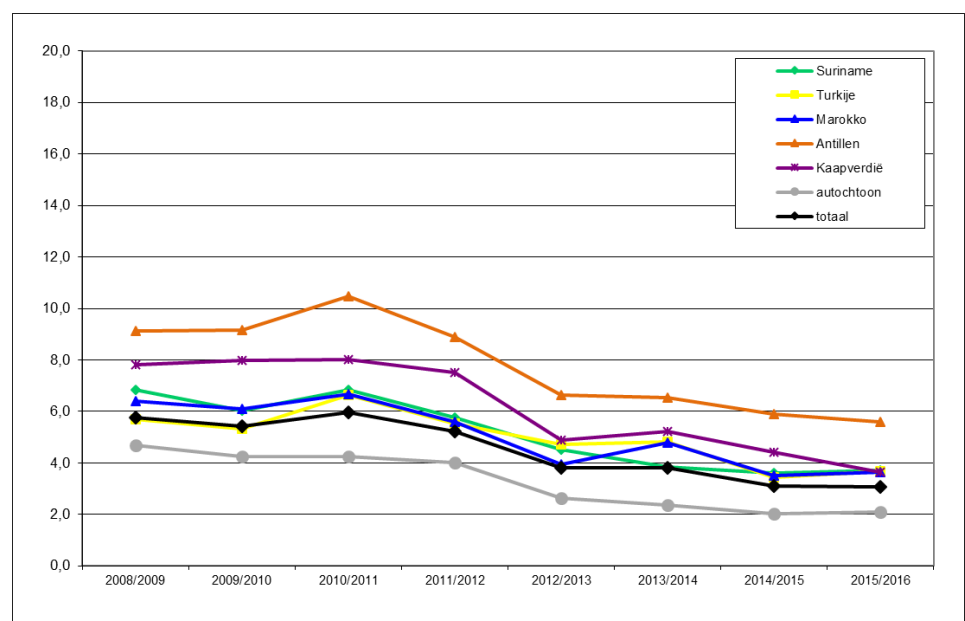
*vanwege kleine aantallen is voor deze groepen een tweejaarsgemiddelde berekend

Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder de eerste generatie is groter dan onder de tweede generatie. Dit beeld geldt voor het grootste deel van de onderscheiden groepen met een migratieachtergrond (zie tabel b3.7 in de bijlage).¹² Onder jongens is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters groter dan onder meisjes. Ook dit beeld komt bij nagenoeg alle onderscheiden groepen naar voren.

¹² Het verschil tussen de eerste en tweede generatie is deels het gevolg van het verschil in de leeftijdsopbouw. Onder bijvoorbeeld de eerste generatie Marokkaanse Nederlanders is het aandeel 17-23-jarigen groter dan onder de tweede generatie en het aandeel vsv-ers onder 17-tot 23-jarige jongeren is veel groter dan onder de 12 t/m 16-jarige jongeren.

Voortijdig schoolverlaten 2008/2009-2015/2016

Het aandeel nieuwe vsv-ers onder Rotterdamse 12 tot 23-jarige onderwijsdeelnemers is gedaald van 5,8 procent in schooljaar 2008/2009 naar 3,1 procent in schooljaar 2015/2016.¹³ Het aandeel nieuwe vsv-ers onder Rotterdamse jongeren met een Antilliaanse, Kaapverdische, Surinaamse, Turkse, Marokkaanse achtergrond is gedurende deze gehele periode substantieel hoger dan onder jongeren met een Nederlandse achtergrond. Ook bij deze jongeren is er in de periode 2008/2009-2015/2016 een sterke daling (zie figuur 3.8a).

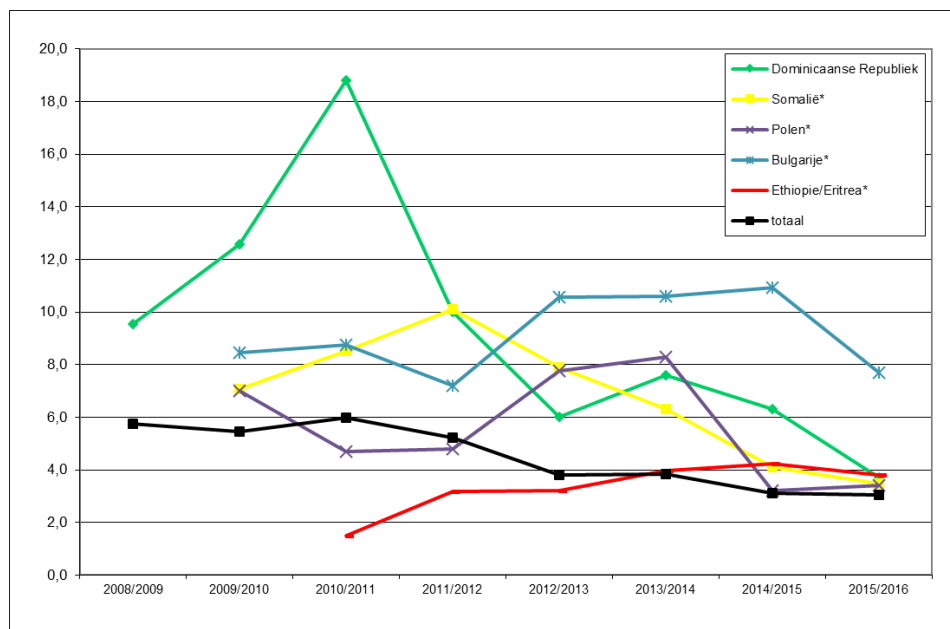

Figuur 3.8a: Aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters naar migratieachtergrond, schooljaar 2008/2009 t/m schooljaar 2015/2016, voorlopige cijfers
(bron: DUO/gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

Het beeld van de ontwikkeling van het aandeel nieuwe vsv-ers in de overige groepen is veel grilliger. Onder Rotterdammers met een Dominicaanse achtergrond is er een sterke daling van het aandeel nieuwe vsv-ers. In het schooljaar 2010/2011 was het aandeel nieuwe vsv-ers in deze groep 18,8 procent. In 2015/2016 is dit sterk gedaald naar 3,7 procent. Ook onder Rotterdammers met een Somalische achtergrond is sprake van een substantiële daling van het aandeel nieuwe vsv-ers van ruim 10 procent in 2010/2011 naar minder dan 4 procent in schooljaar 2015/2016. Onder Rotterdammers met een Bulgaarse achtergrond is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters hoog maar ook bij deze groep is er in schooljaar

¹³ De gepresenteerde cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn vanwege de vergelijkbaarheid voor alle schooljaren steeds gebaseerd op voorlopige cijfers. De voorlopige cijfers kunnen iets afwijken van definitieve cijfers die steeds per oktober beschikbaar komen.

2015/2016 een daling waarneembaar van 10,9 procent in 2014/2015 naar 7,7 procent in 2015/2016 (zie figuur 3.8b).¹⁴

Figuur 3.8b: Aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters naar migratieachtergrond, schooljaar 2008/2009 t/m schooljaar 2015/2016, voorlopige cijfers

(bron: DUO/gemeente Rotterdam, bewerking Risbo)

*vanwege kleine aantallen is voor deze groepen waar nodig een tweejaarsgemiddelde berekend

¹⁴ Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Rotterdamse leerlingen met een Iraakse, Syrische of Roemeense achtergrond is gedurende de gehele periode zeer beperkt (N<5). De cijfers over jongeren met deze achtergrond zijn daarom niet in figuur 3.8b opgenomen. Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Rotterdamse leerlingen met een Dominicaanse, Somalische, Ethiopische/Eritrese, Poolse of Bulgaarse achtergrond is weliswaar groter maar ook de voor deze groepen gepresenteerde cijfers kunnen als gevolg van de beperkte aantallen sterk van jaar tot jaar fluctueren en moeten daarom met de nodige omzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de sociaaleconomische positie van de Rotterdammers. Daarbij gaan we in op de vraag welk deel van de Rotterdammers betaald werk verricht, welk deel afhankelijk is van een uitkering en welk deel onderwijs volgt. In de analyses maken we onderscheid tussen de potentiële beroepsbevolking van 15 tot en met 74 jaar en zoomen we in op jongeren van 15 tot en met 26 jaar.¹⁵ Om de sociaaleconomische positie te kunnen bepalen heeft het CBS onder andere gebruik gemaakt van informatie van de belastingdienst. Deze registraties lopen per definitie achter bij de actuele situatie. De meest actuele informatie die momenteel beschikbaar is, betreft de situatie per 31-12-2015. Om meer inzicht te geven in de meer recente ontwikkelingen is in dit hoofdstuk ook de trend in de uitkeringssituatie¹⁶ van de Rotterdamse bevolking in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar geschetst voor de periode 1-1-2005 tot en met 1-1-2017. In de bijlage bij dit hoofdstuk zijn daarnaast ook gegevens over werkzoekenden voor de periode 1-1-2007 tot en met 1-1-2017 opgenomen.

Sociaaleconomische positie

In deze paragraaf gaan we in op de sociaaleconomische positie van de Rotterdammers. We gaan in op de vraag welk deel van de Rotterdammers betaald werk verricht, wat het aandeel uitkeringsontvangers is en welk deel nog onderwijs volgt. In het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is informatie over de sociaaleconomische positie opgenomen. Om de sociaaleconomische positie te kunnen schetsen is informatie uit een omvangrijk aantal registraties nodig. CBS heeft deze registraties in een onderzoeksbestand (het zogenaamde Secmbus) gecombineerd. Door dit onderzoeksbestand te koppelen aan het bevolkingsbestand is inzage gekregen in de sociaaleconomische positie van personen en groepen. Om de score van een persoon op deze

¹⁵ In de rapportage van 2017 zijn de leeftijdsgrenzen anders dan in de voorgaande rapportages. Voor de potentiële beroepsbevolking wordt nu de Europese selectie van 15-74 jaar gehanteerd. Voor jongeren is nu aangesloten bij het beleidskader Jeugd 2015-2020, 'Rotterdam Groeit'.

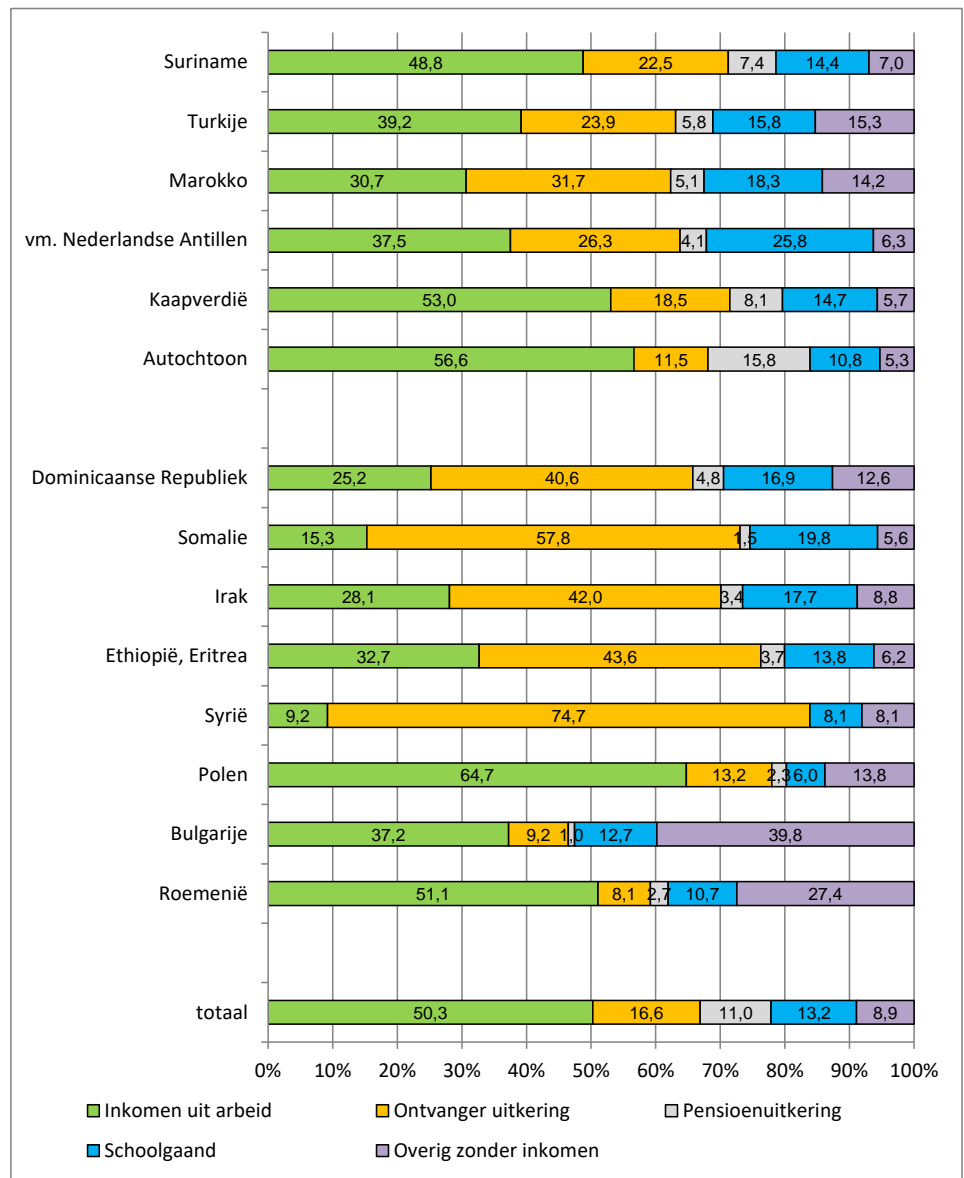
¹⁶ Het betreft uitkeringen in het kader van de Participatiewet, Werk en Bijstand (WWB) (tot 2015), de Wet Investeren in Jongeren (WIJ) (tot 2012) of de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers, respectievelijk Zelfstandigen (IOAW en IOAZ).

sociaaleconomische positie te bepalen heeft het CBS alle inkomsten in de verslagmaand uit de verschillende inkomensbronnen die iemand heeft, met elkaar vergeleken. Het hoogste bedrag is in principe bepalend voor de score op sociaaleconomische positie. Daarnaast heeft het CBS in de bepaling meegenomen of een persoon ingeschreven staat bij een onderwijsinstelling. De volledige beschrijving van de door het CBS gehanteerde werkwijzen voor de bepaling van de sociaaleconomische positie is opgenomen in de bijlage bij dit hoofdstuk. De meest actuele informatie die momenteel beschikbaar is, betreft de situatie per 31-12-2015. In het beschikbare CBS bestand wordt de sociaaleconomische positie ingedeeld in twaalf categorieën (zie tabel 4.1a). In het grootste deel van onderstaande analyses is de sociaaleconomische positie samengevat tot de volgende vijf categorieën: Inkomen uit arbeid, ontvanger van een uitkering, ontvanger van een pensioenuitkering, schoolgaand en overig zonder inkomen.

De sociaaleconomische positie van 15 t/m 74 jarige Rotterdammers

Eind 2015 heeft de helft (50,3 procent) van de Rotterdammers van 15 tot en met 74 jaar inkomen uit arbeid, 16,6 procent ontvangt een uitkering, 11,0 procent heeft een pensioenuitkering, 13,2 procent gaat naar school en 8,9 procent heeft geen eigen inkomen of is het niet van bekend waaruit zij inkomen genereren (zie figuur 4.1). Onder de traditionele migrantengroepen; Rotterdammers met een Turkse, Marokkaanse of Antilliaanse achtergrond zien we, in vergelijking met het gemiddelde van Rotterdam, een ondervertegenwoordiging van het aandeel personen dat inkomen krijgt uit arbeid.¹⁷ Het aandeel personen onder Rotterdammers met inkomsten uit betaald werk met een Turkse, Marokkaanse of Antilliaans-Nederlandse achtergrond bedraagt respectievelijk; 39,2 procent, 30,7 procent en 37,5 procent. Onder Rotterdammers met een Surinaamse achtergrond is het aandeel dat inkomen krijgt uit arbeid 48,8 procent, van de Rotterdammers met een Kaapverdise achtergrond 53,0 procent. Opvallend is het relatief grote aandeel Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond dat onderwijs volgt (25,8 procent).

¹⁷ Traditionele migrantengroepen wordt in dit geval gedefinieerd als Rotterdammers met een Surinaamse, Turkse, Marokkaanse of Antilliaanse achtergrond.

Figuur 4.1: Sociaaleconomische positie van de Rotterdamse 15 t/m 74 jarige bevolking, 31-12-2015 (bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus))

De groepen waarvan een groot aandeel vrij recent als asielmigrant naar Nederland is gekomen hebben meer moeite met het vinden van werk en zijn relatief vaak afhankelijk van een uitkering. Het gaat om de Rotterdammers met een Somalische, Iraakse, Ethiopische/Eritrese of Syrische achtergrond. Ook onder Rotterdammers met een Dominicaanse achtergrond is het aandeel uitkeringsontvangers met 40,6 procent bovengemiddeld hoog. Het aandeel EU-arbeidsmigranten dat een uitkering ontvangt is veel kleiner dan gemiddeld in Rotterdam.¹⁸ Van de 15 tot en met 74-jarige

¹⁸ EU-arbeidsmigranten worden in dit geval gedefinieerd als Rotterdammers met een Poolse, Bulgaarse of Roemeense achtergrond.

Rotterdammers met een Poolse, Bulgaarse of Roemeense achtergrond is respectievelijk 13,2 procent, 9,2 procent en 8,1 procent afhankelijk van een uitkering. Onder de Rotterdammers met een Poolse achtergrond is een opvallend groot deel aan het werk, namelijk 64,7 procent. Van de Rotterdammers met een Bulgaarse en Roemeense achtergrond heeft een relatief groot deel (39,8 procent en 27,4 procent) geen eigen inkomen of is onbekend waar zij inkomen uit genereren. In tabel 4.1 wordt een nadere uitsplitsing gemaakt naar type inkomen, uitkering en school

.

Arbeid en uitkeringen

Tabel 4.1a: Sociaaleconomische positie van de Rotterdamse 15 t/m 74 jarige bevolking, 31-12-2015

	Suriname	Turkije	Marokko	vm. Nederlandse Antillen	Kaapverdië	Autochtoon	Totaal
Totaal	43.964	37.682	30.011	18.353	12.839	235.978	481.666
Inkomen uit arbeid	48,8	39,2	30,7	37,5	53,0	56,6	50,3
Werknemer	44,1	31,9	26,8	34,9	50,6	48,3	43,2
Directeur-grotaandeelhouder	0,3	0,6	0,2	x	x	1,5	1,0
Zelfstandige	3,7	5,9	3,2	x	x	6,1	5,4
Overig Actief	0,6	0,6	0,4	x	x	0,6	0,6
Meewerkend gezinslid	0,1	0,1	0,1	x	x	0,1	0,1
Ontvanger uitkering	22,5	23,9	31,7	26,3	18,5	11,5	16,6
Ontvanger werkloosheidsuitkering	3,3	2,5	2,0	2,7	3,6	2,2	2,4
Ontvanger bijstandsuitkering	11,9	12,0	20,5	18,5	8,9	3,9	8,4
Ontvanger uitkering sociale voorz. overig	2,5	2,0	2,8	2,9	2,2	1,9	1,9
Ontvanger uitkering ziekte /AO	4,8	7,4	6,4	2,1	3,8	3,5	3,8
Ontvanger pensioenuitkering	7,4	5,8	5,1	4,1	8,1	15,8	11,0
Schoolgaand	14,4	15,8	18,3	25,8	14,7	10,8	13,2
Nog niet schoolgaand / schoolgaand / studerend met inkomen	10,2	10,4	12,9	19,7	10,9	7,9	9,2
Nog niet schoolgaand / schoolgaand / studerend zonder inkomen.	4,2	5,4	5,5	6,2	3,7	2,9	4,1
Overig zonder inkomen	7,0	15,3	14,2	6,3	5,7	5,3	8,9

Bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus)) Bij aantallen kleiner dan 10 zijn de betreffende categorieën vervangen door een 'x'

Tabel 4.1b: Sociaaleconomische positie van de Rotterdamse 15 t/m 74 jarige bevolking, 31-12-2015

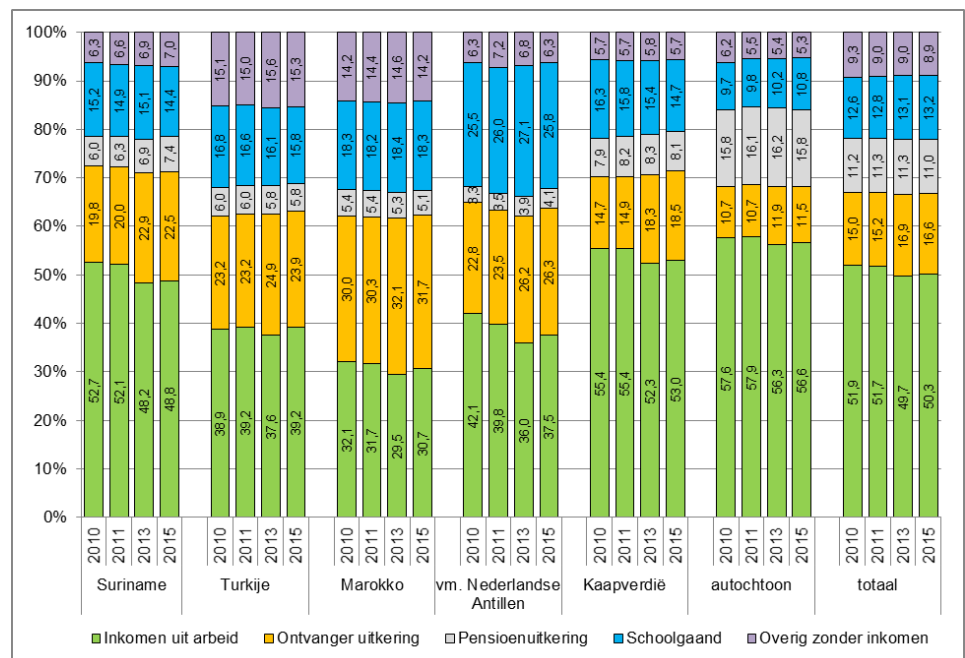
	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië/ ritrea	Syrië	Polen	Bulgarije	Roemenië
Totaal	1.785	1.563	1.659	1.978	794	6.570	2.087	995
Inkomen uit arbeid	25,2	15,3	28,1	32,7	9,2	64,7	37,2	51,1
Werknemer	22,8	14,0	20,6	29,5	7,2	56,0	21,9	43,0
Directeur-grotaandeelhouder	x	x	x	x	x	x	x	x
Zelfstandige	x	x	x	x	x	x	x	x
Overig Actief	x	x	x	x	x	x	x	x
Meewerkend gezinslid	x	x	x	x	x	x	x	x
Ontvanger uitkering	40,6	57,8	42,0	43,6	74,7	13,2	9,2	8,1
Ontvanger werkloosheidsuitkering	2,0	0,9	1,4	1,5	x	6,4	x	x
Ontvanger bijstandsuitkering	35,9	54,0	36,2	38,0	x	2,9	x	x
Ontvanger uitkering sociale voorz. overig	2,0	2,1	2,2	2,0	x	0,6	x	x
Ontvanger uitkering ziekte /AO	0,7	0,8	2,1	2,1	x	3,4	x	x
Ontvanger pensioenuitkering	4,8	1,5	3,4	3,7	*	2,3	1,0	2,7
Schoolgaand	16,9	19,8	17,7	13,8	8,1	6,0	12,7	10,7
Nog niet schoolgaand / schoolgaand / studerend met inkomen	11,2	11,7	12,7	9,3	3,4	2,8	4,3	4,4
Nog niet schoolgaand / schoolgaand / studerend zonder inkomen.	5,7	8,1	5,0	4,5	4,7	3,2	8,5	6,2
Overig zonder inkomen	12,6	5,6	8,8	6,2	8,1	13,8	39,8	27,4

Bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus)). Bij aantallen kleiner dan 10 zijn de betreffende categorieën vervangen door een 'x'. *Aantal is kleiner dan 10 en mag niet gerapporteerd worden, opgeteld bij categorie 'ontvanger uitkering'

Ontwikkeling van de sociaaleconomische positie van 2010 tot en met 2015

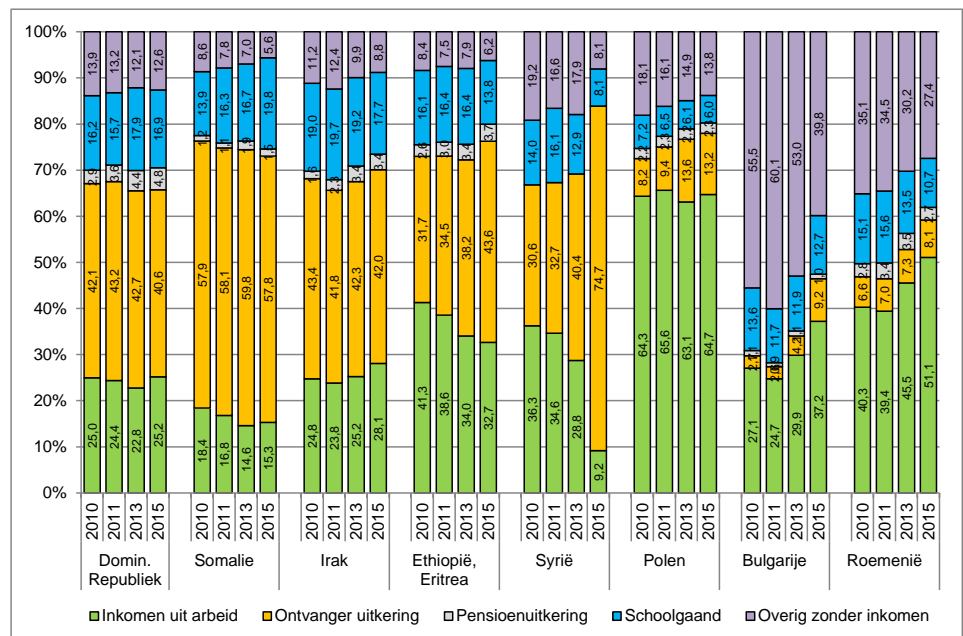
In figuur 4.2a en 4.2b is de ontwikkeling van de sociaaleconomische positie van de verschillen groepen in Rotterdam weergegeven voor de jaren 2010 tot en met 2015. De sociaaleconomische positie van de totale groep Rotterdammers is nagenoeg stabiel. Het aandeel Rotterdammers dat inkomen uit arbeid ontvangt neemt eerst af, van 51,9 procent naar 49,7 procent eind 2013, en stijgt vervolgens zeer licht tot 50,3 procent in 2015. Gedurende de periode 2010-2013 neemt het aandeel Rotterdammers dat een uitkering ontvangt iets toe van 15,0 procent in 2010 tot 16,9 procent in 2013, de twee jaren daarna is het aandeel Rotterdammers dat een uitkering ontvangt redelijk stabiel.

We zien dezelfde ontwikkeling bij een aantal van de traditionele migrantengroepen. Ook onder Rotterdammers met een Surinaamse, Marokkaanse, Turkse, Antilliaanse of Kaapverdise achtergrond neemt tot 2013 het aandeel uitkeringsontvangers toe en het aandeel dat inkomen uit arbeid ontvangt neemt licht af. De twee jaren daarna is deze trend niet meer zichtbaar.

Figuur 4.2a: Sociaaleconomische positie van Rotterdammers (15 t/m 74 jaar) ultimo 2010-2015 (bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus))

In figuur 4.2b is de sociaaleconomische ontwikkeling voor de nieuwe migrantengroepen weergegeven. Bij de sociaaleconomische positie van Rotterdammers met een Dominicaanse, Somalische of Iraakse achtergrond valt ten eerste het grote aandeel uitkeringsontvangers op. Met name van de Rotterdammers met een Somalische achtergrond ontvangt een groot deel een uitkering. Onder de nieuwe migrantengroepen uit de EU zijn er grote verschillen. Onder zowel Rotterdammers met een Poolse, Bulgaarse en Roemeense achtergrond is het aandeel dat een uitkering ontvangt klein (tussen 2,7 procent en 13,2 procent in de periode 2010-2015). Zoals eerder vermeld, is van een groot deel van de Rotterdammers met een Bulgaarse achtergrond, niet bekend op welke manier zij inkomen vergaren. Dit aandeel neemt echter vanaf 2011 af van 60,1 procent naar 39,8 procent in 2015.

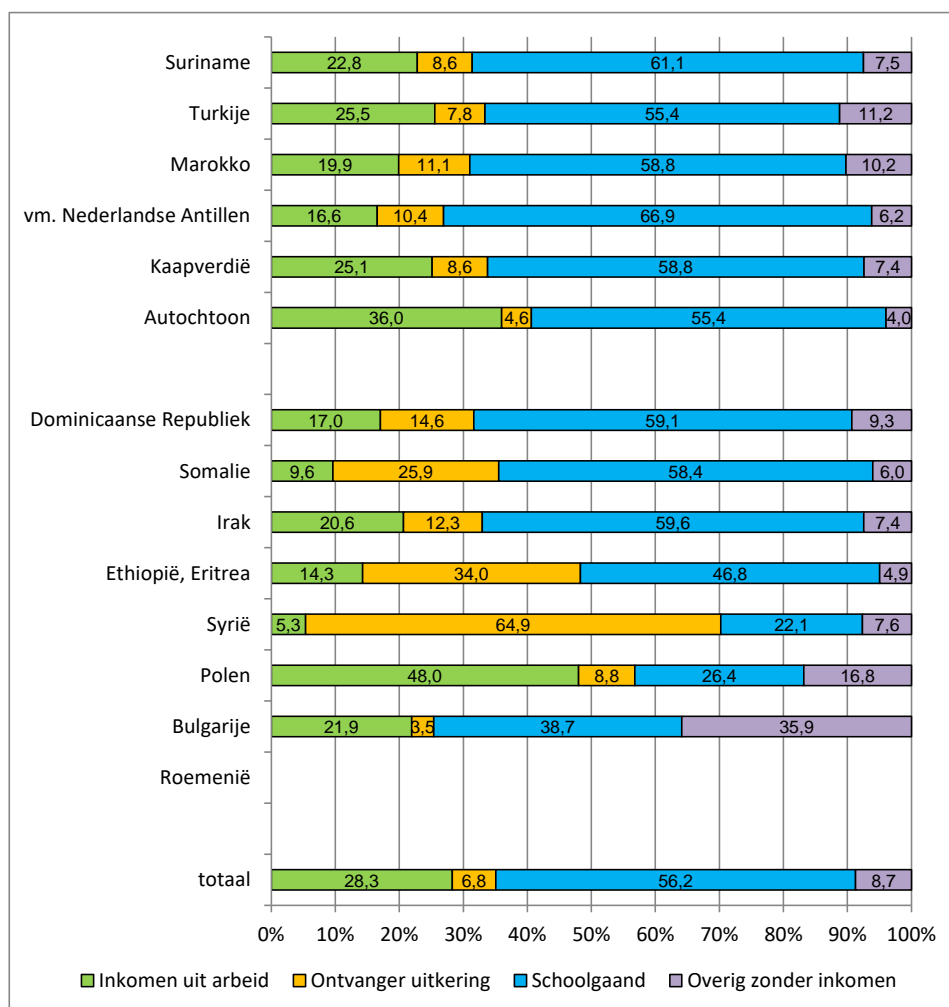

Figuur 4.2b: Sociaaleconomische positie van Rotterdammers (15 t/m 74 jaar) ultimo 2010-2015 (bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus))

De sociaaleconomische positie van 15-26 jarige Rotterdammers

In figuur 4.3 is de sociaaleconomische positie van 15-26-jarige Rotterdammers weergegeven voor de peildatum 31-12-2015. Eind 2015 gaat ruim de helft van de Rotterdammers van 15 tot en met 26 jaar naar school (56,2 procent), 28,3 procent heeft inkomen uit arbeid, 6,8 procent is afhankelijk van een uitkering en 8,7 procent heeft geen eigen inkomen of is het niet van bekend waaruit zij inkomen genereren. Van de traditionele migrantengroepen is van de Rotterdammers met een Surinaamse of Antilliaanse achtergrond, een iets groter dan gemiddeld deel schoolgaand (respectievelijk 61,1 procent en 66,9 procent. Het aandeel dat inkomen uit arbeid heeft of een uitkering ontvangt, is iets kleiner dan gemiddeld. De sociaaleconomische positie van 15 tot en met 26-jarige Rotterdammers met een Turkse of Kaapverdise achtergrond komt grotendeels overeen met het gemiddelde in Rotterdam.

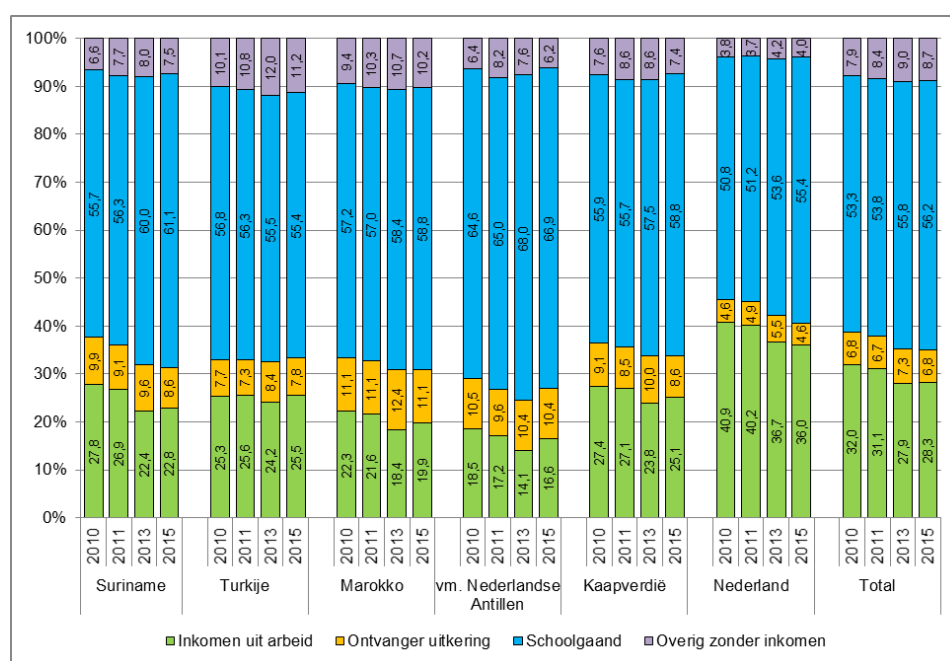
Van de Rotterdammers met een Poolse achtergrond is een relatief klein deel schoolgaand (41,2 procent). Een groot deel van de jonge Rotterdammers met een Poolse achtergrond heeft inkomen uit arbeid (34,0 procent). Onder jonge Rotterdammers met een Dominicaanse, Somalische, Iraakse of Ethiopische/Eritrese achtergrond valt op dat een relatief groot deel een uitkering ontvangt. Met name onder Rotterdamse jongeren met een Syrische- (64,9 procent), Somalische- (25,9 procent) en Ethiopische/Eritrese achtergrond (34,0 procent) is dit het geval. Het aandeel dat inkomen uit arbeid ontvangt is voor deze groepen veel kleiner dan gemiddeld (respectievelijk 5,3, 9,6 en 14,3 procent).

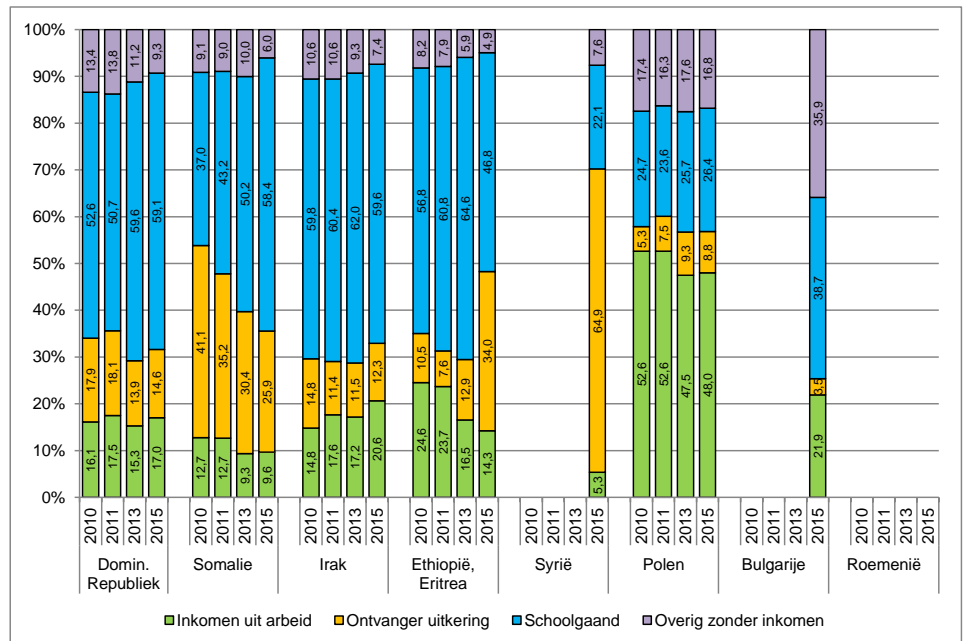
Figuur 4.3: Sociaaleconomische positie van de Rotterdamse 15-26 jarige bevolking, 31-12-2015 (bron: resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus))

Ontwikkeling van de sociaaleconomische positie van jongeren van 2010 tot en met 2015

In figuur 4.4a en 4.4b is de ontwikkeling van de sociaaleconomische positie van de verschillen groepen jongeren in Rotterdam weergegeven voor de jaren 2010 tot en met 2015. Het aandeel jonge Rotterdammers met inkomen uit werk neemt af van 32,0 procent tot 28,3 procent in 2015. In de laatste twee jaar is de daling niet zichtbaar. Het aandeel jonge Rotterdammers met een uitkering is gedurende de periode 2010-2015 stabiel. Een groter deel van de jongeren volgt een opleiding, in 2010 was 53,3 procent onderwijsvolgend, in 2015 is dat 56,2 procent. De daling in het aandeel jongeren met inkomen uit arbeid is, tot 2013, in elk van de groepen terug te zien.

Figuur 4.4a: Sociaaleconomische positie van Rotterdammers (15 t/m 26 jaar) ultimo 2010-2015 (bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus))

Figuur 4.4b: Socioeconomische positie van Rotterdammers (15 t/m 26 jaar) ultimo 2010-2015 (bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus))

In figuur 4.4b is de sociaaleconomische ontwikkeling voor de nieuwe migrantengroepen weergegeven. Van de Rotterdamse jongeren met een Dominicaanse, Somalische of Iraakse achtergrond is een groot deel afhankelijk van een uitkering. Onder Rotterdamse jongeren met een Somalische achtergrond is er echter een duidelijke dalende trend in het aandeel uitkeringsontvangers en een stijgende trend van het aandeel schoolgaande jongeren. Ook onder jonge Rotterdammers met een Ethiopische/Eritrese, Syrische migratieachtergrond is een groot deel uitkeringsontvanger. Voor Rotterdammers met een Syrische, Bulgaarse of Roemeense achtergrond is een uitsplitsing vaak niet mogelijk om te maken. Dit omdat het bij deze groepen in een of meerdere categorieën om een klein aantal personen gaat. Van de jonge Rotterdammers met een Poolse achtergrond heeft een groter deel dan gemiddeld inkomen uit arbeid. Wel is ook hier net als bij de meeste groepen een daling te zien van het aandeel jongeren met inkomen uit arbeid.

Ontwikkeling uitkeringen van 2005 tot en met 2017

De meest actuele beschikbare informatie in de vorige paragraaf is de situatie per 31-12-2015. Om meer inzicht te geven in de meer recente ontwikkelingen is in deze paragraaf de trend in de uitkeringssituatie van de Rotterdamse bevolking in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar geschetst. De analyse van de uitkeringen in deze paragraaf heeft betrekking op uitkeringen in het kader van de Participatiewet (voorheen WWB), of de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers, respectievelijk Zelfstandigen (IOAW en IOAZ). De analyse is dus veel "smaller" dan in voorgaande paragraaf waarin ook uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid, werkloosheid en uitkeringen voor het algemeen ouderdomspensioen waren opgenomen.

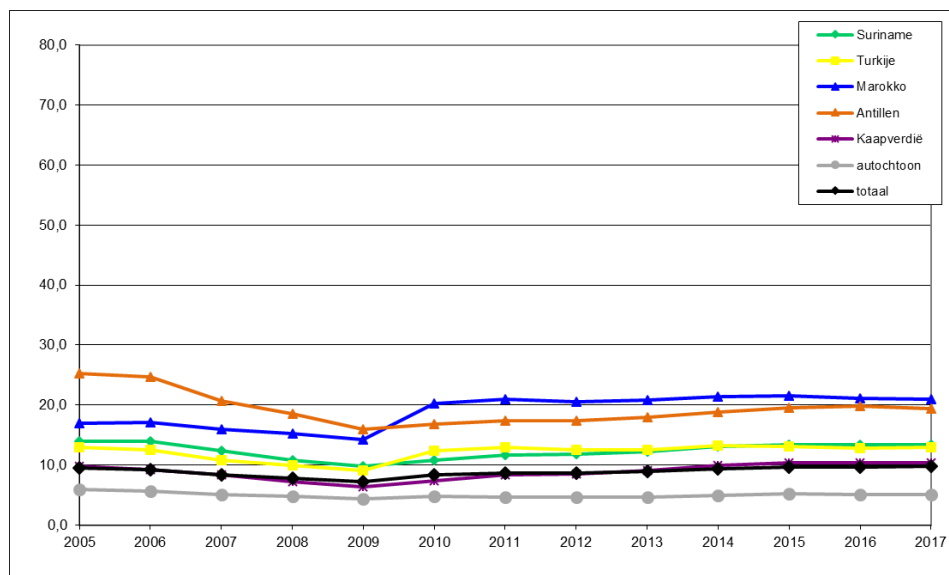
In figuur 4.5a en 4.5b is een trendanalyse gemaakt waarin het aandeel personen met een uitkering naar groep is bekeken sinds 2005. In de laatste jaren is er voor nagenoeg alle onderscheiden groepen een stabilisering of een lichte daling van het aandeel uitkeringsontvangers.

De stijging in de periode na 2009 onder de onderscheiden groepen wordt (groten)deels veroorzaakt doordat er sinds 2010 iets andere gegevens zijn geleverd.¹⁹ Binnen alle onderscheiden traditionele migrantengroepen is anno 2017 het aandeel uitkeringsontvangers groter dan gemiddeld in Rotterdam. De figuur laat zien dat in de periode 2005-2009 een afname plaatsvond. Zo ontving bijvoorbeeld begin 2005 25,3 procent van de Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond een uitkering. Begin 2009 was dat 15,9 procent (zie figuur 4.5a/b).

Voor de gehele periode 2005-2017 geldt dat de uitkeringsafhankelijkheid onder Rotterdammers met een Somalische, Iraakse en Dominicaanse achtergrond relatief hoog is in vergelijking met het Rotterdams gemiddelde (en andere onderscheiden groepen). Sinds 2014 daalt het aandeel Rotterdamse uitkeringsontvangers in deze groepen. Bij de nieuw onderscheiden groepen de Rotterdammers met een Ethiopisch/Eritrese of een Syrische achtergrond is de uitkeringsafhankelijkheid zeer hoog en is ook de laatste jaren nog geen sprake van een daling. Het aandeel uitkeringsontvangers onder EU-arbeidsmigranten ligt de gehele periode

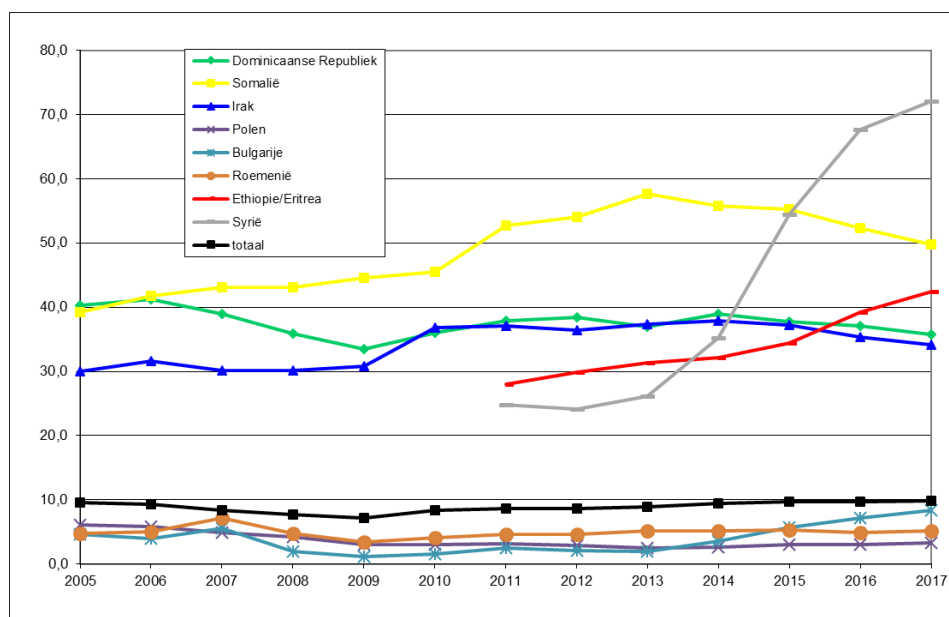
¹⁹ Tot en met 2009 werd in het algemeen alleen het gezinshoofd als uitkeringsontvanger geteld en werden gegevens geleverd van gezinshoofden die een uitkering ontvingen. Daarna zijn ook eventuele uitkeringsafhankelijke partners als uitkeringsontvanger geteld. Dit is mede ingegeven door het beleid waarbij uitkeringen worden verdeeld over beide partners, met als achterliggende gedachte de emancipatie en activering positief te beïnvloeden. Een en ander geldt voor alle onderscheiden bevolkingsgroepen, maar is in de statistiek voor Rotterdammers van Antilliaanse (en Surinaamse) afkomst minder zichtbaar omdat het bij de uitkeringsontvangers in deze groepen vaak gaat om alleenstaanden of alleenstaande moeders.

(2005-2017) onder het Rotterdams gemiddelde. In tabel b4.3 in de bijlage bij dit hoofdstuk staan de achterliggende cijfers.

Figuur 4.5a: Aandeel personen (15 t/m 65 jaar) met een uitkering, 2005-2017

(bron: gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo)

Figuur 4.5b: Aandeel personen (15 t/m 65 jaar) met een uitkering, 2005-2017

(bron: gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo)

In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder Rotterdammers. Er wordt gerapporteerd over (het percentage) verdachten.²⁰ Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter zake van één of meer misdrijven/delicten. We kijken naar het aandeel verdachten in 2016 en de ontwikkeling in de afgelopen jaren. Ook maken we onderscheid naar geslacht en geven een overzicht van het aandeel verdachten naar leeftijd. Jongeren worden vaker verdacht dan ouderen, daarom zoomen we vervolgens in op de jongeren van 12 tot en met 23 jaar. Hierbij kijken we ook naar de criminaliteit onder schoolverzuimers en voortijdig schoolverlaters. Tot slot besteden we aandacht aan de aard van de misdrijven waar deze personen van worden verdacht.

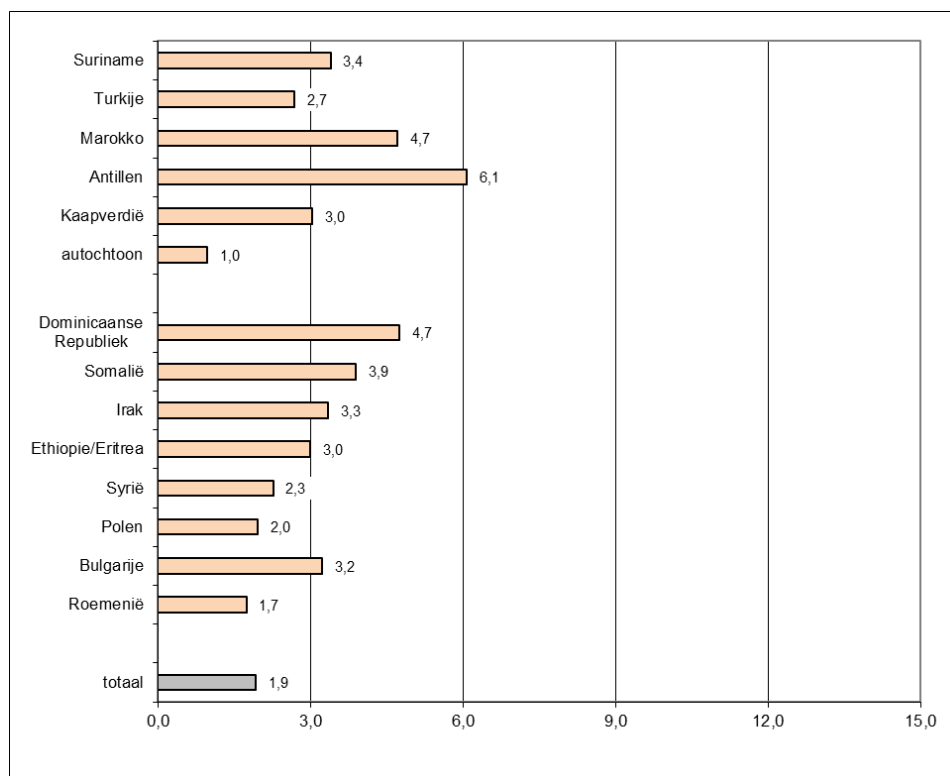
Verdachten 2016

Uit registraties van verdachten door de politie blijkt dat in 2016 1,9 procent van de Rotterdammers van twaalf jaar en ouder geregistreerd staat als verdachte van een misdrijf.²¹ Onder de traditionele migrantengroepen is dit aandeel groter. Van de Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond is 6,1 procent verdacht van een misdrijf. Van de Rotterdammers met een Marokkaanse of Turkse achtergrond wordt respectievelijk 4,7 procent en 2,7 procent verdacht van een misdrijf. Onder Rotterdammers met een Surinaamse of Kaapverdise achtergrond, is het aandeel verdachten respectievelijk 3,4 procent en 3,0 procent. Ook onder de Rotterdammers met een Dominicaanse (4,7 procent), Somalische (3,9 procent), Iraakse (3,3 procent), Bulgaarse (3,2 procent), Ethiopisch/Eritrese (3,0 procent) en Syrische (2,3 procent) achtergrond is het aandeel verdachten groter dan gemiddeld onder Rotterdammers. Het aandeel verdachten onder Rotterdammers met een Poolse achtergrond is nagenoeg gelijk aan het

²⁰ We sluiten daarmee aan bij de methode die is gebruikt door WODC en CBS (Blom et al. (2005) Verdacht van Criminaliteit. Allochtonen en autochtonen nader bekeken) en later ook door bijvoorbeeld het Sociaal Cultureel Planbureau is gebruikt in het jaarrapport integratie 2007 en 2011.

²¹ De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op registraties van verdachten van een misdrijf in BVI. Er is gebruik gemaakt van de door de Dienst IPOL, Nationale Politie verrijkte versie. Het cijfer voor 2016 is een voorlopig cijfer. Jaarlijks komen op basis van BVI (vroeger HKS) nieuwe cijfers beschikbaar komen in april/mei. De definitieve cijfers van 2016 (en de voorlopige cijfers van 2017) komen naar verwachting in mei 2018 beschikbaar. Voor een verdere methodologische toelichting verwijzen wij naar de bijlage bij dit hoofdstuk.

gemiddelde en het aandeel verdachten onder Rotterdammers met een Roemeense achtergrond is iets kleiner dan gemiddeld (1,7 procent).

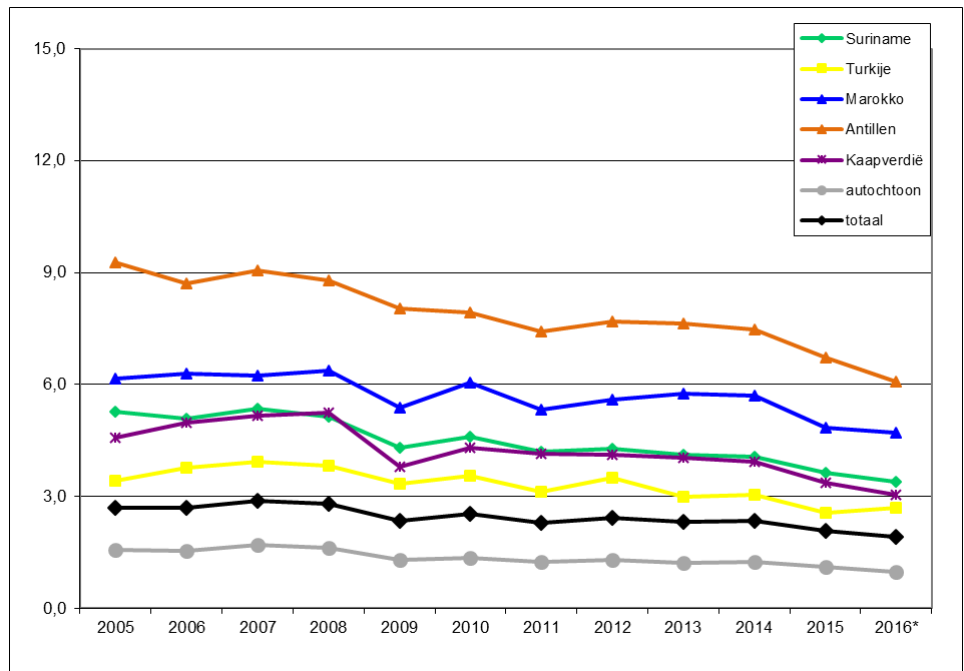
Figuur 5.1: Percentage verdachten in 2016
(bron: BVI, bewerking Risbo, voorlopige cijfers)

Verdachten 2005-2016

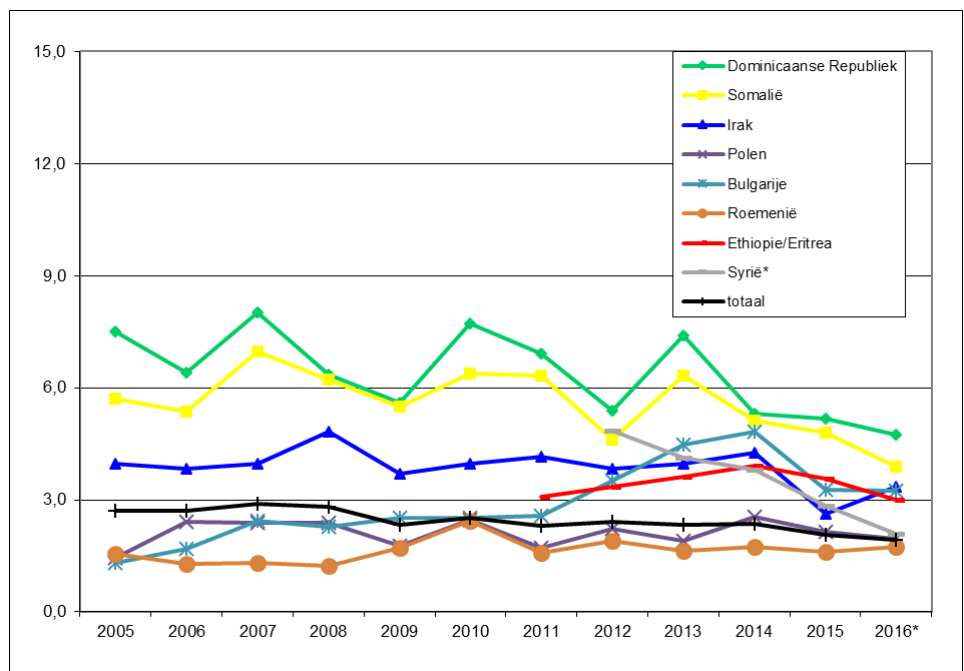
De trendanalyse in figuren 5.2a en 5.2b brengt het percentage verdachten naar herkomstgroep sinds 2005 in beeld. We kijken allereerst naar de totale Rotterdamse bevolking. Er is een lichte toename van het percentage verdachten in de periode 2005-2007 gevolgd door een lichte afname van het verdachtenpercentage in de jaren daarna. Vanaf 2008 neemt het aandeel verdachten onder de Rotterdamse bevolking af en daalt dit percentage naar 1,9 procent in 2016 (figuur 5.2). Onder de traditionele migrantengroepen valt allereerst het grote aandeel verdachten onder Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond op. Vanaf 2005 is er echter een dalende trend onder Rotterdammers uit deze groep. In 2007 is er nog wel een kleine toename, maar daarna zet de daling zich voort tot 8,8 procent in 2008. Vervolgens is er een scherpe daling in 2009 naar 8,0 procent. Het percentage verdachten is de afgelopen jaren nog verder gedaald naar 6,1 procent in 2016. Onder Rotterdammers met een Surinaamse, Turkse, Marokkaanse of Kaapverdiaanse achtergrond zijn er vergelijkbare trends. In de periode 2005-2008 is het aandeel verdachten redelijk stabiel. In 2009 vindt er een daling plaats van het aandeel verdachten gevolgd door een lichte stijging in 2010. Van 2011 tot en met 2014 blijft het aandeel verdachten ongeveer op hetzelfde niveau, in 2015 is er een lichte daling die in 2016 voor de meeste groepen lijkt door te zetten. Zo daalt het aandeel verdachten onder Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond van 7,5 procent in 2014 naar 6,1 procent in 2016. Van de Rotterdammers met een Marokkaanse of Dominicaanse achtergrond is in 2014 respectievelijk 5,7 en 5,3 procent verdacht van een misdrijf, in 2016 is dit voor beide groepen gedaald naar 4,7 procent. Alleen de ontwikkeling van de Rotterdammers met een Turkse of een Iraakse achtergrond wijkt af van het algemene beeld. Het verdachtenpercentage bij deze groepen is weliswaar lager dan in 2014 maar wel iets hoger dan in 2015.

Van de traditionele migrantengroepen is het aandeel verdachten onder Rotterdammers met een Turkse achtergrond gedurende de gehele periode het kleinst. Onder Rotterdammers met een Dominicaanse, Somalische en Syrische achtergrond fluctueert het percentage verdachten in de periode 2005-2015. Voor Rotterdammers met een Dominicaanse achtergrond ligt het percentage verdachten gedurende deze periode tussen de 4,2 en 8,0 procent. Voor Rotterdammers met een Somalische achtergrond is dat tussen de 4,2 procent en 7,0 procent. Het aandeel verdachten onder Rotterdammers met een Iraakse achtergrond is daarmee vergeleken lager en stabiel (tussen de 2,6 en 4,8 procent).

Hoofdstuk 5

Figuur 5.2a: Ontwikkeling van het percentage verdachten van 2005 tot en met 2016
(bron: HKS 2005 t/m 2013, BVI 2014-2016, bewerking Risbo, *2016 voorlopige cijfers)

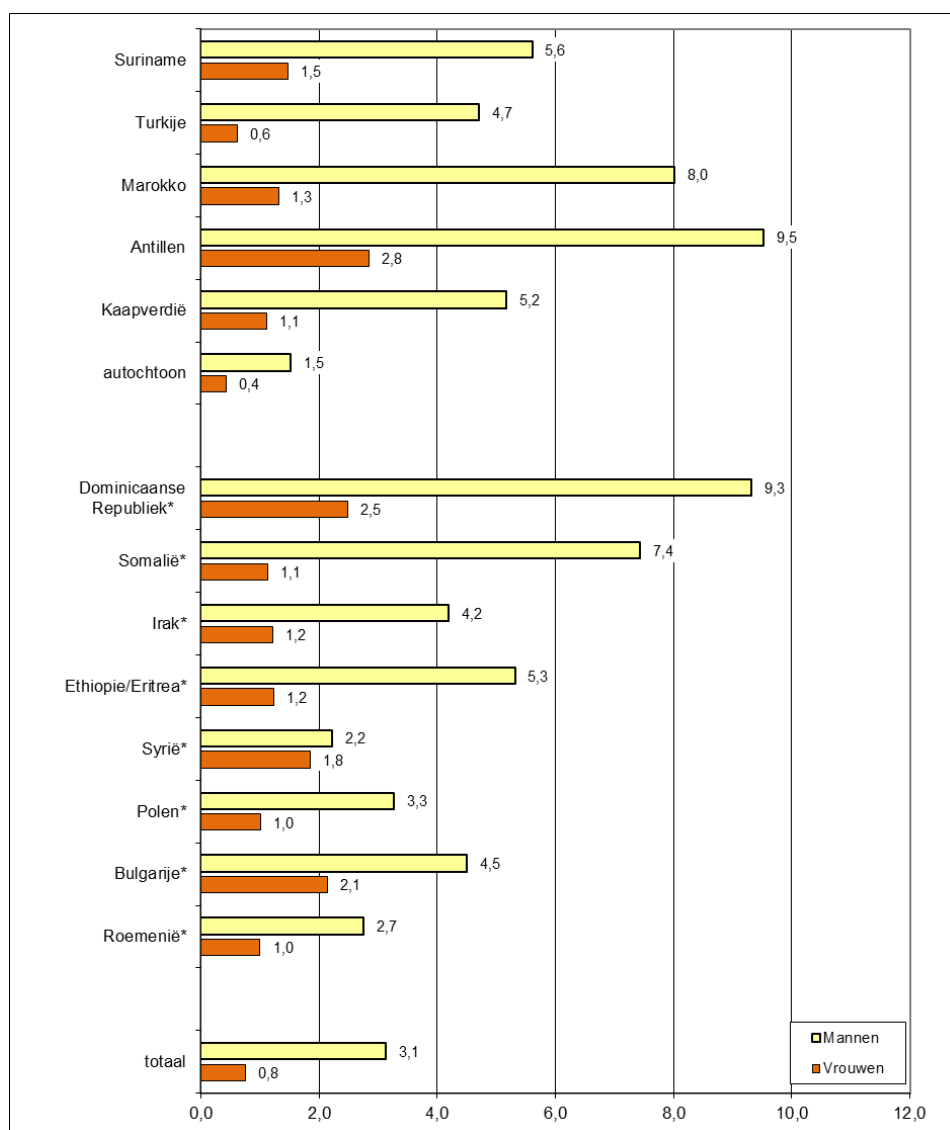

Figuur 5.2b: Ontwikkeling van het percentage verdachten van 2005 tot en met 2016
(bron: HKS 2005 t/m 2013, BVI 2014-2016, bewerking Risbo, *2016 voorlopige cijfers, voor Rotterdammers met een Syrische achtergrond is vanwege kleine aantallen een tweejaarsgemiddelde berekend)

Verdachten naar geslacht

Mannen worden vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt voor elk van de onderscheiden herkomstgroepen (zie figuur 5.3).

Van alle Rotterdamse vrouwen van 12 jaar en ouder wordt in 2016 0,8 procent verdacht van een misdrijf en van de Rotterdamse mannen 3,1 procent. Er zijn grote verschillen tussen het aandeel verdachte vrouwen van de verschillende onderscheiden groepen in vergelijking met het gemiddelde onder alle vrouwen in Rotterdam. Rotterdamse vrouwen met een Antilliaanse (2,8 procent), Dominicaanse (2,5 procent), Bulgaarse (2,1 procent) achtergrond worden relatief vaak verdacht van misdrijven. Het aandeel verdachte Rotterdamse vrouwen met een Turkse (0,6 procent) achtergrond is juist kleiner dan het gemiddelde in Rotterdam.

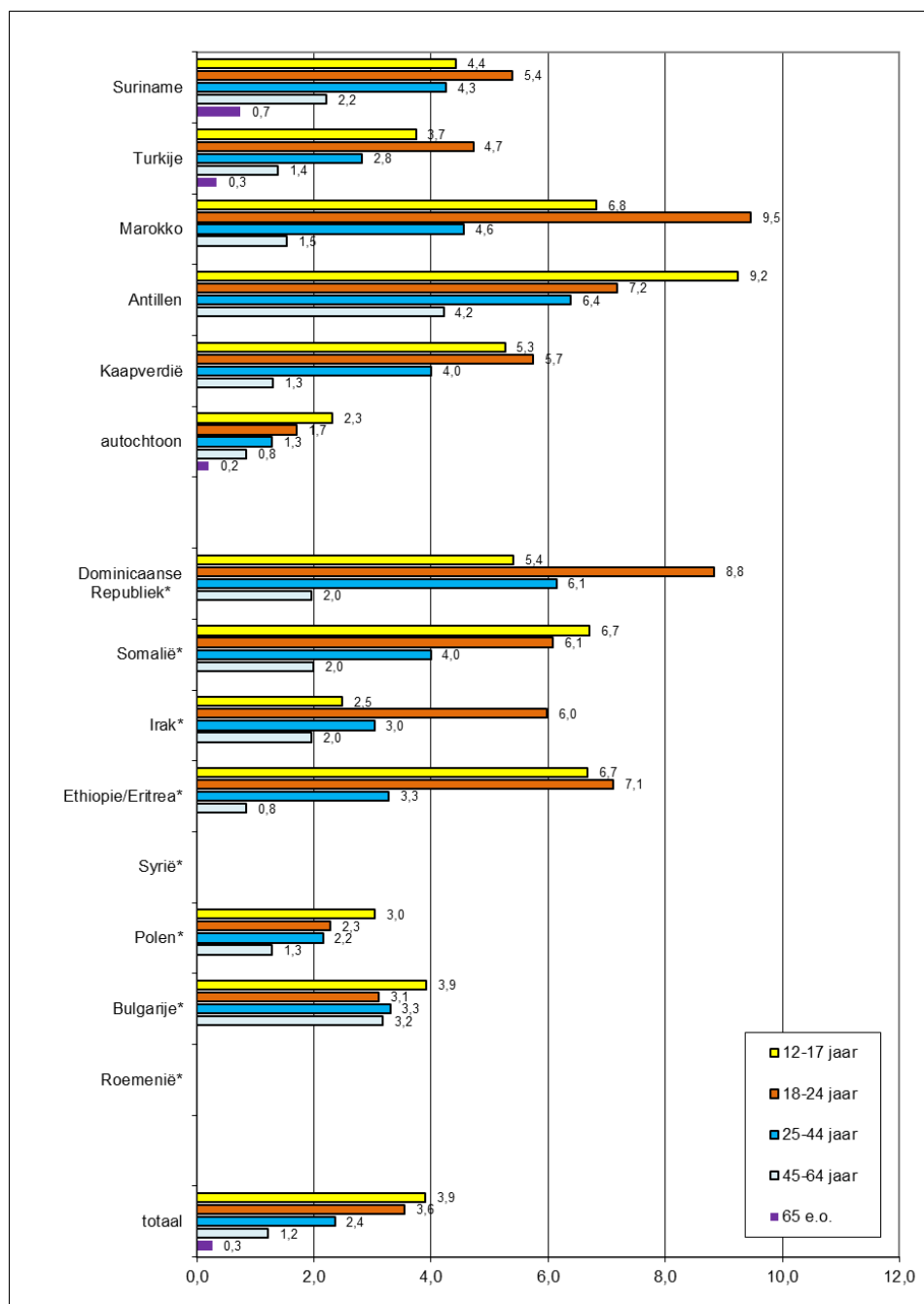
Figuur 5.3: Percentage verdachten in 2016 naar geslacht

(bron: BVI, bewerking Risbo, voorlopige cijfers 2016, *vanwege kleine aantallen is voor deze groepen een tweejaarsgemiddelde berekend)

Van alle Rotterdamse mannen van 12 jaar en ouder is in 2016 3,1 procent verdacht van een misdrijf. Onder veel van de onderscheiden groepen Rotterdamse mannen met een niet-Nederlandse achtergrond is het percentage verdachten hoger dan gemiddeld in Rotterdam. Met name het aandeel verdachten onder mannen met een Antilliaanse (9,5 procent), Dominicaanse (9,3 procent), Marokkaanse (8,0 procent) of Somalische (7,4 procent) achtergrond is relatief groot. Onder Rotterdamse mannen met een Syrische of Roemeense achtergrond is het percentage verdachten juist lager dan gemiddeld in Rotterdam.

Verdachten naar leeftijd

Het algemene criminaliteitspatroon laat zien dat de criminaliteit sterk afneemt naarmate de leeftijd toeneemt (figuur 5.4). Dit patroon is er ook bij Rotterdammers met een niet-Nederlandse achtergrond. Van de minderjarige, 12 t/m 17 jarige Rotterdammers wordt 3,9 procent verdacht, van de jongvolwassenen (18 t/m 24 jaar) 3,6 procent. Het percentage verdachten onder 25 t/m 44-jarigen is met 2,4 procent iets lager. Onder de 45 t/m 64-jarigen ligt dit percentage nog op 1,2 procent. Onder Rotterdammers van 65 jaar en ouder zijn nog maar weinig verdachten van een misdrijf (0,3 procent). Onder nagenoeg alle onderscheiden Rotterdammers zien we een soortgelijk beeld met relatief hoge verdachtenpercentages onder minderjarigen en jongvolwassenen en relatief lage percentages verdachten onder de 45 t/m 64 jarigen en de 65-plussers.

Figuur 5.4: Percentage verdachten in 2016 naar leeftijd

(bron: BVI, bewerking Risbo, voorlopige cijfers 2016, *vanwege kleine aantallen is voor deze groepen een tweejaarsgemiddelde berekend, voor de Rotterdammers met een Roemeense of Syrische achtergrond zijn ook dan de aantallen nog laag en daarom niet opgenomen)

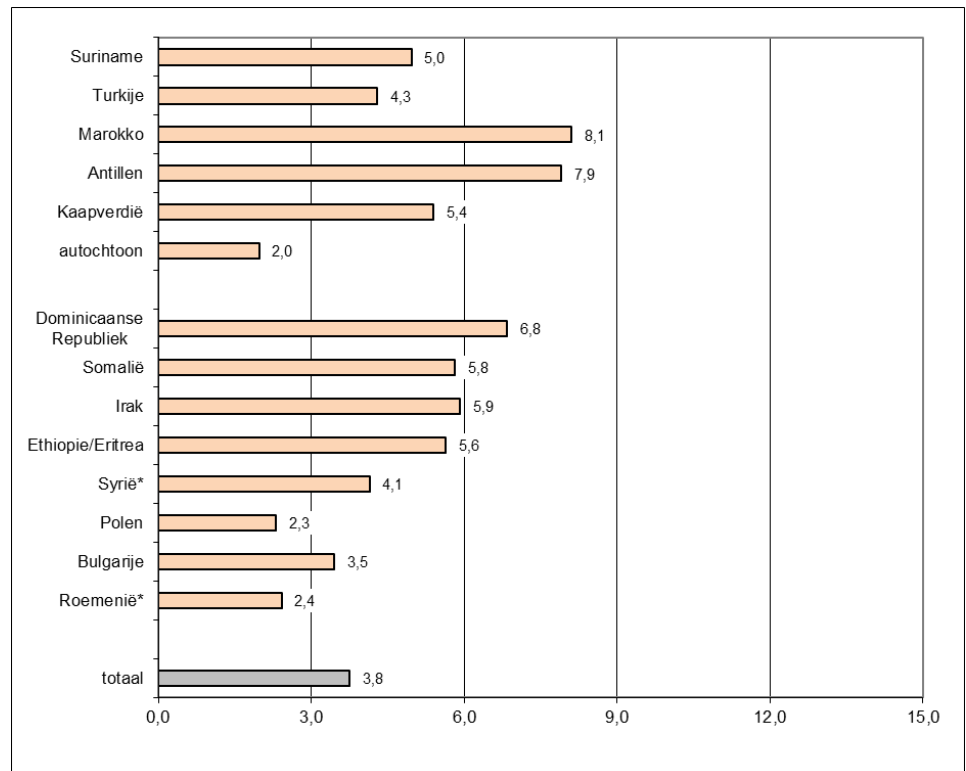
Jongeren

Jonge verdachten

Het vervolg van dit hoofdstuk gaat nader in op de jonge verdachten, daarbij gaat het om jongeren van 12 tot en met 23 jaar. In 2016 staat 3,8 procent

van de Rotterdammers van 12 tot en met 23 jaar geregistreerd als verdachte van een misdrijf. Onder de traditionele migrantengroepen ligt het percentage jonge verdachten hoger dan gemiddeld in Rotterdam. Dit geldt met name voor jonge Rotterdammers met een Marokkaanse (8,1 procent) en Antilliaanse (7,9 procent) achtergrond.

Ook onder Rotterdammers met een Dominicaanse (6,8 procent), Somalische (5,8 procent), Ethiopisch/Eritrese (5,6 procent), Kaapverdise (5,4 procent) of Surinaamse (5,0 procent) achtergrond is het aandeel jonge verdachten groter dan gemiddeld in Rotterdam. Bij jonge Rotterdammers met een Syrische achtergrond (4,1 procent) is het percentage verdachten iets groter dan gemiddeld en onder jonge Rotterdammers met een Bulgaarse (3,5 procent), Roemeense (2,4 procent) of Poolse (2,3 procent) achtergrond is het aandeel verdachten kleiner dan gemiddeld in Rotterdam.

Figuur 5.5: Percentage van de jongeren van 12-23 jaar dat verdacht is in 2016
(bron: BVI, bewerking Risbo, voorlopige cijfers 2016, *vanwege kleine aantallen is voor Rotterdammers met een Syrische of Roemeense achtergrond een driejaarsgemiddelde berekend)

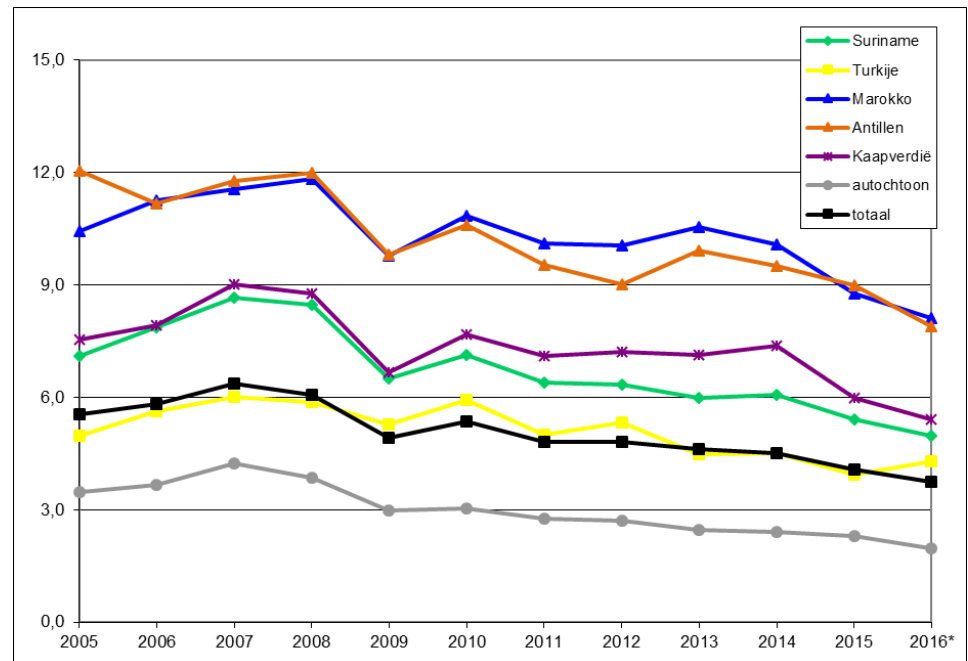
Jonge verdachten 2005-2016

De trendanalyse in figuur 5.6 brengt het percentage jonge verdachten naar herkomstgroep sinds 2005 in beeld. Voor de totale Rotterdamse bevolking is er een toename van het percentage verdachten in de periode 2005-2007 gevolgd door een afname van het verdachtenpercentage in 2008 en 2009, in

2010 is er een stijging en in de jaren erna daalt het aandeel jonge verdachten tot en met 2016 naar 3,8 procent. De ontwikkelingen onder jonge Rotterdammers uit de verschillende traditionele migrantengroepen zijn vergelijkbaar. Ook ligt het percentage verdachten onder jonge Rotterdammers met een Marokkaanse en Antilliaanse achtergrond gedurende de periode 2005-2016 aanzienlijk hoger dan onder de andere traditionele groepen. Ook onder deze twee groepen is het afgelopen jaar echter een daling te zien van het verdachtencijfer. Onder jonge Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond is het percentage gedaald van 12,0 procent in 2005 naar 7,9 procent in 2016, onder jongeren met een Marokkaanse achtergrond is dit gedaald van 10,4 procent in 2005 naar 8,1 procent in 2016. Ook onder de andere onderscheiden grote minderheidsgroepen is er in deze periode gemiddeld genomen een geleidelijke daling.

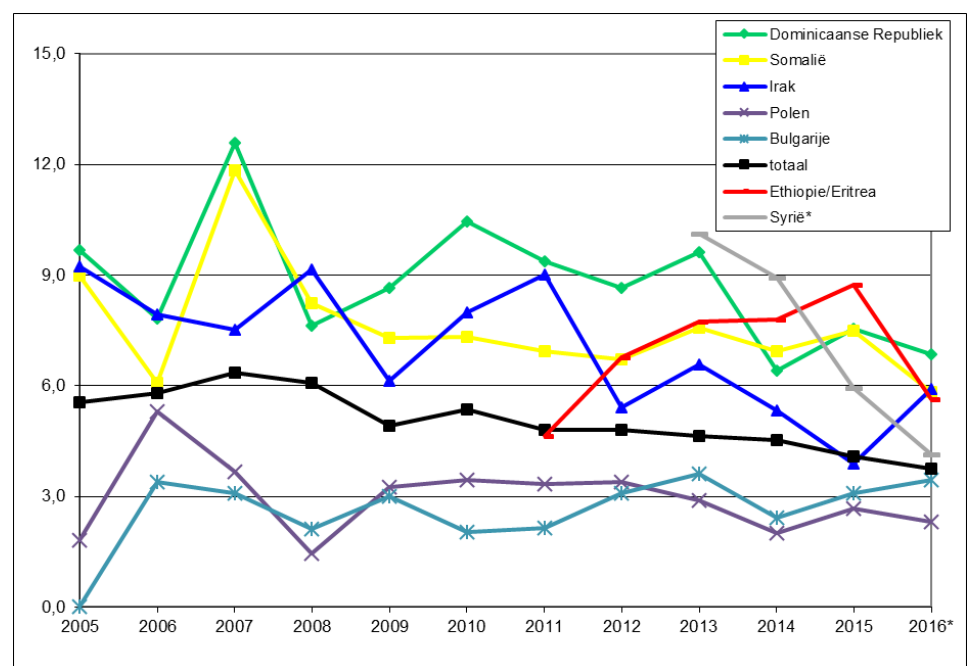
Onder de jonge Rotterdamse kleine minderheden fluctueert het verdachtenpercentage in de periode 2005-2016 sterk. Het percentage verdachten onder jonge Rotterdammers met een Dominicaanse, Somalische, Iraakse, Syrische of Ethiopisch/Eritrese achtergrond ligt in deze periode gemiddeld genomen iets boven het Rotterdams gemiddelde. Het percentage verdachten onder jonge Rotterdammers met een Poolse of Bulgaarse achtergrond ligt gedurende de periode 2005-2016 juist onder het Rotterdams gemiddelde.

Hoofdstuk 5

Figuur 5.6a: Ontwikkeling van het percentage jongeren van 12-23 jaar dat verdacht is van 2005 tot en met 2016

(bron: HKS 2005 t/m 2013, BVI 2014-2016, bewerking Risbo)

Figuur 5.6b: Ontwikkeling van het percentage jongeren van 12-23 jaar dat verdacht is van 2005 tot en met 2016

(bron: HKS 2005 t/m 2013, BVI 2014-2016, bewerking Risbo, *vanwege kleine aantallen is voor de Syrische Rotterdamers een driejaarsgemiddelde berekend, voor de Rotterdamse jongeren met een Roemeense achtergrond zijn de aantallen dermate laag dat deze niet in de figuur zijn opgenomen.)

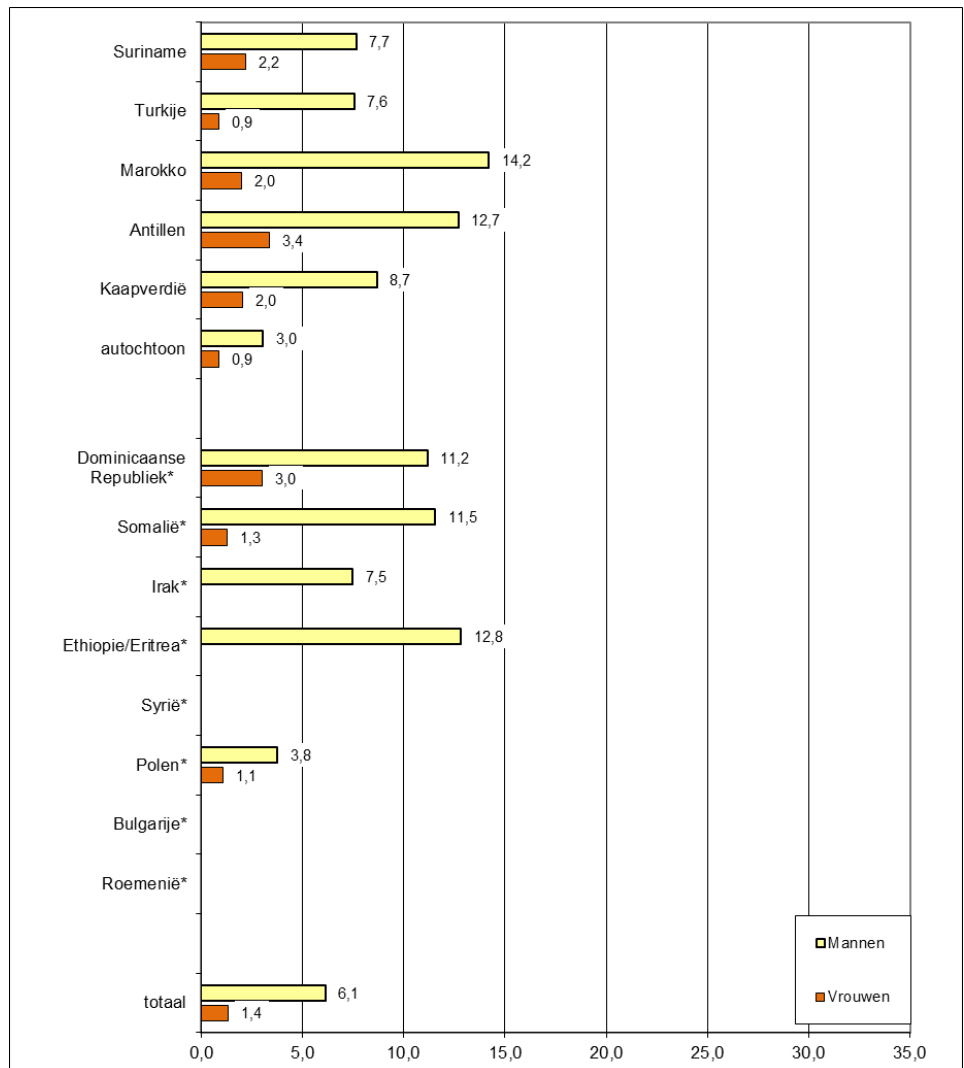
Jonge verdachten naar geslacht

Net als in de hele bevolking worden ook onder jongeren mannen veel vaker verdacht dan vrouwen. Dit geldt voor elk van de onderscheiden herkomstgroepen (zie figuur 5.7).

Van alle jonge Rotterdamse vrouwen van 12 tot en met 23 jaar wordt in 2016 1,4 procent verdacht van een misdrijf. Jonge vrouwen met een Antilliaanse (3,4 procent) of Dominicaanse (3,0 procent) achtergrond worden relatief vaak verdacht.

Van alle Rotterdamse mannen van 12 tot en met 23 jaar is in 2016 6,1 procent verdacht van een misdrijf. De verdachtenpercentages liggen relatief hoog onder de jonge mannen met een Marokkaanse (14,2 procent), Antilliaanse (12,7 procent), Ethiopisch/Eritrese (12,8 procent), Somalische (11,5 procent) of Dominicaanse (11,2 procent) achtergrond.

Onder de jonge mannen met een Poolse achtergrond is het verdachtenpercentage met 3,8 procent lager dan gemiddeld onder jonge mannen in Rotterdam.

Figuur 5.7: Percentage van de jongeren van 12-23 jaar dat verdacht is in 2016 naar geslacht

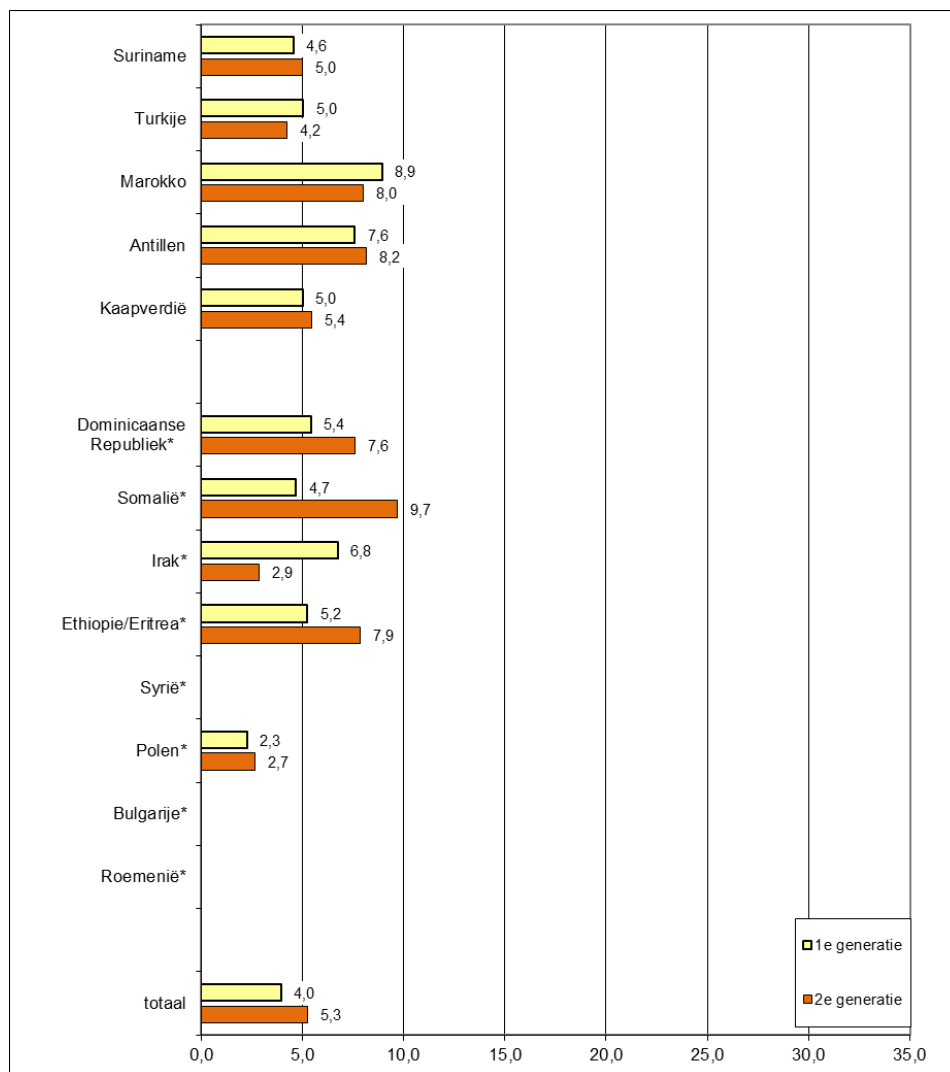
(bron: BVI 2016, bewerking Risbo, voorlopige cijfers)

*vanwege kleine aantallen is voor deze groepen een driejaarsgemiddelde berekend, voor de groepen waar ook dan de aantallen nog te laag zijn, zijn geen cijfers opgenomen)

Jonge verdachten naar generatie

Uit figuur 5.8 blijkt dat het verdachtenpercentage onder Rotterdamse jongeren van de tweede generatie in het algemeen iets hoger ligt dan onder Rotterdamse jongeren van de eerste generatie. Onder jongeren met een Turkse of Marokkaanse achtergrond is het percentage verdachten onder de eerste generatie juist iets hoger dan onder de tweede generatie. Onder jongeren met een Iraakse achtergrond is het percentage verdachten onder de eerste generatie fors hoger dan onder de tweede generatie. Het omgekeerde geldt voor de jongeren van de overige onderscheiden groepen. Onder deze groepen liggen de verdachtenpercentages onder de tweede generatie hoger

dan onder de eerste generatie. (zie ook tabel b5.2 in de bijlage bij dit hoofdstuk).

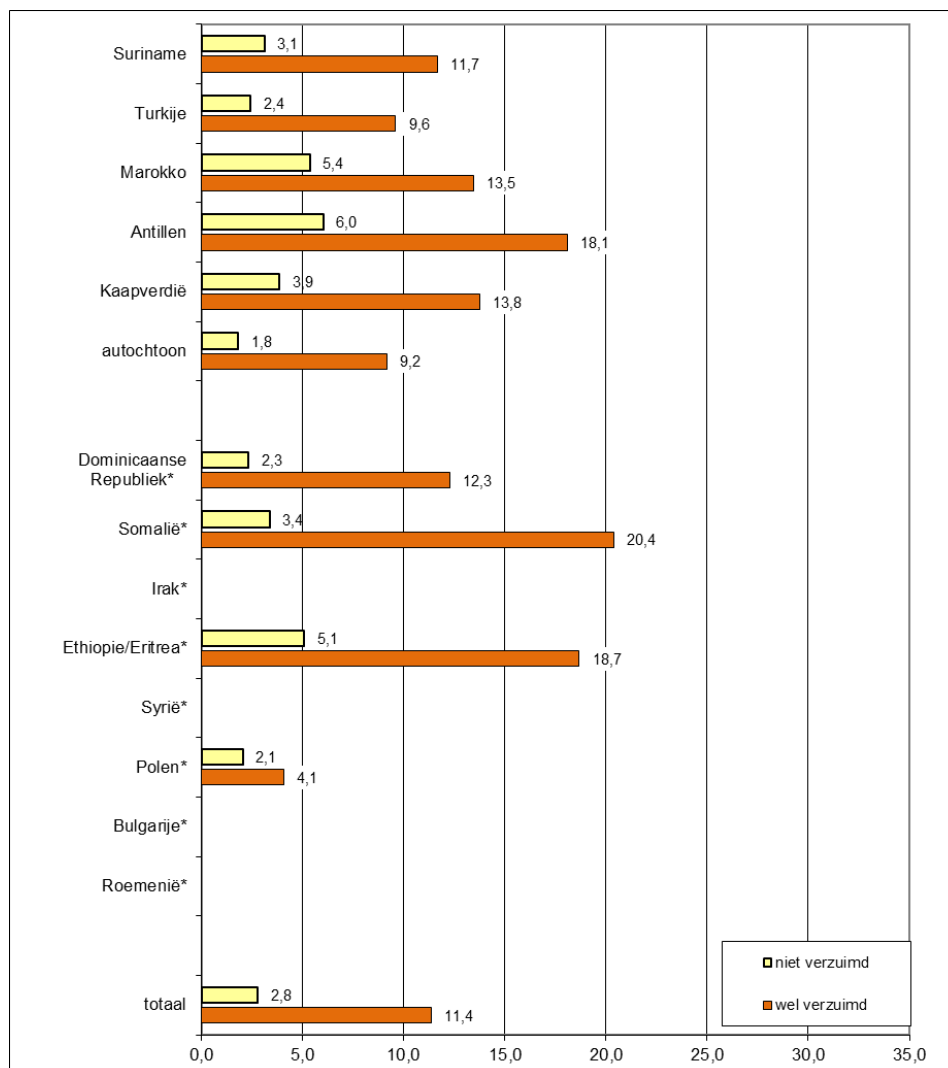
Figuur 5.8: Percentage van de jongeren van 12-23 jaar dat verdacht is in 2016 naar generatie

(bron: BVI 2016, bewerking Risbo, voorlopige cijfers)

*vanwege kleine aantallen is voor deze groepen een driejaarsgemiddelde berekend, voor de groepen waar ook dan de aantallen nog te laag zijn, zijn geen cijfers opgenomen)

Jonge verdachten naar schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Van de Rotterdamse minderjarigen (12 t/m 17 jaar) wordt in 2016 3,9 procent verdacht van een misdrijf (zie figuur 5.4). Figuur 5.9 laat het percentage verdachten onder schoolverzuimers zien. Over het algemeen zijn er grote verschillen in de verdachtenpercentages van schoolverzuimers en niet verzuimers. Van de Rotterdamse jongeren die niet verzuimd hebben, wordt 2,8 procent verdacht. Onder Rotterdamse schoolverzuimers ligt dit percentage op 11,4 procent. Bij een aantal groepen is het aandeel verdachten onder schoolverzuimers relatief groot. Bij Rotterdamse jongeren met een Somalische achtergrond is dit percentage veel groter dan gemiddeld (20,4 procent). Ook Rotterdamse 12-17-jarigen met een Antilliaanse (18,1 procent), of Ethiopisch/Eritrese (18,7 procent) achtergrond die één of meer keer van school hebben verzuimd worden relatief vaker verdacht van een misdrijf.

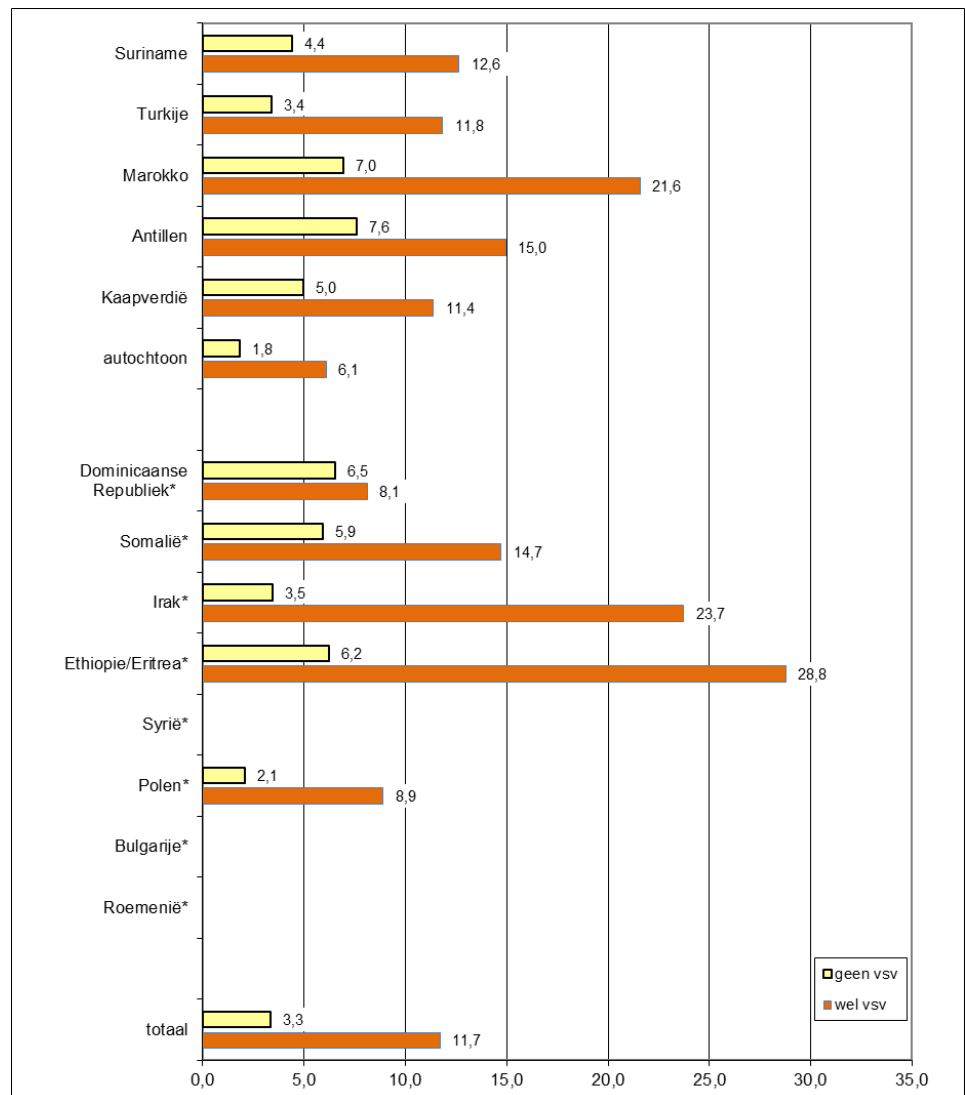
Figuur 5.9: Percentage van de jongeren van 12-23 jaar dat verdacht is in 2016 naar schoolverzuim

(bron: BVI 2016, bewerking Risbo, voorlopige cijfers)

*vanwege kleine aantallen is voor deze groepen een driejaarsgemiddelde berekend, voor de groepen waar ook dan de aantallen nog te laag zijn, zijn geen cijfers opgenomen)

Naast de registraties van schoolverzuim zijn er ook gegevens beschikbaar over nieuwe voortijdig schoolverlaters. Dit zijn 12 t/m 23-jarige jongeren die de school zonder startkwalificatie hebben verlaten (zie ook hoofdstuk 3). Ook hier is de conclusie helder: nieuwe voortijdig schoolverlaters worden vaker verdacht dan niet-voortijdig schoolverlaters. Deze samenhang tussen voortijdig schoolverlaten en criminaliteit is er onder alle onderscheiden groepen Rotterdammers. Van de Rotterdamse jongeren die niet voortijdig schoolverlaters zijn, wordt 3,3 procent verdacht. Onder Rotterdamse voortijdig schoolverlaters ligt dit percentage op 11,7 procent. Bij een aantal groepen is het aandeel verdachten onder voortijdig schoolverlaters relatief

groot. Bij Rotterdamse jongeren met een Ethiopisch/Eritrese, Iraakse of Marokkaanse achtergrond is dit percentage groter dan 20 procent.

Figuur 5.10: Percentage van de jongeren van 12-23 jaar dat verdacht is in 2016 naar nieuw vsv

(bron: BVI 2016, bewerking Risbo, voorlopige cijfers)

*vanwege kleine aantallen is voor deze groepen een driejaarsgemiddelde berekend, voor de groepen waar ook dan de aantallen nog te laag zijn, zijn geen cijfers opgenomen)

Aard van de criminaliteit

Tot op heden is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In deze paragraaf komt aan de orde van welk soort misdrijven deze personen verdacht worden. Allereerst wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. In het voorgaande is gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent

genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt zullen hierin meerdere wetsartikelen worden vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd.²² Het totaal aantal geregistreeerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreeerde verdachten. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt per subgroep de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totaal aantal door deze subgroep verdachten gepleegde delicten.

Tabel 5.1 geeft een overzicht van het aantal verdachten van 12 tot en met 23 jaar en de delicten waarvan zij verdacht zijn. Vanwege de soms kleine aantallen voor de nieuwe migrantengroepen zijn de cijfers gebaseerd op het gemiddelde voor de jaren 2014 tot en met 2016. Deze misdrijven zijn ingedeeld in categorieën (zie tabel b5.4 voor nadere typering van de categorieën). Van alle misdrijven die door Rotterdamse jongeren worden gepleegd, is ruim 40 procent een vermogensdelict zonder geweld. Bij jonge Rotterdammers met een Marokkaanse, Antilliaanse, Somalische, Ethiopisch/Eritrese en Poolse achtergrond is dit percentage substantieel hoger. Bij vermogensdelicten zonder geweld gaat het in het overgrote deel om diefstal en in mindere mate om heling. Van alle misdrijven die door Rotterdamse jongeren worden gepleegd gaat het in 14,3 procent van de gevallen om geweld tegen personen. Onder jonge Rotterdamse verdachten met een Iraakse achtergrond wordt een groter deel (26,4 procent) verdacht van een misdrijf waarbij er sprake is van geweld tegen personen. Binnen de categorie geweld tegen personen gaat het in het overgrote deel om bedreiging en mishandeling en voor een (zeer) klein deel om (poging tot) doodslag en moord.

²² Deze personen worden maar 1 keer als verdachte geteld.

Tabel 5.1: Criminaliteit naar delicttype en achtergrond voor jongeren van 12 tot en met 23 jaar (gemiddelden 2014-2016)

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	totaal
Geweld								
gewelddadige seksuele misdrijven	1,3	0,9	0,7	1,4	1,7	*	*	1,0
geweld tegen personen	15,0	15,9	11,0	14,2	16,6	14,5	17,0	14,3
vermogen met geweld	6,7	6,3	6,3	9,0	7,2	15,1	10,5	6,6
Vermogen								
vermogen zonder geweld	41,9	28,3	44,1	46,0	38,0	40,9	46,0	40,2
Openbare orde								
vernieling openbare orde en gezag	12,6	15,6	11,4	13,5	14,5	10,1	15,0	13,8
overige seksuele misdrijven	0,5	0,7	0,3	*	*	*	*	0,3
Verkeer	9,2	13,8	7,9	4,6	10,1	*	*	9,0
Drugs	3,7	6,3	9,9	2,9	4,9	*	*	5,8
Overig	9,1	12,3	8,4	8,1	6,8	9,4	6,0	8,9

Tabel 5.1: Criminaliteit naar delicttype en achtergrond voor jongeren van 12 tot en met 23 jaar (gemiddelden 2014-2016) (vervolg)

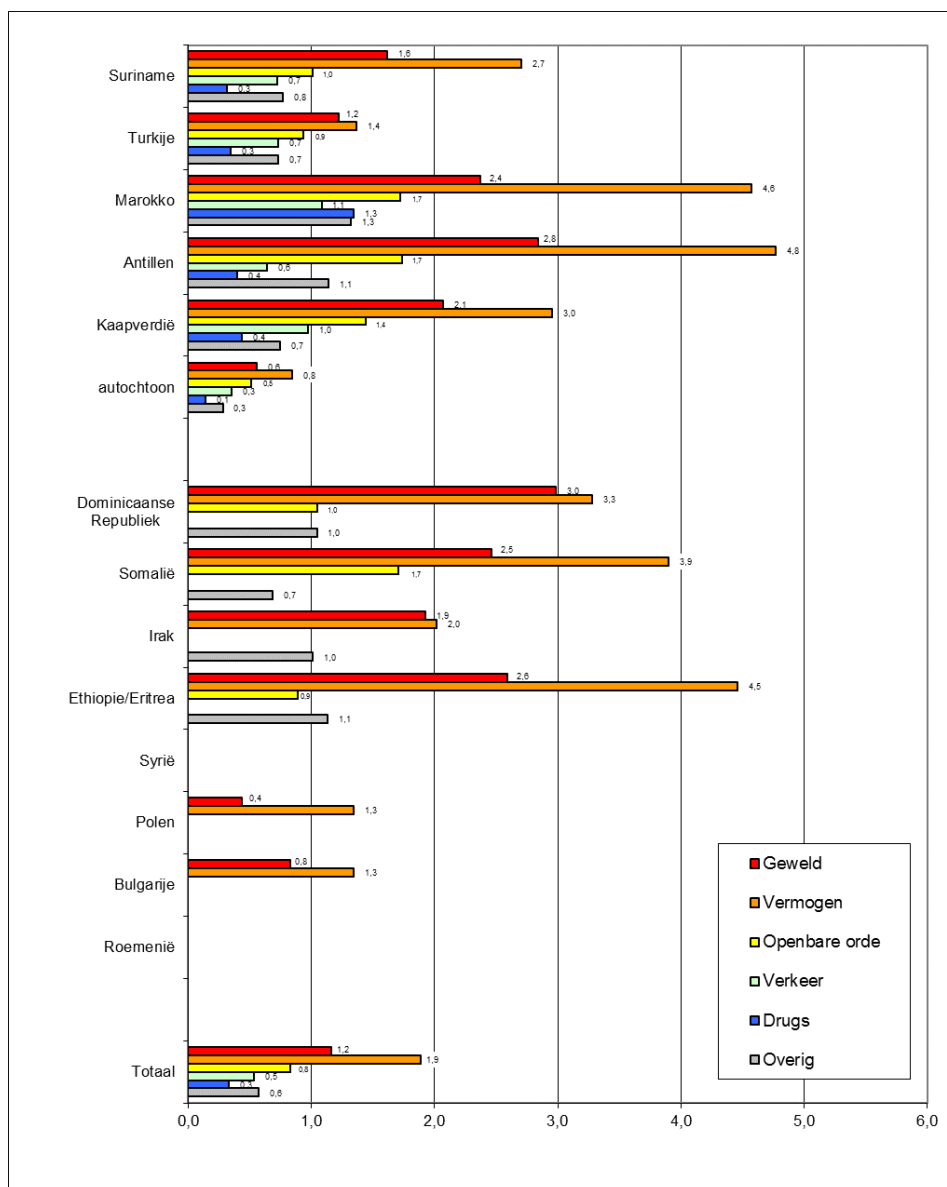
	Irak	Ethiopië/ Eritrea	Syrië	Polen	Bulgarije	Roemenië	autochtoon	totaal
Geweld								
gewelddadige seksuele misdrijven	*	*	*	*	*	*	0,5	1,0
geweld tegen personen	26,4	9,5			16,7		16,8	14,3
vermogen met geweld	*	10,5	*	*	*	*	4,2	6,6
Vermogen								
vermogen zonder geweld	31,9	54,3	*	55,2	38,9	*	34,7	40,2
Openbare orde								
vernieling openbare orde en gezag	*	5,2	*	13,3	*	*	17,6	13,8
overige seksuele misdrijven	*	*	*	*	*	*	0,4	0,3
Verkeer	*	6,7	*	*	*	*	11,6	9,0
Drugs	*	*	*	10,5	*	*	5,0	5,8
Overig	14,3	9,0	*	6,7	*	*	9,1	8,9

* Het aantal 12 t/m 23-jarige verdachte Rotterdammers met een Syrische of Roemeense achtergrond is te klein om in deze tabel op te nemen (bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers)

De analyse op delictniveau gaat vooral in op de door verdachten gepleegde delicten. Daarmee verdwijnt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit (de criminaliteitsgraad) uit beeld. Zo wordt bij de analyse van de aard van de criminaliteit op delictniveau bijvoorbeeld geconcludeerd dat 40,2 procent van de door jonge verdachte Rotterdammers gepleegde delicten vermogensdelicten zonder geweld betreft. Hiermee is nog niet duidelijk welk deel van de Rotterdammers hiervan verdacht wordt. In figuur 5.11 is per delictvorm aangegeven welk deel van de 12 t/m 23-jarige bevolking verdacht is (zie ook tabel b5.3).

We zien dat met uitzondering van Rotterdammers met een Turkse achtergrond, Rotterdammers uit de traditionele migrantengroepen vaak zijn oververtegenwoordigd op de onderscheiden delictsvormen. Zo is bijvoorbeeld te zien dat 4,8 procent van de jonge Rotterdammers met een Antilliaanse achtergrond betrokken is bij een vermogensdelict en 2,8 procent bij een

gewelddelict. Bij Rotterdammers met een Marokkaanse achtergrond is 2,4 procent verdacht van een gewelddelict en 4,6 procent van een vermogensdelict. Onder Rotterdammers met een Somalische achtergrond is er met name een oververtegenwoordiging bij gewelddelicten (3,3 procent) en vermogensdelicten (3,9 procent).

Figuur 5.12: Jonge verdachten (12 tot en met 23 jaar) als percentage van de bevolking naar achtergrond en delicttype (gemiddelden 2014-2016)

(bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers)

Vanwege het kleine aantal 12 t/m 23-jarige verdachte Rotterdammers met een Syrische of Roemeense achtergrond zijn deze niet in de figuur opgenomen.

Bijlagen

Bijlage hoofdstuk 2

Tabel b2.0: Rotterdamse bevolking naar migratieachtergrond, per 1 januari 2017*

Totale bevolking	634.264										
Nederlandse achtergrond	315.234										
met een niet-westerse migratieachtergrond											
Suriname	52.541	Zuid-Korea	593	Uganda	118	Honduras	23	Indonesië	12.109	Groot-Brittannië	3.261
Turkije	47.748	Egypte	554	Jordanië	114	Brunei	21	Bondsrepubliek Duitsland	9.570	Spanje	3.215
Marokko	43.548	Sierra Leone	545	Rwanda	109	Niger	19	vm. Joegoslavië	9.368	Bulgarije	2.904
vm. Nederlandse Antillen	24.449	Guyana	504	Mozambique	108	Benin	19	Joegoslavië	9.087	Italië	2.642
waaronder		Eritrea	491	Libië	108	Madagaskar	19	Bosnië-Herzegovina	74	Frankrijk	2.136
Nederlandse Antillen	23.494	Guinee	471	Frans Guyana	105	Nicaragua	18	Fed. Rep. Joegoslavië	58	Griekenland	1.890
Aruba	843	Venezuela	461	Zambia	98	Tsjaad	17	Kroatië	57	Ver. Staten v. Amerika	1.570
Curaçao	94	Maleisië	404	Zimbabwe	94	Mali	16	Slovenië	36	Hongarije	1.415
Sint Maarten	12	Chili	372	Bangladesh	91	Macau	16	Macedonië	27	Roemenië	1.292
Bonaire	<10	Peru	368	Tanzania	88	Saint Kitts-Nevis	16	Servië	17	vm. Tsjecho-Slowakije	798
Kaapverdië	15.451	Soedan	363	Verenigde Arabische Emiraten	88	Oman	15	Servië en Montenegro	<10	Tsjecho-Slowakije	680
China	7.140	Singapore	362	Uruguay	86	Puerto Rico	15	Kosovo	<10	Slowakije	72
Pakistan	4.547	Argentinië	358	Ivoorkust	84	Gabon	14	Montenegro	<10	Tsjechië	46
Somalië	2.524	Ecuador	355	Nepal	78	Katar	12	Polen	9.085	Oostenrijk	607
Dominicaanse Republiek	2.477	Tunesië	354	Bolivia	72	Namibië	11	vm. Sovjet-Unie	4.954	Japan	564
Iran	2.418	Israël	344	Gambia	65	Internationaal gebied	11	Sovjet-Unie	3.027	Australië	544
Hongkong	2.341	Mexico	305	Haiti	64	Bahrein	10	Litouwen	650	Canada	506
Ethiopië	2.317	Kameroen	301	Trinidad en Tobago	63	overige niet-westerse landen	126	Letland	480	Zwitserland	396
Irak	2.304	Taiwan	297	Guadeloupe	62			Rusland	284	Ierland	375
Syrië	2.199	Sri Lanka	291	Mauritius	59			Oekraïne	137	Noorwegen	365
Afghanistan	2.115	Libanon	280	Myanmar	57			Estland	126	Denemarken	300
India	1.970	Liberia	249	Costa Rica	57			Azerbeidzjan	79	Zweden	265
Brazilië	1.505	Kenia	203	Mauritanië	55			Wit-Rusland	30	Finland	251
Colombia	1.213	São Tome en Principe	178	Jemen	49			Moldavië	30	Albanië	234
Thailand	1.179	Burundi	175	Mongolië	45			Rusland (oud)	26	Nieuw-Zeeland	160
Filippijnen	1.145	Jamaica	175	Paraguay	44			Kazachstan	25	Luxemburg	128
Angola	1.123	Senegal	175	Cambodja	44			Georgië	25	Cyprus	53
Ghana	1.055	Togo	163	Guatemala	38			Armenië	21	IJsland	52
Vietnam	942	Guinee Bissau	142	Panama	32			Tadzikistan	<10	Malta	13
Dem. Rep. Congo	853	Kongo	135	El Salvador	28			Oezbekistan	<10	Monaco	12
Zuid-Afrika	837	Koeweit	128	Djibouti	26			Kirgizië	<10	overige westerse landen	38
Nigeria	802	Saoedi-Arabië	123	Malawi	25			Portugal	4.218		
Algerije	657	Cuba	118	Burkina Faso	25			België	3.326		

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo, * alleen groepen met een omvang van 10 personen of meer zijn in de tabel opgenomen

Bijlagen

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers van de Rotterdamse bevolking, per 1 januari 2005-2017 en uitgesplitst per 1 januari 2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Bevolkingsomvang																		
2005 (N)	52.521	45.029	36.145	20.026	15.123	1.833	1.674	1.776			35.392	1.731	263	441	1.232	55.650	327.761	596.597
2006 (N)	52.100	45.175	36.686	19.406	15.080	1.812	1.400	1.706			35.208	1.973	266	445	1.279	54.548	321.634	588.718
2007 (N)	51.956	45.459	37.141	19.290	15.023	1.799	1.252	1.730			34.915	2.216	285	441	1.337	53.776	317.426	584.046
2008 (N)	51.885	45.699	37.476	19.562	14.971	1.830	1.262	1.751			35.414	2.522	774	566	1.398	54.074	313.765	582.949
2009 (N)	52.206	46.203	38.158	20.261	15.103	1.892	1.303	1.808			37.112	3.208	1.168	662	1.519	54.780	311.778	587.161
2010 (N)	52.632	46.868	38.982	21.066	15.299	2.025	1.537	1.941			38.577	3.933	1.558	752	1.784	55.822	310.163	592.939
2011 (N)	52.942	47.519	39.708	22.073	15.302	2.132	1.766	2.028	2.048	264	37.959	4.752	1.980	880	2.199	57.580	319.280	610.412
2012 (N)	53.168	47.842	40.641	22.805	15.404	2.210	1.974	2.062	2.107	277	39.357	5.494	2.640	968	2.547	58.488	318.472	616.456
2013 (N)	52.726	47.900	41.124	22.973	15.312	2.223	2.065	2.041	2.123	288	39.781	6.106	2.620	993	2.840	58.569	316.632	616.316
2014 (N)	52.686	47.921	41.673	23.207	15.323	2.270	2.181	2.013	2.176	324	40.368	6.708	2.484	999	3.004	58.964	315.808	618.109
2015 (N)	52.719	47.927	42.401	23.593	15.433	2.385	2.382	2.073	2.293	515	41.675	7.558	2.611	1.082	3.231	60.083	316.006	623.967
2016 (N)	52.555	47.747	43.051	23.930	15.469	2.428	2.478	2.146	2.482	1.089	43.182	8.422	2.763	1.215	3.463	60.977	315.751	629.148
2017 (N)	52.541	47.748	43.548	24.450	15.451	2.477	2.524	2.304	2.808	2.199	44.350	9.085	2.904	1.292	3.562	61.787	315.234	634.264
Aandeel in de bevolking	8,3	7,5	6,9	3,9	2,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	7,0	1,4	0,5	0,2	0,6	9,7	49,7	100,0
1e generatie	54,1	46,5	43,3	61,4	55,8	64,2	63,4	73,6	69,4	91,3	62,7	81,8	85,4	81,3	79,1	52,1		55,1
2e generatie	45,9	53,5	56,7	38,6	44,2	35,8	36,6	26,4	30,6	8,7	37,3	18,2	14,6	18,7	20,9	47,9		44,9
mannen	46,7	50,7	50,6	48,8	47,7	39,6	50,3	57,9	50,4	63,3	48,8	46,8	48,3	40,8	45,5	49,0	49,6	49,3
vrouwen	53,3	49,3	49,4	51,2	52,3	60,4	49,7	42,1	49,6	36,7	51,2	53,2	51,7	59,2	54,5	51,0	50,4	50,7
0-11 jaar	9,6	14,1	21,6	18,0	9,7	18,7	29,2	17,6	14,3	22,9	16,5	18,5	20,0	15,0	14,9	10,6	12,0	13,3
12-17 jaar	7,1	9,2	11,7	8,0	7,2	10,9	12,0	6,8	8,8	8,0	6,9	4,7	7,5	3,1	4,6	4,5	4,6	6,1
18-24 jaar	10,4	12,7	12,2	16,0	10,9	9,7	12,2	12,4	14,0	15,3	12,6	8,3	14,4	13,8	15,7	11,0	8,7	10,4
25-44 jaar	33,1	36,0	31,2	34,7	31,5	33,9	32,8	35,9	36,9	41,2	40,0	52,9	42,6	51,1	47,1	34,6	25,1	30,4
45-64 jaar	30,5	21,8	18,1	18,7	30,5	21,6	11,8	22,7	22,3	11,5	19,5	13,3	14,2	14,0	13,0	24,7	26,9	24,7
65 e.o.	9,2	6,2	5,2	4,6	10,2	5,2	2,1	4,7	3,8	1,1	4,6	2,2	1,2	3,0	4,8	14,5	22,7	15,1

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo

Bijlagen

Tabel b2.1b: Demografische kerncijfers van de Rotterdamse jeugd 0 t/m 23 jaar, per 1 januari 2005-2017 en uitgesplitst per 1 januari 2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Bevolkingsomvang																		
2005 (N)	20.066	20.325	18.629	9.461	6.143	822	843	720			15.166	473	84	113	283	12.680	68.807	174.615
2006 (N)	19.435	20.014	18.738	9.060	5.978	815	709	691			14.698	533	88	107	315	12.262	67.639	171.082
2007 (N)	18.952	19.837	18.778	8.866	5.789	801	608	701			14.051	610	103	107	333	12.039	67.436	169.011
2008 (N)	18.363	19.485	18.663	8.867	5.624	821	603	709			13.739	669	256	154	344	12.023	67.334	167.654
2009 (N)	17.857	19.341	18.847	9.074	5.495	818	608	707			13.975	870	401	170	383	12.230	67.769	168.545
2010 (N)	17.396	19.204	19.086	9.275	5.365	863	699	740			14.218	1.106	550	205	469	12.629	68.142	169.947
2011 (N)	16.874	19.124	19.173	9.636	5.162	886	815	776	741	104	13.768	1.347	721	250	625	13.118	71.334	174.454
2012 (N)	16.262	18.883	19.358	9.809	4.956	915	914	777	754	102	14.061	1.553	965	273	715	13.478	71.849	175.624
2013 (N)	15.561	18.422	19.334	9.826	4.723	906	949	757	739	114	14.179	1.717	1.004	296	803	13.605	72.259	175.194
2014 (N)	15.039	17.828	19.260	9.817	4.547	903	1.053	724	752	129	14.169	1.909	975	273	873	13.797	73.119	175.167
2015 (N)	14.475	17.345	19.263	9.659	4.389	940	1.191	725	782	200	14.355	2.186	1.023	308	980	14.199	74.012	176.032
2016 (N)	13.958	16.797	19.226	9.595	4.210	937	1.278	737	840	453	14.758	2.481	1.084	343	1.068	14.605	74.303	176.673
2017 (N)	13.429	16.314	19.070	9.574	4.024	931	1.307	785	959	953	15.002	2.667	1.147	383	1.093	15.042	74.855	177.535
Aandeel in de bevolking	7,6	9,2	10,7	5,4	2,3	0,5	0,7	0,4	0,5	0,5	8,5	1,5	0,6	0,2	0,6	8,5	42,2	100,0
1e generatie	7,1	4,4	4,7	28,4	8,2	17,5	30,7	24,1	27,6	82,4	22,9	49,3	64,5	50,4	57,7	35,5		18,6
2e generatie	92,9	95,6	95,3	71,6	91,8	82,5	69,3	75,9	72,4	17,6	77,1	50,7	35,5	49,6	42,3	64,5		81,4
mannen	50,3	51,2	50,9	49,9	50,8	49,4	50,5	53,5	51,7	58,6	49,7	48,9	51,9	48,6	48,9	50,4	50,8	50,7
vrouwen	49,7	48,8	49,1	50,1	49,2	50,6	49,5	46,5	48,3	41,4	50,3	51,1	48,1	51,4	51,1	49,6	49,2	49,3
0 t/m 15 jaar	55,4	58,2	67,1	59,4	54,7	70,2	72,1	65,7	58,2	64,5	62,8	74,2	63,4	58,0	55,1	56,0	63,6	61,9
16 t/m 17 jaar	10,2	10,1	8,9	7,1	10,2	8,6	7,4	5,7	9,2	6,7	6,4	4,9	6,4	3,1	5,7	6,2	6,4	7,4
18 t/m 23 jaar	34,3	31,7	24,0	33,5	35,0	21,2	20,5	28,5	32,6	28,8	30,9	21,0	30,3	38,9	39,1	37,9	30,0	30,7

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo

Bijlagen

Tabel b2.1c: Demografische kerncijfers van de Rotterdamse jeugd 0 t/m 26 jaar, per 1 januari 2016-2017 en uitgesplitst per 1 januari 2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Bevolkingsomvang																		
2016 (N)	16.739	19.566	21.340	11.521	5.078	1.075	1.391	880	1.006	546	17.787	3.202	1.311	461	1.377	18.044	89.027	210.351
2017 (N)	16.130	19.009	21.224	11.576	4.883	1.065	1.434	950	1.201	1.126	18.068	3.392	1.376	479	1.460	18.592	90.068	212.033
Aandeel in de bevolking	7,6	9,0	10,0	5,5	2,3	0,5	0,7	0,4	0,6	0,5	8,5	1,6	0,6	0,2	0,7	8,8	42,5	100,0
1e generatie	9,0	5,6	5,9	34,3	10,0	21,2	35,8	36,6	36,8	84,5	29,4	59,0	70,2	58,5	66,6	40,7		22,8
2e generatie	91,0	94,4	94,1	65,7	90,0	78,8	64,2	63,4	63,2	15,5	70,6	41,0	29,8	41,5	33,4	59,3		77,2
mannen	50,1	51,2	50,5	49,4	51,1	50,0	50,3	53,6	52,1	59,7	49,4	47,7	51,3	47,4	47,5	50,0	50,8	50,5
vrouwen	49,9	48,8	49,5	50,6	48,9	50,0	49,7	46,4	47,9	40,3	50,6	52,3	48,7	52,6	52,5	50,0	49,2	49,5
0 t/m 11 jaar	31,4	35,5	44,4	38,0	30,7	43,5	51,3	42,6	33,3	44,7	40,5	49,6	42,2	40,5	36,2	35,1	42,1	39,8
12 t/m 17 jaar	23,3	23,1	23,9	17,0	22,9	25,4	21,1	16,4	20,5	15,6	16,9	12,6	15,9	8,4	11,2	15,0	16,1	18,2
18 t/m 23 jaar	28,6	27,2	21,5	27,7	28,9	18,5	18,7	23,6	26,1	24,3	25,6	16,5	25,2	31,1	30,5	30,5	25,0	25,7
24 t/m 26 jaar-	16,7	14,2	10,1	17,3	17,6	12,6	8,9	17,4	20,1	15,4	17,0	21,4	16,6	20,0	22,1	19,3	16,9	16,3

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo

Bijlagen

Tabel b2.2: Ruimtelijke concentratie van personen van Rotterdammers naar achtergrond en gebied, per 1 januari 2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië /Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Rotterdam totaal (N)	52.541	47.748	43.548	24.450	15.451	2.477	2.524	2.304	2.808	2.199	44.350	9.085	2.904	1.292	3.562	61.787	315.234	634.264
Rotterdam totaal (%)	8,3	7,5	6,9	3,9	2,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	7,0	1,4	0,5	0,2	0,6	9,7	49,7	100
Stadscentrum	7,5	4,8	6,0	3,5	2,6	0,2	0,2	0,4	0,4	0,3	11,2	0,6	0,3	0,4	0,7	15,8	45,1	33.983
Delfshaven	10,0	13,1	13,0	3,4	7,5	0,3	0,4	0,3	0,6	0,4	7,2	1,7	1,1	0,2	0,6	9,9	30,5	75.782
Overschie	6,4	5,2	6,5	1,9	2,2	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2	4,3	1,1	0,2	0,1	0,4	8,0	62,7	17.613
Noord	7,0	8,0	9,5	2,7	2,4	0,2	0,5	0,2	0,4	0,2	6,5	0,7	0,3	0,2	0,6	11,4	49,2	51.769
Hillegersberg-Schiebroek	3,6	2,0	3,6	1,8	0,7	0,1	0,2	0,2	0,5	0,3	4,5	0,5	0,1	0,1	0,4	10,7	70,7	43.893
Kralingen-Crooswijk	6,7	5,9	9,8	2,2	2,1	0,1	0,3	0,3	0,7	0,4	8,7	0,6	0,3	0,3	0,6	14,0	46,9	53.535
Prins Alexander	8,7	2,4	2,5	2,4	1,3	0,1	0,2	0,4	0,5	0,3	6,2	0,6	0,1	0,1	0,3	8,8	65,1	94.901
Feijenoord	9,9	18,1	11,3	5,0	2,2	0,9	0,7	0,4	0,4	0,3	8,7	1,5	0,6	0,2	0,6	7,7	31,4	74.007
IJsselmonde	10,4	6,5	4,5	6,4	1,6	0,5	0,6	0,6	0,5	0,7	7,0	1,4	0,1	0,2	0,4	7,8	50,8	60.047
Charlois	10,7	9,2	7,1	7,1	2,3	1,1	0,7	0,5	0,3	0,3	8,2	4,9	1,3	0,3	1,4	8,7	36,1	66.685
Pernis	3,0	0,7	0,6	2,0	0,4	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	2,3	1,1	0,2	0,2	0,3	6,4	82,5	4.786
Hoogvliet	9,0	3,0	1,6	5,8	1,2	0,3	0,2	0,5	0,2	0,3	4,7	1,0	0,1	0,1	0,3	8,2	63,4	34.502
Hoek van Holland	1,1	0,5	0,5	0,8	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	1,8	2,0	0,0	0,0	0,2	6,4	86,0	10.212
Rozenburg	1,5	2,2	0,5	2,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,4	3,2	1,2	0,1	0,1	0,4	8,5	79,1	12.372
Overig Gebied																	75,1	177

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo

Bijlagen

Tabel b2.3: Ruimtelijke concentratie van personen van Rotterdammers naar achtergrond en buurt, per 1 januari 2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië /Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Rotterdam totaal (N)	52.541	47.748	43.548	24.450	15.451	2.477	2.524	2.304	2.808	2.199	44.350	9.085	2.904	1.292	3.562	61.787	315.234	634.264
Rotterdam totaal (%)	8,3	7,5	6,9	3,9	2,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	7,0	1,4	0,5	0,2	0,6	9,7	49,7	100
Cool/Nieuwe Werk/Dijkzigt	6,3	2,9	4,4	4,8	1,6	0,2	0,1	0,3	0,4	0,2	11,6	0,5	0,2	0,5	0,7	17,1	48,0	7.982
Stadsdriehoek/C.S. Kwartier	5,3	2,5	2,3	3,1	1,2	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3	11,5	0,6	0,3	0,5	0,8	18,0	52,6	16.560
Oude Westen	12,3	10,4	13,8	2,9	6,0	0,3	0,5	0,5	0,7	0,3	10,3	0,6	0,5	0,3	0,4	10,7	29,4	9.441
Delfshaven	9,5	6,2	7,7	8,3	5,0	0,3	0,6	0,4	1,0	0,2	7,3	1,0	0,6	0,2	0,8	11,6	39,2	6.990
Bospolder	11,1	20,5	18,2	2,8	9,4	0,2	0,5	0,3	0,7	0,7	5,8	0,9	1,3	-	0,5	7,4	19,8	7.025
Tussendijken	10,3	17,3	17,6	3,0	7,8	0,4	0,5	0,4	0,2	0,7	7,5	1,1	2,7	0,3	0,4	8,6	21,3	7.130
Spangen	11,3	19,9	18,9	3,3	9,8	0,4	0,4	0,2	0,7	0,5	6,7	1,0	0,8	0,2	0,2	7,2	18,7	10.180
Nieuwe Westen	9,4	13,3	14,6	2,8	7,5	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	6,8	0,9	0,7	0,2	0,6	9,7	31,9	19.458
Middelland	8,9	8,5	6,7	2,4	5,8	0,3	0,2	0,2	0,6	0,3	8,8	0,8	0,5	0,2	0,5	13,7	41,3	12.019
Oud-Mathenesse/Witte Dorp	9,9	8,4	6,2	3,1	7,0	0,3	0,2	0,3	0,1	0,3	8,3	7,9	3,1	0,6	1,1	10,0	32,9	7.702
Schiemond	10,8	10,6	13,1	3,8	7,9	0,3	-	0,2	1,4	0,2	5,6	1,3	-	-	0,6	9,1	34,8	5.278
Kleinpolder	9,2	9,5	11,5	2,4	3,8	0,2	0,5	0,4	0,4	0,3	5,4	0,6	0,2	-	0,2	8,6	46,7	7.694
Overschie/Noord- Kethel/Schieveen/Zestienhoven/Landzicht	4,3	1,9	2,6	1,4	0,9	-	-	-	0,2	0,2	3,4	1,4	0,2	0,2	0,6	7,5	75,1	9.919
Agniesebuurt	11,2	11,6	14,1	4,7	3,3	-	0,8	0,2	0,6	0,5	7,4	0,3	0,3	0,2	0,8	10,3	33,6	4.071
Provenierswijk	6,8	9,8	7,7	5,5	2,3	0,3	0,2	-	0,5	-	9,0	0,6	0,2	-	0,5	13,0	43,0	4.645
Bergpolder	5,4	3,9	4,6	2,4	1,8	0,2	0,3	0,2	0,4	0,2	7,1	0,9	0,3	0,3	0,7	13,1	58,1	7.975
Blijdorp/Blijdorpse Polder	2,9	1,3	1,3	1,4	0,8	0,1	0,1	-	0,1	-	6,2	0,5	0,2	0,2	0,6	13,4	70,9	10.319
Liskwartier	7,3	7,6	9,3	2,0	2,6	-	0,2	0,2	0,4	0,2	4,9	0,7	0,2	0,3	0,6	9,8	53,7	7.621
Oude Noorden	9,0	12,8	16,2	2,8	3,5	0,2	0,8	0,4	0,6	0,4	6,3	0,7	0,4	0,2	0,4	10,1	35,3	17.138
Schiebroek	5,0	3,5	7,2	3,2	1,0	0,2	0,5	0,5	1,0	0,7	5,4	0,5	0,1	0,1	0,3	8,4	62,3	16.426
Hillegersberg-Zuid	2,4	1,2	0,9	1,0	0,5	-	-	0,1	-	-	4,1	0,8	0,1	-	0,5	11,6	76,5	8.045
Hillegersberg-Noord	3,5	1,7	3,0	1,3	0,7	0,2	0,1	0,1	0,3	-	4,0	0,3	0,2	-	0,4	11,7	72,4	7.851
Terbregge	5,5	1,7	1,8	0,8	0,8	-	-	-	-	-	4,1	0,5	-	-	-	10,6	73,4	3.525
Molenlaankwartier	0,9	0,3	0,3	0,6	-	-	-	-	-	-	3,8	0,3	0,1	0,2	0,4	13,6	79,1	8.046
Rubroek	8,0	5,9	11,7	2,2	2,4	0,2	0,3	0,4	0,6	0,4	9,1	0,6	0,2	0,2	0,6	12,6	44,5	8.377
Nieuw-Crooswijk	7,1	6,5	17,3	1,8	3,3	-	0,4	0,4	0,9	0,6	4,5	1,4	-	-	-	9,0	46,2	3.023
Oud-Crooswijk	9,1	13,3	20,7	3,2	3,4	-	1,0	0,5	1,3	0,8	5,7	0,5	0,2	0,1	0,2	8,2	31,6	8.160
Kralingen-West	8,2	6,6	10,6	1,9	2,3	0,2	0,2	0,2	0,7	0,3	8,2	0,4	0,3	0,3	0,6	12,4	46,6	15.810
Kralingen-Oost/Kralingse-Bos	1,8	0,7	1,0	1,0	0,2	-	-	0,1	0,2	-	8,5	0,6	0,3	0,3	0,8	18,6	65,5	8.137
De Esch	8,8	4,6	4,1	4,2	3,0	-	-	0,4	1,3	0,4	10,5	0,4	0,3	-	0,6	11,4	49,6	4.448
Struisenburg	2,6	1,3	2,4	1,6	0,4	-	-	-	0,4	0,3	14,5	0,8	0,8	0,7	1,5	27,4	45,2	5.580
s-Gravenland	6,4	2,3	1,8	1,6	0,9	-	-	-	-	-	6,3	0,4	-	0,2	0,3	11,9	67,5	8.140
Kralingseveer	3,1	1,2	0,9	2,2	0,8	-	-	-	-	-	3,3	1,3	-	-	-	6,8	79,8	1.658

Bijlagen

Tabel b2.3: Ruimtelijke concentratie van personen van Rotterdammers naar achtergrond en buurt, per 1 januari 2017 (vervolg)

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Rotterdam totaal (N)	52.541	47.748	43.548	24.450	15.451	2.477	2.524	2.304	2.808	2.199	44.350	9.085	2.904	1.292	3.562	61.787	315.234	634.264
Rotterdam totaal (%)	8,3	7,5	6,9	3,9	2,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	7,0	1,4	0,5	0,2	0,6	9,7	49,7	100
Prinsenland	8,3	3,0	2,3	2,3	1,4	0,2	0,4	0,3	0,4	0,5	5,9	0,5	-	0,1	0,3	8,5	65,6	9.932
Het Lage Land	7,5	2,9	2,4	2,6	1,1	0,1	0,2	0,5	0,7	0,5	7,6	0,8	0,2	0,2	0,4	9,9	62,4	10.650
Ommoord	5,7	1,6	2,3	1,9	1,0	0,1	0,3	0,5	0,6	0,4	5,5	0,6	0,1	0,1	0,3	8,5	70,6	25.279
Zevenkamp	13,4	2,6	3,1	3,7	2,0	0,2	0,3	0,3	0,7	0,3	5,7	0,7	0,1	0,1	0,3	8,5	57,7	16.097
Oosterflank	13,2	3,3	3,7	2,9	2,1	0,1	0,3	0,5	0,7	0,3	7,9	0,7	-	0,2	0,2	9,4	54,5	10.609
Nesselande	8,7	1,9	1,5	1,5	0,9	-	-	0,2	0,2	-	6,1	0,5	-	0,1	0,2	7,1	70,9	12.536
Kop van Zuid/(KvZ-Entrepot)	8,9	9,4	10,5	4,6	2,3	0,9	0,3	0,4	0,5	0,1	11,2	0,6	0,1	0,2	0,4	13,1	36,4	10.859
Vreewijk	8,1	5,4	5,9	5,0	1,0	0,6	0,6	0,7	0,4	0,6	5,4	1,8	0,2	0,1	0,5	7,6	56,3	13.878
Bloemhof	10,4	24,6	11,2	5,6	1,9	1,0	0,7	0,3	0,1	0,2	8,4	3,0	1,5	0,3	1,1	6,5	23,2	13.736
Hillesluis	10,6	29,1	14,4	4,9	2,7	0,9	0,6	0,3	0,3	0,1	8,9	2,2	1,3	0,2	0,8	6,0	16,7	11.983
Katendrecht	9,4	3,7	8,2	5,6	1,8	0,7	0,4	-	0,3	0,6	14,5	0,5	0,2	-	-	8,5	45,1	4.764
Afrikaanderwijk	12,7	31,2	15,3	5,1	2,4	1,1	1,3	0,4	0,5	0,4	10,1	0,6	0,6	-	0,2	4,8	13,4	8.014
Feijenoord	11,4	25,0	18,1	5,8	4,1	1,2	1,1	0,7	0,8	0,5	7,7	0,5	0,2	-	0,4	5,6	16,8	7.504
Noordereiland	5,9	6,7	4,6	2,3	2,0	0,4	-	0,5	0,4	-	6,4	0,6	-	0,4	0,4	12,9	56,3	3.269
Oud-IJsselmonde	8,8	3,6	2,3	3,3	1,0	0,2	0,5	0,3	0,2	0,2	6,5	1,1	-	-	0,4	8,9	62,5	5.875
Lombardijen	8,5	9,8	6,7	6,6	2,2	0,7	0,5	0,7	0,6	0,6	7,1	1,8	0,2	0,2	0,4	8,0	45,4	13.834
Groot-IJsselmonde	8,1	6,4	4,2	5,9	1,1	0,4	0,6	0,7	0,3	0,4	6,6	1,3	0,1	0,3	0,3	7,7	55,6	28.384
Beverwaard	18,8	4,3	3,5	9,0	2,5	0,6	0,6	0,7	0,7	1,6	8,1	1,2	0,2	0,2	0,5	7,2	40,2	11.954
Tarwewijk	12,4	12,2	8,5	8,5	3,2	1,6	0,8	0,3	0,2	0,2	10,6	7,2	3,1	0,3	2,1	7,4	21,2	12.201
Carnisse	9,5	6,6	4,9	5,6	2,2	0,7	0,5	0,3	0,3	0,1	8,9	10,4	2,3	0,4	2,5	9,6	35,2	11.295
Zuidwijk	10,0	7,9	7,4	7,9	1,6	1,3	0,7	0,7	0,5	0,7	6,2	1,4	0,3	0,1	0,7	8,5	44,1	12.637
Oud-Charlois	9,8	9,9	6,9	5,7	2,7	0,6	0,5	0,3	0,2	-	8,3	5,2	0,9	0,3	1,5	9,0	38,3	13.538
Wielewaal	7,1	-	3,2	5,3	-	-	-	-	-	-	6,6	-	-	-	-	7,1	67,0	533
Zuidplein/Zuiderpark/Zuidrand	7,1	3,7	2,8	3,7	0,9	0,4	-	-	-	0,3	6,0	1,2	-	-	0,6	8,9	63,3	2.991
Pendrecht	13,8	11,4	9,5	8,6	2,1	1,3	1,4	0,8	0,4	0,6	8,3	2,1	0,6	0,3	0,5	8,7	29,5	12.093
Heijplaat	3,4	4,0	2,4	7,3	-	-	-	-	-	-	3,2	2,8	-	-	-	9,4	64,8	1.397
Pernis	3,0	0,7	0,6	2,0	0,4	-	-	-	-	-	2,3	1,1	-	0,2	0,3	6,4	82,5	4.786
Hoogvliet-Noord	13,2	5,2	2,5	7,4	1,7	0,4	0,2	0,5	0,3	0,3	5,3	1,5	-	0,1	0,3	8,2	52,9	12.575
Hoogvliet-Zuid	6,5	1,8	1,1	4,9	0,9	0,2	0,2	0,6	0,2	0,3	4,4	0,8	0,1	0,1	0,3	8,2	69,4	21.927
Hoek van Holland	1,1	0,5	0,5	0,8	0,2	-	-	-	-	0,1	1,8	2,0	-	-	0,2	6,4	86,0	10.212
Rozenburg	1,5	2,2	0,5	2,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,4	3,2	1,2	-	0,1	0,4	8,5	79,1	12.372
Overig(industriegebied)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,9	75,1	177

Bijlagen

Tabel b2.4a: Vestiging in Rotterdam vanuit buitenland (immigratie) of andere gemeente in Nederland naar achtergrond 2006-2016

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	overig niet- westers	Europese Unie	overig westers	autochtoon	totaal
Vanuit Buitenland													
2006	357	406	297	481	144				1.669	1.691	646	489	6.180
2007	382	434	258	633	165				1.780	2.609	749	560	7.570
2008	446	485	328	802	232				2.369	3.414	904	655	9.635
2009	403	570	297	812	217				2.227	3.682	820	666	9.694
2010	404	543	312	919	174				2.354	4.352	902	613	10.573
2011	397	526	408	1.050	188				2.501	4.991	1.051	638	11.750
2012	314	439	326	746	173				2.255	4.914	1.050	569	10.786
2013	331	442	349	724	157				2.287	4.552	970	589	10.401
2014	310	440	360	704	159				2.473	4.632	1.140	597	10.815
2015	331	451	312	677	143				3.046	4.611	1.214	712	11.497
2016	387	531	318	715	130				3.054	4.745	1.382	709	11.971
Vanuit andere gemeente in Nederland													
2006	1.752	828	667	1.062	206				2.071	1.037	1.156	12.412	21.191
2007	1.574	849	710	1.021	181				1.970	1.102	1.172	12.511	21.090
2008	1.713	937	769	1.103	195				2.273	1.219	1.119	12.835	22.163
2009	1.675	926	806	1.251	224				2.528	1.375	1.092	11.711	21.588
2010	1.619	1.014	864	1.324	234				2.609	1.415	1.061	12.255	22.395
2011	1.592	1.034	921	1.369	196				2.739	1.500	1.084	12.091	22.526
2012	1.495	941	821	1.393	216				2.513	1.685	1.060	11.831	21.955
2013	1.542	856	797	1.342	209				2.536	1.672	1.049	12.208	22.211
2014	1.504	951	850	1.237	222				3.059	1.866	1.121	12.996	23.806
2015	1.482	875	852	1.169	195				3.595	1.917	1.249	14.016	25.350
2016	1.472	797	848	1.135	179				4.315	2.030	1.298	14.646	26.720
Herkomst onbekend													
2006	756	342	442	612	197				575	268	186	1.413	4.791
2007	828	366	424	594	195				646	266	210	1.442	4.971
2008	854	413	427	612	233				955	355	248	1.554	5.651
2009	834	378	468	659	233				683	394	216	1.458	5.323
2010	828	384	428	759	233				630	441	179	1.376	5.258
2011	780	370	458	636	228				597	466	178	1.222	4.935
2012	743	362	458	648	210				507	377	157	1.164	4.626
2013	800	404	463	689	290				622	453	178	1.265	5.164
2014	726	395	434	709	210				563	402	152	1.146	4.737
2015	625	371	443	654	199				500	390	174	984	4.340
2016	534	278	378	540	153				418	306	130	817	3.554

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI)

Bijlagen

Tabel b2.4b: Vertrek uit Rotterdam naar buitenland (emigratie) of andere gemeente in Nederland naar achtergrond 2006-2016

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	overig niet-westers	Europese Unie	overig westers	autochtoon	totaal
Naar Buitenland													
2006	303	389	386	747	98				1.197	741	482	1.018	5.361
2007	262	389	394	591	64				1.125	809	456	992	5.082
2008	269	359	330	565	75				1.050	986	498	1.095	5.227
2009	244	301	215	551	72				1.195	1.086	523	850	5.037
2010	260	427	225	590	85				1.060	1.433	581	908	5.569
2011	307	489	289	744	75				1.335	1.727	586	1.060	6.612
2012	371	544	244	788	83				1.341	1.927	698	905	6.901
2013	368	549	292	813	72				1.527	2.043	723	1.011	7.398
2014	392	797	311	639	71				1.578	2.190	695	991	7.664
2015	410	814	261	693	86				1.624	2.327	741	954	7.910
2016	284	516	287	633	74				1.665	2.516	866	965	7.806
Naar andere gemeente in Nederland													
2006	1.986	930	821	985	279				1.954	1.206	1.160	13.886	23.207
2007	1.863	1.004	861	1.002	323				1.950	1.225	1.064	13.474	22.766
2008	1.778	942	807	934	273				1.994	1.341	1.188	12.983	22.240
2009	1.758	977	811	1.080	273				1.969	1.414	1.040	12.409	21.731
2010	1.818	1.082	905	1.123	359				2.176	1.515	1.103	12.156	22.237
2011	1.695	1.088	867	1.163	293				2.217	1.659	1.034	11.934	21.950
2012	1.645	924	903	1.180	307				2.356	1.726	1.090	12.263	22.394
2013	1.624	957	888	1.207	311				2.287	1.822	1.032	11.697	21.825
2014	1.612	945	813	1.345	265				2.167	1.822	1.074	12.378	22.421
2015	1.596	964	870	1.138	279				2.339	1.890	1.240	13.579	23.895
2016	1.693	1.005	1.010	1.131	292				2.727	2.178	1.337	15.022	26.395
Bestemming onbekend													
2006	1.062	574	634	847	331				2.231	1.267	720	1.846	9.512
2007	1.073	557	630	701	300				1.443	944	452	1.840	7.940
2008	967	563	542	705	304				1.396	1.079	457	1.633	7.646
2009	824	468	481	663	250				1.094	1.029	380	1.371	6.560
2010	914	602	571	836	293				1.433	1.418	453	1.513	8.033
2011	866	554	540	817	270				1.345	1.524	396	1.253	7.565
2012	1.219	714	698	1.032	373				1.854	2.445	635	1.658	10.628
2013	914	598	553	907	347				1.552	1.994	538	1.436	8.839
2014	692	489	426	635	229				1.024	1.353	307	1.033	6.188
2015	627	410	428	570	177				961	1.130	310	775	5.388
2016	423	334	268	378	144				827	876	341	543	4.134

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI)

Tabel b2.5: Personen in huishoudens, 1 januari 2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet-westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
alleenstaand	36,4	16,9	18,3	41,2	30,7	35,7	31,9	37,7	46,0	38,0	35,4	39,9	39,2	50,9	52,5	43,7	39,7	36,2
lid paar zonder kind	6,5	10,9	6,2	2,9	6,8	3,3	1,1	5,8	2,7	4,1	8,6	7,0	3,6	9,4	6,5	13,7	19,0	13,7
lid paar met kind	15,9	31,0	26,8	9,1	17,1	10,3	10,4	19,4	10,4	22,7	19,6	21,6	22,2	16,2	14,9	17,9	16,2	18,2
alleenstaande ouder	12,9	5,5	5,5	13,9	15,4	16,9	11,5	6,9	11,5	3,9	6,1	5,9	7,0	3,7	5,2	5,1	3,7	5,9
kind in 2 ouder gezin	12,3	27,6	33,2	9,2	12,8	9,9	17,2	18,6	11,1	23,1	19,6	17,9	18,6	15,2	13,5	13,4	14,9	16,9
kind in 1 ouder gezin	15,8	8,1	10,1	23,7	17,1	23,9	27,8	11,6	18,3	8,2	10,7	7,7	9,4	4,5	7,4	6,3	6,5	9,1

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo

Tabel b2.6: Jonge moeders als aandeel (%) van de vrouwelijke bevolking van 16 t/m 23 jaar en 16 t/m 26 jaar, 1 januari 2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak ¹	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet-westers	Polen	Bulgarije	Roemenië ¹	ov. EU-AM ¹	overig westers	autochtoon	totaal
16 t/m 23 jaar																		
vrouwen 16 t/m 23 jaar (N)	2.997	3.333	3.088	1.995	924	150	179	118	189	112	2.921	355	211	96	281	3.352	13.699	34.000
moeders 16 t/m 23 jaar (N)	190	85	108	279	81	27	24	<10	11	38	117	49	57	<10	<10	80	379	1.549
moeders 16-23 jaar (%)	6,3	2,6	3,5	14,0	8,8	18,0	13,4	7,0	5,8	33,9	4,0	13,8	27,0	6,1	3,7	2,4	2,8	4,6
16 t/m 26 jaar																		
vrouwen 16 t/m 26 jaar (N)	4.380	4.646	4.244	3.054	1.335	212	245	194	301	171	4.526	766	329	151	466	5.199	21.228	51.447
moeders 16 t/m 26 jaar (N)	585	409	441	674	221	54	56	25	28	73	337	191	114	12	36	260	1.210	4.726
moeders 16 t/m 26 jaar (%)	13,4	8,8	10,4	22,1	16,6	25,5	22,9	12,9	9,3	42,7	7,4	24,9	34,7	7,9	7,7	5,0	5,7	9,2
16 t/m 19 jaar	1,2	*	*	3,9	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,6	0,9
20 t/m 23 jaar	10,5	5,0	7,1	20,4	16,8	32,4	24,7	*	10,8	47,8	6,0	19,2	36,2	*	*	3,4	4,1	7,2
24 t/m 26 jaar	28,6	24,7	28,8	37,3	34,1	43,5	48,5	21,1	15,2	59,3	13,7	34,5	48,3	*	15,1	9,7	11,0	18,2

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo, * aantal is kleiner dan 10,

¹ vanwege kleine aantallen is voor deze groep een tweejaarsgemiddelde over 2016 en 2017 berekend

Bijlagen

Tabel b2.6a: Jonge moeders als aandeel (%) van de vrouwelijke bevolking van 16 t/m 23 jaar en 16 t/m 26 jaar, 1 januari 2016

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet-westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
16 t/m 23 jaar																		
vrouwen 16 t/m 23 jaar (N)	3.042	3.378	3.077	2.093	951	142	172	109	141	63	2.879	355	206	83	259	3.104	13.570	33.624
moeders 16 t/m 23 jaar (N)	218	99	125	318	81	25	23	<10	<10	18	120	66	52	<10	12	86	423	1.683
moeders 16-23 jaar (%)	7,2	2,9	4,1	15,2	8,5	17,6	13,4	*	*	28,6	4,2	18,6	25,2	*	4,6	2,8	3,1	5,0

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo, *, * aantal is kleiner dan 10,

Tabel b2.7a: Jonge moeders als aandeel (%) van de vrouwelijke bevolking van 16 t/m 23 jaar, 1 januari 2005-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak ¹	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet-westers	Polen	Bulgarije	Roemenië ¹	ov. EU-AM	(overig) westers	autochtoon	totaal
16-23 jaar																		
2005	11,6	16,0	11,5	21,6	10,9												3,9	9,5
2006	10,8	12,7	10,2	20,2	11,6												4,0	8,8
2007	10,7	10,5	9,2	18,7	11,0												4,1	8,1
2008	10,3	7,9	6,7	18,4	10,9												3,9	7,3
2009	10,6	5,6	5,2	18,5	11,9												4,1	6,9
2010	10,8	4,0	5,0	17,3	12,0												4,1	6,6
2011	11,1	3,7	4,8	17,3	12,0												4,1	6,5
2012	10,5	4,1	4,7	16,0	11,3												4,1	6,4
2013	10,2	3,7	5,1	15,4	10,9												4,1	6,2
2014	9,6	3,6	4,9	15,4	10,7	22,1	23,9				4,7	20,1	28,5			3,7	3,8	5,9
2015	8,4	2,9	4,5	16,9	9,8	20,0	14,0				4,8	19,8	29,3			3,6	3,5	5,6
2016	7,2	2,9	4,1	15,2	8,5	17,6	13,4	7,0	*	28,6	4,2	18,6	25,2	6,1	4,6	2,8	3,1	5,0
2017	6,3	2,6	3,5	14,0	8,8	18,0	13,4	7,0	5,8	33,9	4,0	13,8	27,0	6,1	*	2,4	2,8	4,6

Bron: BRP, gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo, *aantal is kleiner dan 10,

¹ vanwege kleine aantallen is voor deze groep een tweejaarsgemiddelde over 2016 en 2017 berekend

Bijlage hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Rotterdammers in het basisonderwijs naar geslacht en achtergrond, schooljaar 2016-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Totaal																		
bao	95,2	94,9	95,7	89,9	90,8	91,5	93,7	95,6	93,3	97,9	95,4	96,2	94,6	97,0	96,3	96,3	95,7	95,2
sbao	2,6	2,1	2,0	5,3	3,6	2,8	3,0	1,3	2,9	*	1,8	1,5	3,2	*	0,8	1,6	1,7	2,1
so	2,2	3,1	2,3	4,8	5,5	5,7	3,3	3,1	3,8	*	2,8	2,4	2,2	*	2,8	2,1	2,6	2,7
Mannen																		
bao	93,4	93,0	94,4	86,1	85,2	85,0	90,6	93,0	92,4	96,6	93,1	94,0	92,6	94,9	93,2	95,3	94,1	93,3
sbao	3,0	2,8	2,6	7,2	4,9	4,8	4,4	*	*	*	2,4	1,8	3,7	*	*	1,8	2,0	2,6
so	3,6	4,2	3,0	6,7	9,9	10,2	5,0	*	*	*	4,5	4,2	3,7	*	*	2,9	3,9	4,1
Vrouwen																		
bao	97,1	96,8	97,1	93,9	96,7	98,5	96,8	98,2	94,4	99,3	97,8	98,4	96,7	100,0	100,0	97,4	97,4	97,2
sbao	2,1	1,3	1,4	3,3	2,3	*	*	*	*	*	1,2	*	*	*	*	1,4	1,5	1,6
so	0,8	1,9	1,5	2,8	1,0	*	*	*	*	*	1,0	*	*	*	*	1,2	1,1	1,3

Bron: Jeugd en Onderwijs en OBI, gemeente Rotterdam, bewerking Risbo, , *aantal is kleiner dan 10

Tabel b3.2: Rotterdammers in het speciaal voortgezet en praktijkonderwijs naar geslacht en achtergrond, schooljaar 2016-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Totaal																		
speciaal onderwijs	4,8	4,1	4,4	9,0	5,1	6,9	10,5	6,3	4,1	*	4,1	2,2	5,0	*	3,6	3,1	4,1	4,4
praktijkonderwijs	5,8	7,1	5,6	14,4	9,1	9,0	15,9	4,9	5,5	*	3,8	3,3	32,3	*	4,3	3,3	2,7	5,0
Mannen																		
speciaal onderwijs	6,2	5,1	5,9	13,7	7,8	12,2	9,1	9,1	7,3	*	5,5	3,4	4,7	*	*	4,3	5,9	6,1
praktijk onderwijs	6,5	8,1	5,1	15,8	11,3	9,6	19,0	6,5	3,1	*	4,0	3,4	34,9	*	*	3,3	2,8	5,3
Vrouwen																		
speciaal onderwijs	3,4	3,0	2,9	4,4	2,3	1,7	11,7	*	1,6	*	2,6	*	5,3	*	*	1,9	2,1	2,6
praktijk onderwijs	5,0	6,1	6,1	13,0	6,8	8,5	13,1	*	7,3	*	3,5	*	29,3	*	*	3,2	2,6	4,7

Bron: Jeugd en Onderwijs en OBI, gemeente Rotterdam, bewerking Risbo, , *aantal is kleiner dan 10

Bijlagen

Tabel b3.3: Rotterdammers in leerjaar 3 en 4* in het voortgezet onderwijs naar niveau, geslacht en achtergrond, schooljaar 2016-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Totaal																		
vmbo bb/kb (lj 3-4)	35,1	40,1	37,5	49,7	46,7	53,6	40,9	27,8	32,5	31,6	25,6	41,4	57,1	17,4	38,0	22,1	20,5	29,8
vmbo gtl (lj 3-4)	33,0	32,9	37,5	32,1	32,6	34,2	33,9	34,8	21,6	7,9	29,5	28,4	16,3	43,5	25,4	27,5	27,5	30,6
havo (lj 3-4)	20,5	18,7	17,1	13,3	15,5	5,3	18,8	27,8	28,9	21,1	23,1	15,5	16,3	17,4	23,9	24,0	25,2	21,6
vwo (lj 3-4)	11,4	8,3	7,9	4,9	5,2	6,8	6,4	9,6	17,0	39,5	21,7	14,7	10,2	21,7	12,7	26,3	26,9	18,1
Mannen																		
vmbo bb/kb (lj 3-4)	37,4	41,3	37,2	51,4	49,5	64,9	40,0	18,8	30,0	43,9	28,3	42,4	68,6	16,7	33,9	24,1	21,0	30,7
vmbo gtl (lj 3-4)	35,1	32,2	36,0	32,1	35,1	27,8	40,0	40,8	26,7	0,0	30,8	32,6	0,0	66,7	24,2	27,0	28,3	31,1
havo (lj 3-4)	19,5	18,5	18,6	10,6	10,0	4,1	16,0	29,3	26,7	19,5	22,5	15,2	22,9	0,0	32,3	21,4	25,0	21,2
vwo (lj 3-4)	7,9	7,9	8,2	6,0	5,4	3,1	4,0	11,0	16,7	36,6	18,4	9,8	8,6	16,7	9,7	27,5	25,6	17,0
Vrouwen																		
vmbo bb/kb (lj 3-4)	32,6	39,0	37,8	48,4	43,9	47,0	42,0	39,0	34,6	17,1	22,9	40,2	46,8	18,2	41,3	20,5	19,9	28,8
vmbo gtl (lj 3-4)	30,6	33,5	38,9	32,0	30,3	38,0	27,0	27,3	17,3	17,1	28,2	23,8	31,2	18,2	26,3	27,9	26,6	30,1
havo (lj 3-4)	21,5	18,9	15,7	15,6	20,8	6,0	22,0	26,0	30,8	22,9	23,7	15,9	10,4	36,4	17,5	26,2	25,4	22,0
vwo (lj 3-4)	15,3	8,7	7,5	4,0	5,0	9,0	9,0	7,8	17,3	42,9	25,2	20,1	11,7	27,3	15,0	25,4	28,1	19,1
vmbo bb/kb (lj 3-4)																		

Bron: Jeugd en Onderwijs en OBI, gemeente Rotterdam, bewerking Risbo, *de verdeling naar leerjaar is in de bronbestanden niet altijd goed geregistreerd. Het aantal leerlingen in leerjaar 3 en 4 is voor havo en vwo daarom berekend op basis van de aantallen in leerjaar 3 t/m 5 resp. 6

Bijlagen

Tabel b3.4: Rotterdammers in het mbo naar niveau, geslacht en achtergrond, schooljaar 2016-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Totaal																		
mbo, niveau 1	3,6	3,7	4,0	9,1	5,1	12,5	34,1	5,5	7,6	20,8	5,9	19,8	19,2	*	11,9	5,2	2,5	4,7
mbo, niveau 2	19,1	22,6	21,2	28,3	22,7	34,4	28,7	16,4	29,1	12,5	21,1	25,0	36,5	*	28,4	20,2	17,7	21,0
mbo, niveau 3	25,6	22,8	21,9	25,4	26,3	19,8	10,9	14,5	13,9	16,7	19,8	14,7	13,5	*	10,4	20,0	25,1	23,4
mbo, niveau 4	51,7	51,0	52,9	37,3	45,8	33,3	26,4	63,6	49,4	50,0	53,1	40,5	30,8	*	49,3	54,6	54,7	50,9
Mannen																		
mbo, niveau 1	4,9	5,0	5,0	11,7	7,1	15,6	34,8	3,2	11,6	*	7,8	21,8	15,4	*	15,0	5,3	3,0	5,8
mbo, niveau 2	21,4	25,5	24,3	33,5	29,0	51,1	29,0	16,1	34,9	*	22,8	23,6	46,2	*	30,0	21,6	21,9	24,4
mbo, niveau 3	25,5	21,4	20,0	21,8	23,6	8,9	10,1	12,9	14,0	*	19,6	14,5	7,7	*	20,0	22,8	23,7	22,2
mbo, niveau 4	48,1	48,1	50,6	33,0	40,3	24,4	26,1	67,7	39,5	*	49,7	40,0	30,8	*	35,0	50,3	51,5	47,6
Vrouwen																		
mbo, niveau 1	2,4	2,4	3,1	6,6	3,3	9,8	33,3	8,3	2,8	*	3,9	18,0	23,1	*	10,6	5,0	1,9	3,5
mbo, niveau 2	16,7	19,7	18,5	23,4	17,1	19,6	28,3	16,7	22,2	*	19,2	26,2	26,9	*	27,7	18,8	13,3	17,6
mbo, niveau 3	25,6	24,1	23,6	28,7	28,8	29,4	11,7	16,7	13,9	*	20,1	14,8	19,2	*	6,4	17,0	26,7	24,7
mbo, niveau 4	55,3	53,8	54,8	41,3	50,8	41,2	26,7	58,3	61,1	*	56,7	41,0	30,8	*	55,3	59,2	58,1	54,2

Bron: Jeugd en Onderwijs en OBI, gemeente Rotterdam, bewerking Risbo ; *totaal aantal mbo in de (sub)groep is kleiner dan 10

Bijlagen

Tabel b3.6: Relatief schoolverzuim (5-17 jaar) naar geslacht, leeftijd, generatie en achtergrond, schooljaar, 2004/2005-2016/2017 en uitgesplitst voor school jaar 2016-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet-westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
04/05	3,8	3,0	3,2	6,2	2,7	6,9	8,8	4,1	*	*	4,5	*	*	*	5,0	3,0	1,8	3,0
05/06	3,2	2,8	2,8	5,8	2,7	6,0	7,5	7,0	*	*	3,2	4,1	*	*	5,2	3,1	1,6	2,7
06/07	4,0	3,9	4,0	6,9	3,5	8,6	6,5	9,2	*	*	4,1	4,3	*	*	10,2	3,3	2,0	3,4
07/08	4,6	3,8	4,0	7,3	4,0	9,8	6,1	4,8	*	*	3,9	3,5	*	*	6,7	3,3	1,9	3,4
08/09	4,3	4,0	3,9	6,8	4,0	7,2	3,7	5,0	*	*	3,3	4,1	9,2	*	7,0	2,7	1,9	3,3
09/10	5,6	5,1	4,9	9,8	4,7	9,5	4,0	4,0	*	*	3,7	9,4	11,2	*	5,2	3,4	2,2	4,1
10/11	6,3	6,1	6,2	11,4	7,6	11,6	6,3	5,1	4,8	6,6 ¹	4,9	10,9	15,3	*	12,1	4,4	2,6	5,1
11/12	7,1	6,8	6,4	10,8	6,7	11,1	6,2	8,0	4,8	9,3 ¹	5,1	8,5	19,5	*	9,1	4,7	2,8	5,3
12/13	7,3	7,5	6,9	12,2	7,9	8,9	7,8	8,0	6,6	5,1 ¹	5,4	10,0	23,5	*	7,9	5,3	2,9	5,7
13/14	7,5	8,1	7,5	11,4	7,4	9,6	6,9	6,2	5,9	4,6 ¹	5,2	6,4	16,0	*	6,2	4,5	2,7	5,5
14/15	7,2	7,4	6,6	10,4	6,6	13,4	6,1	7,3	4,5	5,7 ¹	4,9	7,1	11,9	3,4 ¹	7,6	4,4	2,5	5,1
15/16	7,2	6,9	7,0	10,8	7,8	12,8	5,5	10,3	6,5	6,1	5,3	7,9	12,3	4,0 ¹	8,9	4,8	2,7	5,3
16/17	7,8	7,1	6,9	10,8	8,4	14,3	8,0	5,7	8,6	8,3	5,2	8,5	15,5	5,4¹	9,4	4,3	2,8	5,4
Bevolking 5-17 jaar (N)	6.975	8.552	10.988	4.471	2.051	538	650	368	478	470	7.010	1.167	517	137	415	6.554	34.362	85.703
Schoolverzuim (N)	545	605	756	481	172	77	52	21	41	39	365	99	80	<10	39	281	970	4.631
% schoolverzuim	7,8	7,1	6,9	10,8	8,4	14,3	8,0	5,7	8,6	8,3	5,2	8,5	15,5	5,4	9,4	4,3	2,8	5,4
1e generatie	11,5	14,9	12,6	14,9	11,8	14,3	8,9	*	9,4	9,4	5,8	11,5	20,8	*	15,3	6,0		10,2
2e generatie	7,7	6,8	6,7	9,9	8,2	14,3	7,5	*	8,4	*	*	*	*	*		3,7		6,7
Mannen	8,4	7,9	7,9	12,0	10,4	10,9	9,6	*	8,7	12,4	5,8	8,0	15,6	*	8,7	4,6	3,3	6,0
Vrouwen	7,2	6,2	5,8	9,5	6,3	17,8	6,5	*	8,5	2,6	4,6	9,0	15,3	*	10,0	3,9	2,4	4,7
5-8 jaar	1,9	1,7	1,5	3,9	2,8	6,1	*	*	*	*	1,9	*	*	*	2,0	1,3	1,1	1,7
9-12 jaar	2,3	2,6	2,0	4,6	1,6	5,5	*	*	*	*	2,0	*	*	*	3,9	1,6	0,9	1,9
13-14 jaar	9,8	8,0	8,2	15,4	10,3	28,9	*	*	*	*	7,1	10,3	25,4	*	10,9	5,9	4,1	7,3
15 jaar	12,0	11,3	12,1	20,3	13,0	30,6	*	*	*	*	11,4	24,7	23,7	*	23,1	9,0	5,5	10,3
16 jaar	17,7	16,9	21,4	27,6	16,8	18,2	*	*	*	*	13,5	26,0	30,6	*	23,3	14,0	7,9	14,7
17 jaar	21,8	20,6	25,2	29,4	24,8	22,2	*	*	*	*	17,1	28,1	29,7	*	37,1	12,3	9,7	17,3

Bron: Jeugd en Onderwijs en OBI, gemeente Rotterdam, bewerking Risbo, *percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

¹ vanwege kleine aantallen is een tweejaarsgemiddelde berekend

Bijlagen

Tabel b3.7: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12 tot 23 jaar) naar ge slacht, leeftijd en achtergrond, schooljaar 2008/2009-2015/2016 en uitgesplitst voor school jaar 2015-2016 (voorlopige cijfers)

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië ¹	Irak ¹	Ethiopië / Eritrea ¹	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM ¹	overig westers	autochtoon	totaal
2008/2009	6,9	5,7	6,4	9,1	7,8	9,5					5,0					4,7	4,7	5,8
2009/2010	6,0	5,3	6,1	9,2	8,0	12,6	7,1				4,7	7,0 ¹	8,4 ¹		10,1	5,4	4,2	5,4
2010/2011	6,8	6,6	6,7	10,5	8,0	18,8	8,5		1,5		5,9	4,7 ¹	8,8 ¹		10,2	5,2	4,2	6,0
2011/2012	5,8	5,5	5,6	8,9	7,5	10,0	10,1		3,2		5,7	4,8 ¹	7,2 ¹		7,7	4,3	4,0	5,2
2012/2013	4,5	4,7	3,9	6,6	4,9	6,0	7,9		3,2		3,5	7,8	10,6		4,4	2,9	2,6	3,8
2013/2014	3,8	4,8	4,8	6,5	5,2	7,6	6,3		4,0		3,9	8,3	10,6		5,1	3,6	2,4	3,8
2014/2015	3,6	3,5	3,5	5,9	4,4	6,3	4,1	2,5	4,2		3,3	3,2	10,9		5,2	2,7	2,0	3,1
2015/2016	3,7	3,7	3,6	5,6	3,6	3,7	3,5	2,5	3,8		2,8	3,4	7,7		5,0	2,4	2,1	3,1
Doelpopulatie nieuw vsv (N)	4.715	5.440	5.705	2.490	1.483	271	287	161	225	60	3.294	381	143	33	175	2.980	15.848	43.691
Nieuw vsv (N)	175	200	207	139	54	10	<10	<10	<10	0	91	13	11	0	<10	73	333	1.338
Nieuw vsv (%)	3,7	3,7	3,6	5,6	3,6	3,7	3,5	2,5	3,8	0,0	2,8	3,4	7,7	0,0	5,0	2,4	2,1	3,1
1e generatie	6,2	6,4	5,3	8,3	*	*	*	*	*	*	4,7	4,3	9,0	*	*	4,6		5,7
2e generatie	3,5	3,5	3,5	4,0	3,8	*	*	*	*	*	2,3	*	*	*	*	1,8		3,2
Mannen	4,7	5,0	5,2	7,3	5,0	*	*	*	*	*	3,4	5,7	*	*	*	3,2	2,6	4,0
Vrouwen	2,7	2,4	2,1	4,0	2,4	*	*	*	*	*	2,1	*	*	*	*	1,7	1,6	2,1
12-16 jaar	0,4	0,5	0,4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	0,3	0,4
17-19 jaar	7,4	7,5	8,2	10,4	5,5	*	*	*	*	*	*	10,9	*	*	*	5,8	5,6	6,9
20-22 jaar	9,5	8,6	11,5	8,9	10,7	*	*	*	*	*	7,6	*	*	*	*	6,9	5,6	8,2

Bron: DUO/gemeente Rotterdam, bewerking Risbo, *percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

¹ vanwege kleine aantallen is een tweejaarsgemiddelde berekend

Bijlage hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Sociaaleconomische positie van de Rotterdamse 15 t/m 74 jarige bevolking, per 31 december 2010 tot en met 2015

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
bevolking 15-74 jaar 2010	42.980	35.825	26.616	16.538	12.473	1.559	1.196	1.586	1.566	193	29.462	3.906	1.617	740	1.825	46.854	241.655	466.591
Inkomen uit arbeid	52,7	38,9	32,1	42,1	55,4	25,0	18,4	24,8	41,3	36,3	44,0	64,3	27,1	40,3	54,0	53,7	57,6	51,9
Ontvanger uitkering	19,8	23,2	30,0	22,8	14,7	42,1	57,9	43,4	31,7	30,6	16,4	8,2	2,7	6,6	8,3	12,5	10,7	15,0
Pensioenuitkering	6,0	6,0	5,4	3,3	7,9	2,9	1,2	1,6	2,6	x	3,0	2,2	1,1	2,8	4,9	10,5	15,8	11,2
Schoolgaand	15,2	16,8	18,3	25,5	16,3	16,2	13,9	19,0	16,1	14,0	17,3	7,2	13,6	15,1	11,2	10,6	9,7	12,6
Overig zonder inkomen	6,3	15,1	14,2	6,3	5,7	13,9	8,6	11,2	8,4	19,2	19,2	18,1	55,5	35,1	21,6	12,7	6,2	9,3
bevolking 15-74 jaar 2011	43.478	36.418	27.389	17.274	12.582	1.617	1.328	1.615	1.612	205	30.688	4.485	2.123	814	2.121	47.425	240.341	471.515
Inkomen uit arbeid	52,1	39,2	31,7	39,8	55,4	24,4	16,8	23,8	38,6	34,6	43,2	65,6	24,7	39,4	54,7	53,4	57,9	51,7
Ontvanger uitkering	20,0	23,2	30,3	23,5	14,9	43,2	58,1	41,8	34,5	32,7	17,4	9,4	2,6	7,0	8,7	12,6	10,7	15,2
Pensioenuitkering	6,3	6,0	5,4	3,5	8,2	3,6	1,1	2,3	3,0	x	3,0	2,3	0,9	3,4	4,6	10,6	16,1	11,3
Schoolgaand	14,9	16,6	18,2	26,0	15,8	15,7	16,3	19,7	16,4	16,1	17,8	6,5	11,7	15,6	11,2	11,1	9,8	12,8
Overig zonder inkomen	6,6	15,0	14,4	7,2	5,7	13,2	7,8	12,4	7,5	16,6	18,6	16,1	60,1	34,5	20,8	12,3	5,5	9,0
bevolking 15-74 jaar 2012	43.380	36.847	27.874	17.436	12.590	1.629	1.370	1.576	1.637	210	30.990	4.940	2.040	836	2.323	47.351	238.391	471.420
Inkomen uit arbeid	50,6	38,9	31,4	38,8	53,9	24,7	15,1	26,0	36,8	33,8	42,8	64,8	25,1	41,7	52,9	53,0	57,4	51,1
Ontvanger uitkering	21,2	23,6	31,1	24,4	16,8	40,6	60,8	42,8	36,5	33,8	17,9	11,1	3,1	7,4	9,7	13,0	11,2	15,9
Pensioenuitkering	6,6	5,8	5,4	3,8	8,2	3,9	1,6	2,6	2,9	x	3,2	2,1	1,1	2,9	4,2	10,7	16,3	11,3
Schoolgaand	14,7	16,1	17,6	25,8	15,2	17,3	15,3	18,3	16,5	15,2	17,5	6,3	13,6	17,3	13,5	11,5	9,7	12,7
Overig zonder inkomen	6,8	15,6	14,5	7,3	5,9	13,4	7,2	10,4	7,3	17,1	18,6	15,7	57,0	30,6	19,6	11,9	5,4	9,0
bevolking 15-74 jaar 2013	43.563	37.261	28.550	17.676	12.667	1.664	1.423	1.565	1.686	240	31.576	5.357	1.896	837	2.453	47.648	237.189	473.251
Inkomen uit arbeid	48,2	37,6	29,5	36,0	52,3	22,8	14,6	25,2	34,0	28,8	41,8	63,1	29,9	45,5	52,5	52,3	56,3	49,7
Ontvanger uitkering	22,9	24,9	32,1	26,2	18,3	42,7	59,8	42,3	38,2	40,4	18,6	13,6	4,2	7,3	11,6	13,6	11,9	16,9
Pensioenuitkering	6,9	5,8	5,3	3,9	8,3	4,4	1,9	3,4	3,4	x	3,5	2,2	1,1	3,5	4,0	10,6	16,2	11,3
Schoolgaand	15,1	16,1	18,4	27,1	15,4	17,9	16,7	19,2	16,4	12,9	17,5	6,1	11,9	13,5	12,6	11,4	10,2	13,1
Overig zonder inkomen	6,9	15,6	14,6	6,8	5,8	12,1	7,0	9,9	7,9	17,9	18,6	14,9	53,0	30,2	19,3	12,1	5,4	9,0
bevolking 15-74 jaar 2014	43.788	37.583	29.320	18.054	12.759	1.721	1.519	1.611	1.776	382	32.562	5.968	1.982	887	2.620	48.446	236.613	477.591
Inkomen uit arbeid	48,3	38,3	29,7	35,6	52,1	22,1	15,1	26,7	32,8	18,1	42,2	65,8	37,8	49,4	52,1	52,5	56,2	49,7
Ontvanger uitkering	23,1	24,7	32,1	26,5	18,6	42,8	59,3	42,8	40,1	61,3	18,3	12,8	7,3	7,9	11,6	12,9	11,9	16,9
Pensioenuitkering	7,1	5,8	5,3	4,0	8,1	4,4	1,6	3,3	3,4	x	3,6	2,2	0,9	3,3	3,8	10,7	16,1	11,2
Schoolgaand	14,7	16,0	18,3	26,6	15,2	17,3	18,5	17,9	15,0	8,9	17,4	5,6	12,2	11,7	12,7	11,3	10,6	13,2
Overig zonder inkomen	6,7	15,2	14,6	7,2	6,0	13,5	5,5	9,4	8,7	11,8	18,4	13,6	41,8	27,7	19,8	12,5	5,3	8,9
bevolking 15-74 jaar 2015	43.964	37.682	30.011	18.353	12.839	1.785	1.563	1.659	1.978	794	33.647	6.570	2.087	995	2.795	48.966	235.978	481.666
Inkomen uit arbeid	48,8	39,2	30,7	37,5	53,0	25,2	15,3	28,1	32,7	9,2	43,2	64,7	37,2	51,1	52,0	53,0	56,6	50,3
Ontvanger uitkering	22,5	23,9	31,7	26,3	18,5	40,6	57,8	42,0	43,6	74,7	18,0	13,2	9,2	8,1	11,3	12,4	11,5	16,6
Pensioenuitkering	7,4	5,8	5,1	4,1	8,1	4,8	1,5	3,4	3,7	x	3,8	2,3	1,0	2,7	3,5	10,3	15,8	11,0
Schoolgaand	14,4	15,8	18,3	25,8	14,7	16,9	19,8	17,7	13,8	8,1	17,1	6,0	12,7	10,7	13,5	11,4	10,8	13,2
Overig zonder inkomen	7,0	15,3	14,2	6,3	5,7	12,6	5,6	8,8	6,2	8,1	18,0	13,8	39,8	27,4	19,6	12,8	5,3	8,9

Bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus), 'x' aantal is kleiner dan 10 aantal is opgenomen in de categorie 'ontvanger uitkering'.

Bijlagen

Tabel b4.2: Socioaaleconomische positie van de Rotterdamse 15 t/m 26 jarige bevolking, per 31 december 2010 tot en met 2015

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
bevolking 15-26 jaar 2010	11.053	10.292	8.278	5.979	3.432	441	416	473	391	x	8.665	1.045	x	x	530	8.921	44.635	105.380
Inkomen uit arbeid	27,8	25,3	22,3	18,5	27,4	16,1	12,7	14,8	24,6	x	23,4	52,6	x	x	39,1	30,4	40,9	32,0
Ontvanger uitkering	9,9	7,7	11,1	10,5	9,1	17,9	41,1	14,8	10,5	x	6,3	5,3	x	x	3,0	4,2	4,6	6,8
Schoolgaand	55,7	56,8	57,2	64,6	55,9	52,6	37,0	59,8	56,8	x	54,8	24,7	x	x	35,1	51,3	50,8	53,3
Overig zonder inkomen	6,6	10,1	9,4	6,4	7,6	13,4	9,1	10,6	8,2	x	15,5	17,4	x	x	22,8	14,0	3,8	7,9
bevolking 15-26 jaar 2011	10.808	10.416	8.474	6.249	3.353	458	458	482	393	x	8.744	1.148	x	x	625	9.215	44.551	106.368
Inkomen uit arbeid	26,9	25,6	21,6	17,2	27,1	17,5	12,7	17,6	23,7	x	21,2	52,6	x	x	41,4	28,7	40,2	31,1
Ontvanger uitkering	9,1	7,3	11,1	9,6	8,5	18,1	35,2	11,4	7,6	x	6,2	7,5	x	x	2,9	4,1	4,9	6,7
Schoolgaand	56,3	56,3	57,0	65,0	55,7	50,7	43,2	60,4	60,8	x	57,3	23,6	x	x	35,0	52,6	51,2	53,8
Overig zonder inkomen	7,7	10,8	10,3	8,2	8,6	13,8	9,0	10,6	7,9	x	15,4	16,3	x	x	20,6	14,6	3,7	8,4
bevolking 15-26 jaar 2012	10.405	10.484	8.530	6.192	3.237	443	418	455	382	x	8.587	1.200	x	x	700	9.192	44.020	105.226
Inkomen uit arbeid	25,0	25,1	21,8	16,6	26,9	17,6	10,5	20,4	19,1	x	20,5	51,7	x	x	35,1	27,3	39,2	30,2
Ontvanger uitkering	9,4	7,9	11,7	9,5	9,6	13,5	34,7	11,4	10,2	x	5,9	6,8	x	x	4,6	4,4	5,3	7,0
Schoolgaand	57,2	55,3	55,8	65,3	54,9	56,9	45,9	58,7	63,9	x	58,2	24,5	x	x	41,7	54,3	51,1	54,0
Overig zonder inkomen	8,5	11,7	10,7	8,6	8,6	12,0	8,9	9,5	6,8	x	15,4	17,0	x	x	18,6	14,1	4,4	8,8
bevolking 15-26 jaar 2013	10.053	10.509	8.725	6.217	3.137	438	428	442	387	x	8.601	1.218	x	x	708	9.263	43.741	104.781
Inkomen uit arbeid	22,4	24,2	18,4	14,1	23,8	15,3	9,3	17,2	16,5	x	18,8	47,5	x	x	32,2	25,7	36,7	27,9
Ontvanger uitkering	9,6	8,4	12,4	10,4	10,0	13,9	30,4	11,5	12,9	x	5,9	9,3	x	x	5,5	4,4	5,5	7,3
Schoolgaand	60,0	55,5	58,4	68,0	57,5	59,6	50,2	62,0	64,6	x	59,0	25,7	x	x	41,0	53,7	53,6	55,8
Overig zonder inkomen	8,0	12,0	10,7	7,6	8,6	11,2	10,0	9,3	5,9	x	16,3	17,6	x	x	21,3	16,2	4,2	9,0
bevolking 15-26 jaar 2014	9.770	10.579	8.927	6.254	3.073	439	466	438	419	109	8.711	1.379	645	x	790	9.667	44.158	106.064
Inkomen uit arbeid	22,7	25,3	18,8	14,4	23,4	14,4	9,4	21,2	15,5	11,0	19,1	50,2	22,5	x	29,6	25,5	35,6	27,8
Ontvanger uitkering	9,2	8,3	12,1	9,5	9,8	15,5	26,8	12,1	17,2	48,6	5,6	9,1	2,2	x	4,4	4,1	5,2	7,0
Schoolgaand	60,7	55,3	58,4	67,7	58,3	59,0	56,7	60,3	58,2	29,4	59,6	23,6	36,7	x	39,6	52,2	55,2	56,3
Overig zonder inkomen	7,4	11,1	10,8	8,4	8,5	11,2	7,1	6,4	9,1	11,0	15,7	17,2	38,6	x	26,3	18,1	4,1	8,9
bevolking 15-26 jaar 2015	9.564	10.426	9.081	6.238	2.972	452	498	431	526	262	8.945	1.440	666	x	x	9.972	44.430	106.971
Inkomen uit arbeid	22,8	25,5	19,9	16,6	25,1	17,0	9,6	20,6	14,3	5,3	20,1	48,0	21,9	x	x	25,8	36,0	28,3
Ontvanger uitkering	8,6	7,8	11,1	10,4	8,6	14,6	25,9	12,3	34,0	64,9	5,8	8,8	3,5	x	x	3,7	4,6	6,8
Schoolgaand	61,1	55,4	58,8	66,9	58,8	59,1	58,4	59,6	46,8	22,1	59,0	26,4	38,7	x	x	51,5	55,4	56,2
Overig zonder inkomen	7,5	11,2	10,2	6,2	7,4	9,3	6,0	7,4	4,9	7,6	15,1	16,8	35,9	x	x	19,0	4,0	8,7

Bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende de sociaaleconomische categorie van personen (Secmbus)), 'x' percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

Bijlagen

Tabel b4.3: Uitkeringsontvangers (Participatiewet en IOAW/IOAZ) als percentage van bevolking van 15 t/m 65 jaar, 1 januari 2005-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet-westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
2005	13,9	13,0	16,9	25,3	9,8	40,2	39,2	29,9	x	x	14,0	6,1	4,7	4,7	4,9	7,1	5,9	9,5
2006	13,9	12,5	17,1	24,8	9,3	41,3	41,7	31,5	x	x	13,5	5,9	4,0	5,0	5,3	6,9	5,7	9,3
2007	12,3	10,8	15,9	20,7	8,4	39,0	43,0	30,2	x	x	12,3	4,9	5,6	7,1	4,4	6,3	5,2	8,4
2008	10,9	9,9	15,3	18,6	7,3	35,9	43,2	30,1	x	x	11,8	4,3	2,0	4,8	4,6	5,8	4,7	7,7
2009	9,8	9,1	14,3	15,9	6,4	33,5	44,6	30,8	x	x	11,3	3,0	1,1	3,4	3,7	5,5	4,4	7,2
2010	10,9	12,3	20,2	16,9	7,3	36,0	45,5	36,8	x	x	12,4	3,0	1,6	4,2	3,4	6,0	4,8	8,4
2011	11,7	12,9	20,9	17,5	8,4	37,9	52,7	37,1	28,0	24,7	12,1	3,1	2,5	4,7	3,8	6,1	4,7	8,7
2012	11,9	12,5	20,6	17,4	8,5	38,4	54,0	36,3	29,8	24,1	12,9	2,9	2,0	4,6	3,8	6,0	4,6	8,7
2013	12,2	12,6	20,9	17,9	9,1	37,0	57,6	37,3	31,4	26,1	13,2	2,5	2,0	5,1	3,3	6,3	4,7	8,9
2014	13,1	13,2	21,4	18,8	10,0	39,0	55,8	37,8	32,1	35,2	13,5	2,6	3,6	5,1	3,9	6,6	5,0	9,4
2015	13,4	13,2	21,5	19,6	10,4	37,7	55,2	37,3	34,4	54,5	13,4	3,0	5,7	5,2	4,9	6,6	5,2	9,7
2016	13,4	12,8	21,1	19,9	10,3	37,1	52,3	35,3	39,3	67,6	13,2	3,1	7,1	5,0	5,2	6,2	5,1	9,7
2017	13,4	13,0	20,9	19,5	10,4	35,8	49,8	34,1	42,5	72,1	12,9	3,3	8,3	5,2	4,7	6,2	5,0	9,8

Bron: gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo. 'x' percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

Tabel b4.4: Uitkeringsontvangers (Participatiewet en IOAW/IOAZ) als percentage van de bevolking van 15 t/m 26 jaar, 1 januari 2011-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet-westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
2011	5,7	4,0	6,7	7,5	5,3	14,9	35,4	12,5	9,2	x	4,2	x	x	x	x	2,2	1,4	3,6
2012	5,1	3,0	6,3	6,1	5,2	14,6	34,3	8,8	6,4	x	4,1	x	x	x	x	1,7	1,4	3,2
2013	4,5	2,9	5,9	5,0	4,6	10,4	31,6	8,1	6,0	x	3,1	x	x	x	x	1,5	1,3	2,8
2014	4,3	2,9	6,2	4,7	4,3	10,9	24,7	6,8	8,3	x	3,1	x	x	x	x	1,7	1,4	2,9
2015	4,1	2,9	5,8	4,4	4,9	8,7	21,8	7,4	12,4	43,9	2,9	x	x	x	x	1,5	1,4	2,8
2016	3,8	2,7	5,6	5,0	3,5	9,6	20,6	7,1	28,9	58,8	3,2	x	x	x	x	1,2	1,2	2,8
2017	3,6	2,8	5,3	5,2	3,7	8,7	18,7	6,8	37,7	61,1	3,0	x	x	x	x	1,2	1,2	3,0
1e generatie	4,2	3,3	7,9	6,2	3,9	11,5	26,6	9,5	66,8	66,2	4,6	x	x	x	x	1,0		6,4
2e generatie	3,5	2,7	5,0	3,9	3,7	7,0	x	x	x	x	1,6	x	x	x	x	1,4		3,2
Mannen	3,1	2,9	6,2	4,6	3,7	5,0	14,1	8,4	40,1	59,8	3,2	x	x	x	x	1,0	0,9	3,0
Vrouwen	4,2	2,7	4,3	5,7	3,8	12,2	23,4	4,8	35,0	63,7	2,8	x	x	x	x	1,4	1,5	3,0

Bron: gemeente Rotterdam (OBI), bewerking Risbo. 'x' percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

Bijlagen

Tabel b4.5: Werkzoekenden als percentage van de potentiële beroepsbevolking (15 t/m 74 jaar), 1 januari 2007-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
2007	12,9	18,0	21,0	18,6	9,8	34,0	42,3	35,7	25,4	19,2	14,9	6,1	5,3	8,8	6,0	7,8	5,6	9,6
2008	10,9	15,6	19,1	15,8	8,4	30,9	36,9	33,8	25,0	17,1	13,1	5,8	2,6	6,4	5,6	6,7	4,8	8,4
2009	9,0	12,6	15,9	11,7	7,3	25,4	33,9	30,8	21,5	20,6	11,8	4,3	1,9	3,2	3,5	5,8	4,0	7,0
2010	10,2	12,3	15,5	13,0	8,2	22,0	29,1	25,3	19,0	17,0	11,3	5,5	2,4	4,7	5,3	6,6	4,5	7,5
2011	10,8	12,1	14,7	13,4	9,4	24,9	28,8	21,8	18,6	18,1	10,8	6,3	3,5	5,4	5,1	6,5	4,5	7,6
2012	11,3	12,5	15,5	14,3	10,1	22,2	29,7	22,2	20,0	18,5	11,2	7,7	2,3	4,3	7,2	6,8	4,8	8,0
2013	13,4	14,6	17,7	17,2	11,6	26,5	44,9	29,3	21,9	21,0	12,9	11,6	3,5	6,6	10,4	8,0	5,9	9,6
2014	20,0	19,9	25,9	26,3	17,3	44,2	59,5	40,7	34,9	38,8	18,3	13,8	6,3	7,9	12,3	10,9	8,6	13,9
2015	21,9	21,2	28,0	28,9	19,2	46,8	60,8	42,7	39,8	56,0	19,3	15,0	12,4	10,9	13,0	11,7	9,3	15,1
2016	23,9	23,1	30,6	31,9	21,9	47,3	61,5	46,4	46,5	69,7	20,7	18,6	15,8	12,0	15,1	12,8	10,1	16,7
2017	25,7	25,3	31,6	32,5	23,4	48,0	57,9	44,3	46,2	51,3	21,4	22,0	17,6	14,0	16,6	13,9	11,2	18,0

Bron: Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende personen die als werkzoekend staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf)

Tabel b4.6: Werkzoekenden als percentage van de potentiële beroepsbevolking (15 t/m 74 jaar), per 1 januari 2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Werkzoekenden, 15-64 jaar (%)	25,7	25,3	31,6	32,5	16,6	48,0	57,9	44,3	46,2	51,3	21,4	22,0	17,6	14,0	13,9	16,6	11,2	18,0
1e generatie	27,8	31,1	38,9	37,4	16,9	54,1	64,4	48,5	53,5	52,6	24,9	22,5	17,6	14,2	14,1	16,9		27,9
2e generatie	22,5	18,1	21,6	17,7	14,4	20,1	7,6	x	13,0	x	10,7	13,4	x	x	13,7	14,4		17,8
Mannen	24,8	24,9	31,9	31,0	13,5	43,5	55,0	43,7	44,9	52,9	21,6	18,3	12,9	13,1	13,5	13,5	10,7	17,3
Vrouwen	26,4	25,7	31,2	33,9	19,1	50,6	60,9	45,2	47,5	48,1	21,1	25,2	21,7	14,6	14,4	19,1	11,7	18,6
15-24 jaar	8,6	7,0	10,1	10,8	3,7	13,2	22,9	11,5	26,2	36,4	5,8	10,9	5,6	x	3,9	3,7	3,8	6,4
25-34 jaar	30,6	26,8	37,0	34,9	18,5	48,5	66,4	34,5	53,3	58,9	19,1	21,4	15,2	13,6	11,8	18,5	11,3	19,9
35-44 jaar	30,6	31,5	39,2	43,7	20,5	63,5	77,5	59,0	54,7	56,3	25,3	23,1	22,3	17,3	17,4	20,5	12,5	22,8
45-54 jaar	30,7	37,2	46,8	47,2	24,8	63,5	83,2	67,7	54,3	53,6	32,3	31,4	30,9	21,2	20,7	24,8	16,0	24,9
55-64 jaar	33,9	39,0	45,5	52,1	35,8	72,3	81,3	77,6	58,1	54,8	40,4	37,2	32,2	23,8	23,9	35,8	18,3	25,4
65-74 jaar	7,3	5,3	7,1	10,0	x	14,9	x	12,5	x	x	10,7	x	x	x	3,9	x	2,8	3,8

Bron resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende personen die als werkzoekend staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf), 'x' percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

Bijlagen

Tabel b4.7: Werkzoekende jongeren als percentage van de potentiële beroepsbevolking (15-26 jaar), 1 januari 2007-2017

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopië / Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Jongeren 15 t/m 26																		
2007	5,5	6,6	8,1	7,8	3,9	10,9	20,6	12,9	8,0	x	6,3	x	x	x	x	2,9	1,8	4,2
2008	4,0	4,4	6,4	5,4	2,9	13,8	15,0	7,7	7,8	x	5,4	x	x	x	x	2,4	1,3	3,2
2009	3,4	3,1	4,1	4,5	2,9	8,8	14,8	8,2	7,8	x	4,8	1,3	x	x	x	1,8	1,1	2,5
2010	5,6	4,4	6,1	6,1	4,5	9,2	14,0	4,9	7,2	x	4,5	3,9	x	x	3,7	2,9	2,1	3,7
2011	6,5	5,7	6,4	6,1	6,0	9,0	11,5	5,9	6,6	x	4,1	5,5	x	x	3,2	3,1	2,2	4,0
2012	7,1	6,8	7,8	7,5	7,9	12,4	14,8	7,1	6,1	x	4,3	5,7	x	x	3,8	3,1	2,6	4,7
2013	7,2	6,8	7,6	6,8	6,9	8,1	21,1	9,0	6,8	x	4,1	8,1	x	x	6,1	3,6	3,5	5,1
2014	9,3	7,6	11,2	9,5	9,6	17,1	29,7	11,5	11,1	23,1	6,1	7,3	2,1	x	x	3,9	4,0	6,4
2015	10,1	7,4	11,2	10,8	10,5	18,9	28,1	10,3	19,3	46,8	6,8	10,0	3,9	x	x	4,2	4,0	6,7
2016	11,8	9,8	13,2	14,0	13,4	19,7	29,3	15,3	36,3	63,0	8,0	12,8	5,4	4,2	5,8	5,0	4,7	8,3
2017	12,1	9,8	13,1	13,4	13,9	17,3	26,4	12,9	33,2	40,7	7,6	13,4	6,8	4,8	5,5	4,9	5,0	8,3

Bron Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen (Risbo) op basis van niet-openbare microdata van het CBS betreffende personen die als werkzoekend staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf). 'x' percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

Methode voor bepalen van de sociaaleconomische positie/categorie (SECM)

De variabele geeft aan wat de sociaaleconomische categorie is van een persoon in de verslagmaand.

Definitie

Om de score op deze variabele te bepalen worden alle inkomsten in de verslagmaand uit de verschillende inkomensbronnen die iemand heeft, met elkaar vergeleken. Het hoogste bedrag is in principe bepalend voor de sociaaleconomische categorie. Daarnaast wordt meegenomen of een persoon ingeschreven staat bij een onderwijsinstelling. Dat is mede bepalend voor de sociaaleconomische categorie.

De volgende inkomensbronnen worden onderscheiden:

- a. arbeid van werknemers (loon)
 - banen in Nederland
 - arbeid buitenland
- b. arbeid als zelfstandige (winst)
- c. overige arbeid
- d. werkloosheidsuitkeringen
 - uitkeringen Werkloosheidswet (WW)
 - wachtgelduitkeringen overheid
 - uitkeringen Toeslagenwet (TW, in combinatie met WW-uitkering)
- e. uitkeringen Algemene Bijstandswet (ABW) of Wet werk en bijstand (WWB)
- f. uitkeringen sociale voorzieningen overig
 - uitkeringen Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
- arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
 - uitkeringen Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
- arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
 - uitkeringen Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)
 - uitkeringen Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)
 - uitkeringen Wet arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen jonggehandicapten (Wajong)
- oorlogs- en verzetspensioenen
- overige uitkeringen niet nader te bepalen. Zie RESTOVUITK in de omschrijving van de buscomponent OVUITKPERSOONJJJJBUSVV

Bijlagen

g. uitkeringen bij ziekte en arbeidsongeschiktheid

- uitkeringen Ziektewet (ZW)
- uitkeringen Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- uitkeringen Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (Waz)
- uitkeringen Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), waaronder

de regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA) en de regeling werkhervatting

gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA)

- uitkeringen Toeslagenwet (TW, in combinatie met arbeidsongeschiktheidsuitkering)

h. pensioenuitkeringen

- uitkeringen Algemene ouderdomswet (AOW)
- uitkeringen Algemene nabestaandenwet (Anw)
- overige pensioenen en lijfrenten
- inkomsten uit uitkeringen buitenland

In de eerste stap (A) wordt aan personen met onderstaande kenmerken een code toegekend:

A1. Personen van 0 t/m 14 jaar worden ondergebracht in:

A11. "31 nog niet schoolgaand/scholier/student zonder inkomen" als er geen enkele inkomensbron in de betreffende maand aanwezig is;

A12. "26 nog niet schoolgaand/scholier/student met inkomen" als er wel inkomsten zijn in de maand.

A2. Personen van 15 en 16 jaar worden ondergebracht in:

A21. "31 Nog niet schoolgaand/scholier/student zonder inkomen" als er geen enkele inkomensbron in de betreffende maand aanwezig is;

A22. "26 Nog niet schoolgaand/scholier/student met inkomen" als wel een inkomsten zijn in de maand, maar deze zijn samen kleiner dan of gelijk aan de lage inkomensgrens voor een alleenstaande.

Zijn de maandelijkse inkomsten groter dan de lage inkomensgrens, dan wordt het zwaartepunt bepaald zoals hieronder is beschreven.

A3. Personen van 17 jaar of ouder worden ondergebracht in:

A31. "31 Nog niet schoolgaand/scholier/student zonder inkomen" als zij staan ingeschreven bij een onderwijsinstelling en als er geen enkele inkomensbron in de betreffende maand aanwezig is.

A32. "26 Nog niet schoolgaand/scholier/student met inkomen" als zij staan ingeschreven bij een onderwijsinstelling en

- uitsluitend studiefinanciering hebben of

Bijlagen

- uitsluitend inkomsten hebben anders dan studiefinanciering die samen kleiner zijn dan of gelijk aan de lage inkomensgrens voor een alleenstaande of
- studiefinanciering plus andere inkomsten buiten studiefinanciering hebben die (exclusief studiefinanciering) kleiner zijn dan of gelijk aan de lage inkomensgrens voor een alleenstaande.

Zijn de maandelijkse inkomsten exclusief studiefinanciering groter dan de lage inkomensgrens, dan wordt het zwaartepunt bepaald zoals hieronder onder (B) is beschreven.

A4. Personen met inkomsten als zelfstandige (winst), die niet als "Nog niet schoolgaand/scholier/student" zijn getypeerd en die geen andere inkomsten hebben of waarvan de som van de andere inkomsten kleiner is dan of gelijk aan de lage inkomensgrens voor een alleenstaande, worden als "13 Zelfstandige" getypeerd.

Het kan dus zijn dat een persoon als zelfstandige wordt getypeerd, terwijl feitelijk de inkomsten als zelfstandige kleiner zijn dan inkomsten uit andere bronnen. De reden om een grens te stellen aan de som van de andere inkomensbronnen is dat winsten sterk kunnen fluctueren en zelfs negatief (verlies) kunnen zijn.

Zelfstandigen met andere inkomensbronnen, die samen (dus exclusief winst en exclusief studiefinanciering) meer bedragen dan de lage inkomensgrens, worden in de zwaartepuntbepaling meegenomen zoals hieronder onder (B) beschreven.

A5. Personen die geen enkele van de bovengenoemde inkomensbronnen in de verslagmaand hebben en niet als "nog niet schoolgaand/scholier/student zonder inkomen" zijn getypeerd, krijgen in SECM de categorie "32 Overig zonder inkomen" toegekend.

In de tweede stap (B) wordt aan personen die in de eerste stap (A) nog niet getypeerd zijn, op basis van een vergelijking van de maandinkomsten uit de verschillende inkomensbronnen een SECM-categorie toegekend.

B. Allereerst wordt daartoe het onderscheid aangebracht in inkomen uit arbeid en overig inkomen (uitkeringen/pensioen):

B1. inkomen uit arbeid: de optelsom van de maandinkomsten arbeid (loon, winst en inkomen uit overige arbeid),

B2. overig inkomen: de optelsom van de maandinkomsten uit uitkeringen en pensioen (werkloosheids-, bijstandsuitkeringen, uitkeringen sociale voorzieningen overig, ziekte-/ arbeidsongeschiktheids- en pensioenuitkeringen).

Bijlagen

B1. Wanneer het bedrag van inkomen uit arbeid hoger is dan het overig inkomen of er is geen overig inkomen (inkomen uit arbeid kan ook nul of negatief zijn), dan wordt binnen inkomen uit arbeid het zwaartepunt bepaald van B11, B12 en B13:

B11. loon als werknemer

Wanneer het "loon als werknemer" het hoogst is en

B111. de persoon heeft in de verslagmaand geen hoofdbaan als DGA dan wordt SECM

"11 Werknemer";

B112. de persoon heeft in de verslagmaand wel een hoofdbaan als DGA dan wordt SECM

"12 Directeur-grootaandeelhouder".

B12. arbeid als zelfstandige

Wanneer arbeid als zelfstandige het hoogste bedrag is dan wordt SECM

"13 Zelfstandige".

B13. overige arbeid

Wanneer inkomen uit overige arbeid het hoogst is dan wordt SECM "14 Overig actief".

B2. Wanneer het bedrag aan overig inkomen (uitkeringen/pensioen) groter is dan of gelijk is aan inkomen uit arbeid, dan wordt tot slot binnen het overig inkomen het zwaartepunt bepaald van de volgende drie groepen B21, B22 en B23:

B21. de som van het inkomen uit werkloosheids-, bijstandsuitkeringen en uitkeringen sociale

voorzieningen overig.

Wanneer deze som het hoogste is dan wordt vervolgens het zwaartepunt bepaald van:

B211. werkloosheidsuitkeringen: "21 Ontvanger werkloosheidsuitkering"

B212. bijstandsuitkeringen: "22 Ontvanger bijstandsuitkering"

B213. uitkeringen sociale voorzieningen overig: "23 Ontvanger uitkering sociale

voorziening overig"

B22. uitkeringen bij ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Wanneer het uitkeringsbedrag bij ziekte en arbeidsongeschiktheid het hoogste is dan wordt

SECM "24 Ontvanger uitkering ziekte/arbeitsongeschiktheid".

B23. pensioenuitkeringen.

wanneer het pensioenbedrag het hoogst is dan wordt SECM "25 Ontvanger pensioenuitkering".

Bijlagen

Negatieve maandbedragen of maandbedragen van 0 kunnen voorkomen bij winsten van zelfstandigen en inkomsten uit overige arbeid. Daarmee wordt bij de afbakening van SECM rekening gehouden. Bij de overige inkomensbronnen wordt voor de afbakening van SECM verondersteld dat het maandbedrag minimaal 1 euro is, wanneer een persoon in een verslagmaand een bepaalde inkomensbron heeft.

Niet alle mogelijke inkomensbronnen worden meegenomen bij de bepaling van SECM. Inkomensbronnen zoals alimentatie of inkomen uit vermogen, zijn in het SSB niet beschikbaar en worden daarom niet meegenomen.

Bron: CBS

Bijlage hoofdstuk 5

Onderzoeksmethode

Een belangrijk doel van de monitor is het kunnen leggen van kruisverbanden tussen de mate waarin bepaalde groepen worden verdacht van criminaliteit en de opleidings- en sociaaleconomische positie van deze groepen. Om dit mogelijk te maken is een koppeling gemaakt van gegevens over verdachten van de politie aan gegevens van de bevolking van de gemeente. De databestanden kunnen worden gekoppeld doordat in beide bestanden een unieke persoonlijke code is opgenomen.

De in dit hoofdstuk gepresenteerde resultaten zijn gebaseerd op dit gekoppelde databestand. Dit heeft tot gevolg dat de resultaten uitsluitend betrekking hebben op geregistreeerde verdachten die per 1 januari van het betreffende jaar stonden ingeschreven in de BRP van de gemeente Rotterdam. De gegevens over verdachten tot en met 2013 zijn gebaseerd op registraties in het zogenaamde Herkenningsdienst Systeem (HKS) van de KLPD. De gegevens over verdachten van 2014 tot en met 2016 zijn gebaseerd op BVI.

Berekening van de omvang van de criminaliteit

In het rapport worden verdachtenpercentages gepresenteerd. Het verdachtenpercentage is berekend door het aantal verdachten in een bepaalde (bevolkings)groep uit te drukken als een percentage van het totaal aantal personen vanaf twaalf jaar in de desbetreffende bevolkingsgroep. Zo wordt de criminaliteitsgraad voor personen van Antilliaanse afkomst in 2016 bijvoorbeeld berekend door de verdachten van Antilliaanse afkomst te delen door alle Rotterdammers van Antilliaanse afkomst van twaalf jaar en ouder en de uitkomst vervolgens te percenteren.

Toelichting bij het cijfer van 2016

Het cijfer voor 2016 is een voorlopig cijfer. Het cijfer is gebaseerd op registratie van verdachten van een misdrijf in BVI. Er is gebruik gemaakt van de door de Dienst IPOL verrijkte versie.

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar en ouder) in procenten van de betreffende deelpopulatie 2005-2016 en uitgesplitst in 2016

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek*	Somalië*	Irak*	Ethiopië /Eritrea*	Syrië*	overig niet-westers*	Polen*	Bulgarije*	Roemenië*	ov. EU-AM*	overig westers*	autochtoon	totaal
2005	5,3	3,4	6,2	9,3	4,6	7,5	5,7	4,0	x	x	3,2	1,4	1,3	1,5	1,5	2,1	1,6	2,7
2006	5,1	3,8	6,3	8,7	5,0	6,4	5,4	3,8	x	x	3,1	2,4	1,7	1,3	1,8	2,0	1,5	2,7
2007	5,3	3,9	6,2	9,0	5,2	8,0	7,0	4,0	x	x	3,2	2,4	2,4	1,3	2,4	2,1	1,7	2,9
2008	5,1	3,8	6,4	8,8	5,2	6,3	6,2	4,8	x	x	2,9	2,4	2,3	1,2	1,8	2,1	1,6	2,8
2009	4,3	3,3	5,4	8,0	3,8	5,6	5,5	3,7	x	x	2,2	1,8	2,5	1,7	1,7	1,6	1,3	2,3
2010	4,6	3,5	6,0	7,9	4,3	7,7	6,4	4,0	x	x	2,6	2,5	2,5	2,4	2,3	1,8	1,3	2,5
2011	4,2	3,1	5,3	7,4	4,2	6,9	6,3	4,2	3,1	x	2,4	1,7	2,6	1,6	2,2	1,6	1,2	2,3
2012	4,3	3,5	5,6	7,7	4,1	5,4	4,6	3,8	3,3	4,8	2,4	2,2	3,5	1,9	1,9	1,6	1,3	2,4
2013	4,1	3,0	5,8	7,6	4,0	7,4	6,3	4,0	3,6	4,1	2,1	1,9	4,5	1,6	1,3	1,6	1,2	2,3
2014	4,1	3,1	5,7	7,5	3,9	5,3	5,1	4,3	3,9	3,8	2,3	2,5	4,8	1,7	1,5	1,6	1,2	2,4
2015**	3,6	2,5	4,8	6,7	3,4	5,2	4,8	2,6	3,6	2,8	2,1	2,1	3,3	1,6	1,8	1,4	1,1	2,1
2016**	3,4	2,7	4,7	6,1	3,0	4,7	3,9	3,3	3,0	2,1	1,8	2,0	3,2	1,7	1,1	1,3	1,0	1,9
Bevolking, 12 jr eo (N)	47.257	40.725	33.368	19.661	13.926	1.959	1.750	1.764	2.102	839	35.934	6.894	2.229	1.035	2.982	54.476	278.354	545.255
Verdachten, 12 jr eo (N)	1.604	1.094	1.570	1.193	423	93	68	59	63	19	629	135	72	18	34	705	2.690	10.469
% verdachten 2016	3,4	2,7	4,7	6,1	3,0	4,7	3,9	3,3	3,0	2,3	1,8	2,0	3,2	1,7	1,1	1,3	1,0	1,9
1e generatie	2,4	1,7	2,5	5,9	1,7	4,1	3,5	3,0	2,3	1,6	1,7	2,1	x	x	x	1,2		2,2
2e generatie	4,9	3,9	7,5	6,4	5,1	8,1	9,9	x	6,6	x	2,4	1,9	x	x	x	1,5		4,1
Mannen	5,6	4,7	8,0	9,5	5,2	9,3	7,4	4,2	5,3	2,2	3,1	3,3	4,5	2,7	2,3	2,1	1,5	3,1
Vrouwen	1,5	0,6	1,3	2,8	1,1	2,5	1,1	1,2	1,2	1,8	0,8	1,0	2,1	1,0	0,8	0,6	0,4	0,8
12-17 jaar	4,4	3,7	6,8	9,2	5,3	5,4	6,7	2,5	6,7	x	3,0	3,0	3,9	x	x	3,0	2,3	3,9
18-24 jaar	5,4	4,7	9,5	7,2	5,7	8,8	6,1	6,0	7,1	x	2,6	2,3	3,1	x	2,0	2,0	1,7	3,6
25-44 jaar	4,3	2,8	4,6	6,4	4,0	6,1	4,0	3,0	3,3	2,0	1,9	2,2	3,3	1,7	1,5	1,5	1,3	2,4
45-64 jaar	2,2	1,4	1,5	4,2	1,3	2,0	2,0	2,0	0,8	X	1,3	1,3	3,2	x	x	1,1	0,8	1,2
65 e.o.	0,7	0,3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	0,3	0,2	0,3

Bron: HKS 2005 t/m 2013, BVI 2014-2016, bewerking Risbo, *uitsplitsingen naar generatie, geslacht en leeftijd zijn voor deze groepen vanwege beperkte aantallen gebaseerd op het tweejaarsgemiddelde over 2015 en 2016, **cijfers afkomstig uit BVI, x percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

Bijlagen

Tabel b5.2: Verdachte jongeren (12-23 jaar) in procenten van de betreffende deelpopulatie 2005-2016

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopie /Eritrea	Syrië*	overig niet-westers	Polen	Bulgarije	Roemenië*	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
2005	7,1	5,0	10,4	12,0	7,5	9,7	9,0	9,2	xx	xx	4,9	1,8	0,0	x	1,5	4,1	3,5	5,5
2006	7,9	5,6	11,3	11,2	7,9	7,8	6,1	7,9	xx	xx	4,6	5,3	3,4	x	4,9	4,0	3,7	5,8
2007	8,7	6,0	11,6	11,8	9,0	12,6	11,8	7,5	xx	xx	5,0	3,7	3,1	x	3,1	4,3	4,2	6,4
2008	8,5	5,9	11,8	12,0	8,8	7,6	8,2	9,2	xx	xx	4,0	1,5	2,1	x	4,5	4,4	3,9	6,1
2009	6,5	5,3	9,8	9,8	6,7	8,6	7,3	6,1	xx	xx	3,3	3,2	3,0	x	4,1	3,6	3,0	4,9
2010	7,1	5,9	10,8	10,6	7,7	10,5	7,3	8,0	xx	xx	4,0	3,4	2,0	x	4,3	3,8	3,0	5,4
2011	6,4	5,0	10,1	9,5	7,1	9,4	6,9	9,0	4,6	x	3,5	3,3	2,1	x	3,7	3,1	2,8	4,8
2012	6,4	5,3	10,1	9,0	7,2	8,7	6,7	5,4	6,8	x	3,9	3,4	3,1	x	1,9	3,0	2,7	4,8
2013	6,0	4,5	10,6	9,9	7,1	9,6	7,6	6,6	7,7	10,1	3,4	2,9	3,6	x	2,5	2,6	2,5	4,6
2014	6,1	4,5	10,1	9,5	7,4	6,4	6,9	5,3	7,8	8,9	3,2	2,0	2,4	x	2,0	2,9	2,4	4,5
2015**	5,4	3,9	8,8	9,0	6,0	7,6	7,5	3,9	8,7	5,9	3,1	2,7	3,1	x	2,3	2,2	2,3	4,1
2016**	5,0	4,3	8,1	7,9	5,4	6,8	5,8	5,9	5,6	4,1	2,5	2,3	3,5	2,4	1,9	2,5	2,0	3,8

Bron: HKS 2005 t/m 2013, BVI 2014-2016, bewerking Risbo, *voor deze groep is vanwege beperkte aantallen een voortschrijdend driejaarsgemiddelde berekend, x percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen, xx= cijfers niet beschikbaar, **cijfers afkomstig uit BVI

Tabel b5.2 (vervolg): Verdachten (12-23 jaar) in procenten van de betreffende deelpopulatie (2016)

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek*	Somalië*	Irak*	Ethiopie/Eritrea*	Syrië*	overig niet-westers	Polen*	Bulgarije*	Roemenië*	ov. EU-AM*	overig westers	autochtoon	totaal
Bevolking, 12 tm 23 jr (N)	8660	9775	9543	5326	2667	468	550	355	461	203	7511	953	550	163	587	8104	36906	92782
Verdachten, 12 t/m 23 jr (N)	430	420	774	421	144	32	32	21	26	<10	185	22	19	<10	11	204	730	3.481
Verdachten, 12 t/m 23 jr (%)	5,0	4,3	8,1	7,9	5,4	6,8	5,8	5,9	5,6	4,1	2,5	2,3	3,5	2,4	1,9	2,5	2,0	3,8
1e generatie	4,6	5,0	8,9	7,6	5,0	5,4	4,7	6,8	5,2	x	2,0	2,3	x	x	x	2,0		4,0
2e generatie	5,0	4,2	8,0	8,2	5,4	7,6	9,7	2,9	7,9	x	2,7	2,7	x	x	x	2,9		5,3
Mannen	7,7	7,6	14,2	12,7	8,7	11,2	11,5	7,5	12,8	6,1	3,7	3,8	4,9	x	2,8	4,1	3,0	6,1
Vrouwen	2,2	0,9	2,0	3,4	2,0	3,0	1,3	x	x	x	1,2	1,1	x	x	1,4	1,0	0,9	1,4
geen verzuim	3,1	2,4	5,4	6,0	3,9	2,3	3,4	x	5,1	x	2,0	2,1	x	x	x	2,2	1,8	2,8
1 keer of meer verzuimd	11,7	9,6	13,5	18,1	13,8	12,3	20,4	x	18,7	x	7,5	4,1	x	x	x	12,1	9,2	11,4
geen nieuw vsv	4,4	3,4	7,0	7,6	5,0	6,5	5,9	3,5	6,2	4,3	2,4	2,1	2,8	x	1,7	2,3	1,8	3,3
nieuw vsv	12,6	11,8	21,6	15,0	11,4	8,1	14,7	23,7	28,8	x	8,0	8,9	x	x	x	10,2	6,1	11,7
geen uitkering	4,8	4,2	7,9	7,7	5,2	6,5	5,7	5,5	5,9	3,2	2,4	2,2	3,5	2,5	1,9	2,5	1,9	3,7
uitkering	12,9	13,1	19,8	13,9	13,0	12,0	6,9	x	x	x	5,9	x	x	x	x	7,8	7,4	11,3

Bron: BVI 2014-2016, bewerking Risbo, *uitsplitsingen naar generatie, geslacht, verzuim, nieuw vsv en uitkering zijn voor deze groepen vanwege beperkte aantallen gebaseerd op het driejaarsgemiddelde over 2014 t/m 2016, x percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

Bijlagen

Tabel b5.3: Aard criminaliteit, percentage verdachten naar type misdrijf voor jongeren (12-23 jaar) gemiddelden 2014-2016

	Suriname	Turkije	Marokko	Antillen	Kaapverdië	Dominicaanse Republiek	Somalië	Irak	Ethiopie /Eritrea	Syrië	overig niet- westers	Polen	Bulgarije	Roemenië	ov. EU-AM	overig westers	autochtoon	totaal
Geweld	1,6	1,2	2,4	2,8	2,1	3,0	2,5	1,9	2,6	x	0,9	0,4	0,8	x	x	0,7	0,6	1,2
Vermogen	2,7	1,4	4,6	4,8	3,0	3,3	3,9	2,0	4,5	x	1,4	1,3	1,3	x	1,0	1,2	0,8	1,9
Openbare orde	1,0	0,9	1,7	1,7	1,4	1,0	1,7	x	0,9	x	0,5	x	x	x	x	0,5	0,5	0,8
Verkeer	0,7	0,7	1,1	0,6	1,0	x	x	x	x	x	0,3	x	x	x	x	0,3	0,3	0,5
Drugs	0,3	0,3	1,3	0,4	0,4	x	x	x	x	x	0,1	x	x	x	x	0,1	0,1	0,3
Overig	0,8	0,7	1,3	1,1	0,7	1,0	0,7	1,0	1,1	x	0,4	x	x	x	x	0,3	0,3	0,6

Bron: BVI 2014-2016, bewerking Risbo, x percentage niet berekend vanwege te kleine aantallen

Bijlagen

Tabel b5.4: Indeling delicten

gewelddadige seksuele delicten	Verkrachting (SR242) Aanranding (SR246)
overige seksuele delicten	Schennis eerbaarheid (SR239) Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)
gewelddadige delicten overig	Bedreiging (SR285) Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292) Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292) Mishandeling (SR300-SR306)
vermogensdelicten met geweld	Diefstal met geweld (SR312) Afpersing (SR317)
vermogensdelicten overig	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214) Overige valsheid (SR216-SR232, SR234) Eenvoudige diefstal (SR310) Diefstal verbreking (SR311.) Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.) Verduistering (SR321-SR323) Bedrog (SR326-SR337, SR339) Heling (SR416, SR417)
vernieling en openbare orde	Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A) Gemeengevaarlijke. misdrijven (SR157, SR158) Tegen openbaar gezag (SR177-SR206) Overige vernieling (SR350-SR354)
verkeer misdrijven	rijden onder invloed (WVV26,WV8) Verlaten plaats ongeval (WVV30, WV7) Rijden na ontzegging (WVV32, WV9) Weigeren bloedproef (WV163, WVV) Dood/letsel door schuld (WVV36, WV6, WV175) Joyriding (WVV37, WV176.2, WV11) Overig misdrijven WVV
Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs) Middelenlijst II (softdrugs) Overige opiumwet
overige delicten	Overige misdrijven SR Wet Wapens & munitie Misdrijven andere wetten

Begrippenlijst

Persoon met een Nederlandse achtergrond (voorheen autochtoon)

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar men zelf is geboren.

Persoon met een migratieachtergrond (voorheen allochtoon)

Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen personen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie) en personen die in Nederland zijn geboren (de tweede generatie). Ook wordt onderscheid gemaakt tussen personen met een westerse migratieachtergrond en personen met een niet-westerse migratieachtergrond.

Overig westers

In de tabellen en grafieken wordt de groep 'overig westers' onderscheiden. Hiermee wordt verwezen naar personen van wie tenminste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije en de MOE-landen), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan.

Overig niet-westers

In de tabellen en grafieken wordt de groep 'overig niet-westers' onderscheiden. Tot deze categorie worden personen gerekend van wie tenminste één ouder is geboren in een land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. De apart onderscheiden groepen; Rotterdammers van Antilliaanse, Surinaamse, Turkse, Marokkaanse, Kaapverdianse, Dominicaanse en Somalische afkomst behoren niet tot de categorie 'overige niet-westerse allochtonen'. Gegevens over deze zeven grote niet-westerse allochtone groepen in Rotterdam worden namelijk al apart gepresenteerd in deze rapportage.

Eerste generatie allochtoon

Allochtonen die in het buitenland zijn geboren, worden gerekend tot de eerste generatie.

Tweede generatie allochtoon

Allochtonen die in Nederland zijn geboren, worden gerekend tot de tweede generatie.

EU2007 (Europese Unie 2007)

Lidstaten van de Europese Unie per 1 januari 2007 (27 landen):

België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk en Zweden + Kroatië (vanaf 1 juli 2013)

Nieuwe EU arbeidsmigranten

Personen met een migratieachtergrond van de landen die per 1 mei 2004 (Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slovenië, Slowakije, Tsjechië, Cyprus, Malta) of per 1 januari 2007 (Bulgarije, Roemenië) of 1 juli 2013 (Kroatië) tot de Europese Unie zijn toegetreden, exclusief Cyprus en Malta)

Misdrijf

Strafbaar feit van de zware soort, als zodanig aangeduid in de strafwetten. Indeling van strafbare feiten is van belang bij het procesrecht (absolute competentie en rechtsmiddelen) en de strafbaarstelling. Berechting in eerste aanleg gebeurt in de meeste gevallen door de rechtbank.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Absoluut schoolverzuim

Als een leerplichtige leerling langer dan vier weken niet is ingeschreven op een school is er sprake van absoluut verzuim

Relatief schoolverzuim

Als een leerling incidenteel of geregeld ongeoorloofd afwezig is, is er sprake van relatief verzuim.

Voortijdig schoolverlaters

Voortijdig schoolverlaters zijn hier gedefinieerd als leerlingen die het (bekostigd) onderwijs hebben verlaten zonder dat zij een startkwalificatie hebben behaald.